

Stručná kronika Hořiček a jejich místních částí

Sepsáno pro všechny, kteří by se rádi
dozvěděli něco více o této obci

14. století	
Období	Událost
1357	První zmínka o Hoříčkách.
1359	Ustavení chvalkovického kněze Jana farářem na Hoříčkách.
1380	Patronem kostela na Hoříčkách Mladota ze Stračova (též Mladota z Rýzmburka). 17. června 1387 svědčí na listu Půty z Častolovic a potom se již neuvádí. Nejspíše zemřel.
1395	Zemřel Rubín z Rýzmburka (též Rubín z Hoříček).

1357

První zmínka o Hoříčkách

První písemná zmínka o Hoříčkách pochází z roku 1357, a to jako o farní obci a samostatném zboží rytíře Ludgera z Hoříček. Od svého vzniku nesla obec staročeský název Horziczka (malá hora, hůrka) a až do počátku 20. století se objevovaly dvě verze tohoto jména - v jednotném i množném čísle¹. V jednotném čísle se název objevuje např. v listině z roku 1578².

Václav Šrám však ve svém díle píše toto: „...Farní chrám připomíná se co takový již r. 1350 v knihách základních, přiněmž r. 1357 uvádí se plebán Petr. Kolem téhož roku připomíná se Bytha, vdova po Ludgerovi (Luderovi) z Hoříček, od níž na faru Hoříčskou dosazen byl plebán Vitalis a 1359 od ní a Heřmana a Ludera, bratří z Hoříček, plebán Jan z Chválkovic...³“

Roku 1380 se připomíná jako pán na Hoříčkách Mladota ze Stračova⁴, který spolu se svým bratrem Pešíkem vlastnil hrad Rýzmburk. V roce 1395 Beneš z Rýzmburku obdržel hrad Rýzmburk a v roce 1405 vystřídal svého strýce Mladotu na Hoříčkách, neboť od tohoto roku je označován jako pán na Hoříčkách. Jako jeho spolupatron kostela na Hoříčkách je uváděn v letech 1405-1414 Lítek Hanuš ze Chlumu⁵, pán na litobořské tvrzi. Po smrti Beneše z Rýzmburku panství převzala jeho manželka Anna a po ní následovali např. Oldřich z Černčic, Arnošt z Kácova a Jan Zajíc z Házmburku. Posledně jmenovaný roku 1487 Rýzmburk s celým panstvím prodal knížeti Jindřichovi Minsterberskému, jenž byl mj. poručníkem dětí zemřelého Jana z Náchoda a Adršpachu. A právě Petr Adršpach z Náchoda se stal dalším z řady vlastníků Rýzmburku. Jenže nebyl dobrým hospodářem, a i když na počátku své majetky rozšiřoval, postupem času se začal jeho majetek zmenšovat, a tak jeho zbylou část (Rýzmburk, městečka Úpici, Žernov, Červenou Horu a jiné obce) roku 1508 zapsal své manželce Elišce ze Smiřic a jejím dětem. Bohužel nedokázal udržet ani to a roku 1527 byla zpustlá tvrz litobořská s Hoříčkami, Křižanovem (první zmínka o existenci této obce),

¹ Národní politika, Praha 21. srpna 1912.

² Hoříčský zpravodaj č. 4/2007, Hoříčky duben 2007.

³ Václav Šrám, Okres Česko-Skalický. Nástin historický, Praha 1882.

⁴ August Sedláček, Hrady, zámky a tvrze království Českého. Díl pátý. Podkrkonoší, Praha 1887.

⁵ August Sedláček, Hrady, zámky a tvrze království Českého. Díl pátý. Podkrkonoší, Praha 1887.

Chlístovem, Libňatovem a dalšími majetky zastavena Zdeňkovi Lvovi z Rožmitálu a Janu Krušinovi z Lichtemburka. Oba společníci po sedmi letech vlády prodali rýzmburské panství Janovi z Pernštejna, který však nedokázal dobře spravovat svůj rozsáhlý majetek, a tak roku 1544 prodal Rýzmburk Bernartovi Žehušickému z Nestajova.

Bernart Žehušický z Nestajova prodal své někdejší sídlo Tupadly a na Rýzmburku sídlil až do své smrti v roce 1563. Když tento skoro 2 desítky let sloužící purkrabí královéhradeckého kraje⁶ zemřel, byl pohřben právě na Hoříčkách, jenže již v roce 1567 byl kostel okraden a jeho hrobka násilím otevřena a vyloupena. Protože nezanechal žádných potomků, přešlo rýzmburské panství na jeho strýce Jana Žehušického z Nestajova, ale období jeho vlády nebylo dlouhé. Po necelém roce zemřel a majetek přešel na jeho bratra Hertvíka. Ten až do své smrti v roce 1578 dokázal hrad opravit a přestavět do reprezentativního sídla. Jeho smrt dokázala vyvolat vážné rozpory, neboť odědictví se hlásila nejen jeho druhá manželka Bohunka z Hustřířan, ale i jeho sestry Mandaléna, manželka Adama Úlibského z Újezdce, Alžběta, choť Adama Bohdaneckého z Hodkova, Lidmila, žena Čertorejského z Čertorej, a v neposlední řadě také Jan Chuchelský z Nestajova⁷. Problém s dědictvím byl vyřešen po necelém půlroce dohodou, podle níž rýzmburské panství zůstalo, včetně Hoříček a okolí, sestřím zemřelého, resp. Mandaléně Úlibské z Nestajova. Ta však Hoříčky v rozmezí let 1579-1580 prodala Jiřímu Dobřenskému. Roku 1582 je následovaly Ratibořice, Lhota pod Hoříčkami a Křižanov, ale tentokrát tyto obce získal Jaroslav ze Smiřic.

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel (Obec celkově/samotné Hoříčky)	113 9/47 5	109 8/42 3	107 9/44 5	985 /44 3	874 /40 4	824 /36 1	780 /34 9	563 /26 9	575 /31 0	555 /34 2	502 /33 7	459 /32 6	489 /33 6

Vývoj počtu obyvatelstva Hoříček

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet domů (Obec celkově/samotné Hoříčky)	186 /67	190 /69	191 /69	199 /75	199 /78	212 /84	211 /83	227 /92	186/ 134	163 /86	142 /80	203 /96	225/ 105

⁶ Královéhradecko, Hradec Králové 15. ledna 1941.

⁷ August Sedláček, Hrady, zámky a tvrze království Českého. Díl pátý. Podkrkonoší, Praha 1887.

Vývoj počtu domů na Hoříčkách⁸

Znovu se tyto obce sešly až v rámci náchodského panství, které náleželo až do bitvy na Bílé hoře rodu Smiřických ze Smiřic. Roku 1621 bylo celé prodáno Magdaléně Trčkové, která je postoupila svému synovi Adamovi Erdmanovi Trčkovi. Dalšími majiteli byli např. Vojtěch hrabě Desfours, vévoda Petr Kuronský a jeho proslulá dcera Kateřina vévodkyně Zaháňská (známá kněžna z Babičky Boženy Němcové) a posléze princové Schamburg-Lippe. Od 17. století zde fungovala také farní škola. 22. dubna 1709 byla nově zřízena a obsazena zdejší fara.

1395

Zemřel Rubín z Rýzmburka

Byl zakladatelem šlechtické větve Vřešťovských z Rýzmburka. Před rokem 1348 se oženil s Luchardou (Luchnou) z Vřešťova, která spravovala Vřešťov a Chotěborky. Roku 1376 byl patronem kostela na Hoříčkách, které předtím patřily Litoborským z Chlumu. O 4 roky později však ustupuje a drží Třebnouševy, máje vedle tohoto statku i dědiny v Jeřících, Černoutkách, Dobré Vodě, Stračově, Nové Vsi, Březovici, jež potom v roce 1395 prodal. Někdy poté zemřel, protože od roku 1402 byl majitelem vřešťovského zboží syn Aleš Vřešťovský z Rýzmburka.

15. století	
Období	Událost
1400	První zmínka o Chlístově.
1448	Václav z Chlumu zapsal své manželce Kateřině věno na Hoříčkách a Libňatově.
1454	Jan Straka z Nedabylic se ucházel o jisté dědiny odumřelé ve vsích Vestci a Mečově ⁹ .
1479	Kateřininu věno na Hoříčkách a Libňatově získal Jiří z Chlumu a Litoboře.

1400

První zmínka o Chlístově

První zmínka o Chlístovu se datuje k 1. říjnu 1400¹⁰, kdy Beneš z Rýzmburka, syn Mladoty, pána rodu erbu „z třemene“, prodává plebánu na Hoříčkách luka „chlístovská“ s lesem a kusem potoka za roční plat 18 kop českých grošů¹¹. Další zmínka je z roku 1534, kdy patřil Zdeňkovi Lvovi z Rožmitálu a Janu Krušinovi z Lichtemburka. Název Chlístov by měl

⁸ Kolektiv pod vedením Ing. Jiřiny Růžkové, CSc. a Ing. Josefa Škrabala, Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Praha 2006.

⁹ Dr. František Ladislav Rieger, Slovník naučný. Díl osmý. S-Szyttler, Praha 1870.

¹⁰ Pochodeň, Hradec Králové 23. června 1988.

¹¹ Václav Šrám, Okres Česko-Skalický. Nástin historický, Praha 1882.

vycházej z pojmenování Chlustův či Chlístův dvůr¹². V 18. století bylo známé v celém okolí místní kovářství, jež např. vyrobilo nebozez pro vyvrtávání trubek pro úpický vodovod.

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel	283	294	251	210	186	176	165	94	82	67	32	35	49

Vývoj počtu obyvatelstva Chlístova

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet domů	47	47	47	48	47	53	51	62	-	26	12	33	44

Vývoj počtu domů v Chlístově¹³

1407

Zdejší farář ve sporu s Břevnovským klášteřem

V soudních aktech pražské konsistoře nalezneme zmínku o při místního faráře s vedením klášteřa v Břevnově:

„51. [Pře klášteřa Břevnovského s farářem v Hořičkách.] *In causa abbatis et conventus monasterii Brzewnoviensis cum d. Newlasone plebano in Horziczca comparens ex parte ipsius plebani Mathias textor de Horziczca dicens, dictum plebanum non potuisse venire ad diem presentem citatum ad instanciam dominorum prescriptorum ex eo, quia ipsum plebanum abbas monasterii Opatovicensis diffidavit, ad cuius instanciam eciam ipse Mathias dicebat eundem plebanum esse citatum, petens in eventum in quem accusaretur contumacia ad instanciam cuiuscunque citati non comparentis, ipsum plebanum non debere reputari cont. ex causa prescripta, sed eundem terminum ad idem videlicet ad comparendum prorogari. Et d. vicarius mandavit huiusmodi excusacionem signari et statuit eidem terminum ad comparendum ad XIV dies peremptorie.*¹⁴“

1417

¹² Hlas Hořiček, Hořičky 27. března 1974.

¹³ Kolektiv pod vedením Ing. Jiřiny Růžkové, CSc. a Ing. Josefa Škrabala, Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Praha 2006.

¹⁴ Historický archiv. Vydává I. třída České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění v Praze, č. 15. Soudní akta konsistoře pražské. V. (1406-1407), Praha 1899.

Zemřel Beneš z Rýzmburka

Byl synem Mladoty ze Stračova. 1. října 1400 prodal plebánů na Hoříčkách luku chlístovská s lesem a kusem potoka. 17. listopadu 1405 podal Petra, řeč. Nevlasa, mnicha z Břevnova, do Hoříček a krátce po jeho smrti 5. prosince 1414 Jana. 4. října 1415 odstoupil v jisté sumě některé platy ze statku Rýzmburského hradeckým minoritům. S manželkou Annou neměl žádné děti, proto vešel ve spolek se strýcem Alšem Vřešťovským a zapsal 250 kop věna panina 25. ledna 1417 na tvrzi a dvoře Rýzmburku a městečku Žernově, čemuž dal Aleš roku 1418 svolení.

1454

Zájem o odumřelé vsi Vestec a Mečov

Jan Straka z Nedabylic se ucházel o jisté dědiny odumřelé ve vsích Vestci a Mečově:

„638.

1454, 18 Jun. Johannes Straka de Nedabylic impetrans bona in villis Wesci et Mečow titulo Grecensi. D. 1454, fer. III post Viti. DD. XVI, 19.¹⁵“

16. století	
Období	Událost
1522	Zemřel Kuneš Bohdanecký z Hodkova a na Lhotě Řešetové.
1527	První zmínka o Křižanově.
1540	První zmínka o Mečově.
1573	Připomínán kněz podobojí Bartoloměj, po něm Jan Nysselus z Trutnova do roku 1587, Vít Falckráb Klatovský do roku 1590, roku 1600 Václav Falco Písecký, Václav Dačický do roku 1623 ¹⁶ .
1574	Jan Šafář s 2 tovaryši, Ondřejem ze Zvole a Petrem Poledním, se vloupali do kostela na Hoříčkách, z něhož „pobrali, což bylo klenotů při slavném těle urozeného rytíře Bernharta Žehušického“. Při mučení křivě obvinil švagra Vávru z Mezilečí, že mu s vloupáním pomáhal. Díky tomu, že Šafář řekl, že meč byl prodán Židovi Eliášovi v Náchodě a ve skutečnosti byl u těla nalezen a že Vávra se k ničemu nedoznal, prohlásil královéhradecký soud, že „Vávra tudíž nemá ku právu utrpnému dán býti.“
1582	Majitelkou Ratibořic, Chlístova, Křižanova, Lhoty pod Hoříčkami a Zábrodí se stala Hedvika Smiřická z Hasenburka.
1600	Zhotovena křtitelnice z hoříčského kostela. Jejím autorem je nejspíše královéhradecký zvonař a konvář Jan Nebřehovský ¹⁷ .

¹⁵ František Palacký, Archiv český čili Staré písemné památky české i moravské. Z archivův domácích i cizích. Díl třetí, Praha 1844.

¹⁶ Václav Šrám, Okres Česko-Skalický. Nástin historický, Praha 1882.

¹⁷ Ludvík Domečka, Královéhradečtí konváři a jejich křtitelnice, Hradec Králové 1936.

1522

Zemřel Zemřel Kuneš Bohdanecký z Hodkova a na Lhotě Řešetové

Narodil se v roce 1441 a se svou manželkou věnoval kostelu sv. Ducha na Hoříčkách zlatý kalich, který nesl nápis: „*Kuness Bohdaneczky z Hodkowa collator. Alůzbieta Bohdaneczka z Lenogid manzielka. I.H.F.S.V.S.*“ a roku 1810 byl odvezen do mincovny, kde byl rozlit¹⁸. Zemřel v roce 1522.

1527

První zmínka o Křižanově

Písemná zmínka o Křižanově je až z roku 1527, kdy byla zpustlá tvrz litobořská s Hoříčkami, Křižanovem, Chlístovem, Libňatovem a dalšími majetky zastavena Zdeňkovi Lvovi z Rožmitálu a Janu Krušinovi z Lichtemburka, neboť majitel panství Petr Adršpach z Dubé nebyl dobrým hospodářem a svoje dluhy řešil postupným odprodáváním svého majetku. Jiné prameny uvádějí pozdější datum - 1542¹⁹.

Oba společníci po sedmi letech vlády prodali 6. června 1534 rýzmburské panství, včetně Křižanova, za 5 450 kop grošů Janovi z Pernštejna, který však nedokázal dobře spravovat svůj rozsáhlý majetek, a tak roku 1544 prodal rýzmburské zboží za 6 050 kop grošů Bernartovi Žehušickému z Nestajova, který zde sídlil až do své smrti v roce 1563. Když tento purkrabí královéhradeckého kraje zemřel a nezanechal žádných potomků, přešlo rýzmburské panství na jeho strýce Jana Žehušického z Nestajova, ale období jeho vlády nebylo dlouhé. Po necelém roce zemřel a majetek přešel na jeho bratra Hertvíka. Ten až do své smrti v roce 1578 dokázal hrad opravit a přestavět do reprezentativního sídla. Jeho smrt dokázala vyvolat vážné rozpory, neboť odědictví se hlásila nejen jeho druhá manželka Bohunka z Hustřířan, ale i jeho sestry Mandaléna, manželka Adama Úlibského z Újezdce, Alžběta, choť Adama Bohdaneckého z Hodkova, Lidmila, žena Čertorejského z Čertorej, a v neposlední řadě také Jan Chuchelský z Nestajova.

Problém s dědictvím byl vyřešen po necelém půlroce dohodou, podle níž rýzmburské panství zůstalo, včetně okolí Hoříček, sestrám zemřelého, resp. Mandaléně Úlibské z Nestajova²⁰.

V těchto dobách se objevuje zmínka o Křižanovu také v souvislosti s náhodským útrpným právem, když byl v pondělí před sv. Antonínem 1534 mučen pro krádež jakýsi Petr Němec a

¹⁸ Zdeněk Wirth a František Machát, *Soupis památek historických a uměleckých v Království českém od pravěku do počátku XIX. století. XXXIV. Politický okres náhodský*, Praha 1910.

¹⁹ Kolektiv pod vedením Ing. Jiřiny Růžkové, CSc. a Ing. Josefa Škrabala, *Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005*, Praha 2006.

²⁰ August Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království Českého. Díl pátý. Podkrkonoší*, Praha 1887.

ten přiznal, že se svým bratrem Tomášem ukradli v Křižanově 2 cepy, boty a košili a to prodali krčmáři ve Velichovkách²¹.

Rok	1843	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel	258	232	234	219	186	166	152	155	117	104	95	78	53	60

Vývoj počtu obyvatelstva Křižanova

Rok	1843	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet domů	42	42	42	42	42	42	42	44	43	52	36	31	45	45

Vývoj počtu domů v Křižanově²²

Roku 1582 koupila od Mandalény Úlibské z Nestajova dvůr poplužní Ratibořice s mlýnem novým nad týmž dvorem, řekou Úpou a lukami ode mlýna až k mezím náchodským, vsi Lhotu pod Hoříčkami, Chlistov, Křižanov, Zábrodí a les Kramolnou Hedvika z Házmburka pro svého nezletilého syna a svěřence Jaroslava ze Smiřic, a to za 8500 kop českých grošů, čímž se obec dostala k náchodskému panství, což ovlivnilo její budoucí vývoj.

1540

První zmínka o Mečově

První zmínka o osadě je z roku 1540. kdy zemřel Petr Straka z Nedabylic a studnické zboží si podělili jeho synové, přičemž dvořiště Zblovské s poplužím a vsí celou, vsi Mečov, Rybníky, Vesce a ostrov pod Hostynským rybníkem získal Jan Straka z Nedabylic. I zde se prameny rozcházejí, protože některé z nich uvádějí jako období první zmínky o Mečově teprve rok 1544²³.

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel	78	83	95	90	72	84	67	49	40	24	21	17	12

²¹ J. K. Hraše, Dějiny Náchoda. Díl první. Od nejstarších dob až do bitvy na Bílé hoře, Náchod 1895.

²² Kolektiv pod vedením Ing. Jiřiny Růžkové, CSc. a Ing. Josefa Škrabala, Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Praha 2006.

²³ Kolektiv pod vedením Ing. Jiřiny Růžkové, CSc. a Ing. Josefa Škrabala, Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Praha 2006.

el													

Vývoj počtu obyvatelstva Mečova

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet domů	18	20	21	21	20	21	20	17	-	7	9	15	17

Vývoj počtu domů v Mečově²⁴

1549

Podání kněze Jana na zdejší faru

„427.

Konsistoř utr. Po druhé domlouvá knězi Janovi, faráři v Náměti na Horách Kutných, pro nezpůsobné chování; od sv. Havla jej konsistoř podává do Hoříček.

1549. 19. července. (0).

V paměti dobře bezpochyby máš, na jaký konec a způsob od úřadu našeho předešle jsi puštěn a jaké společné snešení a zůstání mezi námi se stalo, jedno aby ty v obci té, v kteréž na ten čas jsi, žádných příčin k rozbrojům a různicem neb nepokojům nedával, dokudž tam budeš. Druhé, že déle než do času sv. Havla nejprv příštího v té obci za faráře nechán z hodných příčin nebudeš, aby na to se netroštoval, ale že od úřadu našeho místem náležitým budeš opatřen, což oboje jsi ujal a tak se zachovati připověděl.

I oznamujemeť, že páni šepmířtři a rada na Horách Kutných zprávu nám opět psaním svým učinili, kterak by ty mimo společné naše zůstání a tvé připovědění a jisté i dobrovolné podvolení příčiny k nepokoji a k různicem a knějakému srocení dával, na tom se troštujíc a jiné postavujíc, by pak oni nechtěli, že tu přece přes čas sv. Havla nejprv příštího zůstati chceš. Protož tebe z úřadu našeho opět napomínáme, anobrž prikazujíc poroučíme, aby ty šetře pokoje jako kněz v takové věci se nedával, kteréž by k různicem a nevolem býti měli a do času sv. Havla nejprv příštího v té obci všelijak řečí i skutky pokojně se choval, chceš-li trestání ujíti. A místo také tobě ukazujeme, a na ně tě při času sv. Havla nejprv příštího zúřadu našeho podáváme, totiž do Hoříček v kraji Hradeckém, od urozeného pana Bernarta Ženšičky z Nestajova²⁵, purkrabě kraje Hradeckého, aby faru sám při tom času nahoře jmenovaném ujal, a tak se podle tohoto psaní zachoval.²⁶“

²⁴ Kolektiv pod vedením Ing. Jiřiny Růžkové, CSc. a Ing. Josefa Škrabala, Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Praha 2006.

²⁵ Správně Bernarta Žehušického z Nestájova.

²⁶ Klement Borový, Jednání a dopisy konsistoře katolické i utrakvistické. I. díl. Akta konsistoře utrakvistické, Praha 1868.

1563

Zemřel Bernard Žehušický z Nestájova

Tento šlechtic koupil od Jana z Pernštejna panství Ratibořice a Rýzmburk v roce 1544²⁷. Roku 1563 je však prodal svému strýci Janu Žehušickému. V témže roce odkázal na zvon a na svou hrobku 650 kop. Je pohřben v kostele na Hoříčkách, kde nalezneme torzo jeho náhrobního kamene²⁸.

1589

Zemřela Mandaléna (Magdaléna) Úlibská z Nestájova

Tato šlechtična, manželka Adama Úlibského z Újezdce, vlastnila v letech 1578-1589 rýzmburské panství, které zdělila spolu se svými sestrami po Hertvíkovi Žehušickém. Byla zadlužená, prodávala jednu vesnici za druhou a panství přivedla k úpadku. Roku 1582 prodala z rýzmburského zboží poplužní dvůr ratibořický s mlýnem, řekou a lukami, jakož i s vesnicemi Lhotou pod Hoříčkami, Chlístovem, Křižanovem, Zábrodím a lesem Kramolnou u Bakova, Jaroslavu ze Smiřic pro poručenec Albrechta Václava ze Smiřic, seděním na Náchodě²⁹. V roce 1586 od ní koupil dvory kmecí v Litoboři Jiřík z Dobřenic.

1590

Zmínka o hoříčském faráři Vítovi

„Nemohouce však sami žádného děkana zjednati, obrátili se konečně v m. říjnu r. 1590 do Prahy ku králi Rudolfovi H., jemuž zvláštní poslové jménem vši obce uctivou prosbu osobně přednesli, aby jim nějaký kněz za správce duchovního poslán byl. Král vyslyšev prosbu jejich, nařídil konsistoři, a táž uložila knězi Vítovi na Hoříčkách, aby s obcí náchodskou a Náchodským, aby s knězem Vítem strany přijetí děkanského úřadu tamže vyjednávali. I vysláni v listopadu někteří páni na Hoříčka a ujednali kněze Víta apoň na půl roku a dali mu „na nájem“ ten 9 kop míš. gr. Při jednání tom utratili páni 2 kopě a 58 gr. míš. a podruhé 3 kopy 19 gr. R. 1591 v m. březnu dali sice knězi Vítovi na službu 3 kopy, ale v m. dubnu, tedy ani ne po ukončení polouletí, byl kněz Vít již opět na Hoříčkách a Náchodští jali se s ním znovu vyjednávat a když pozorovali, že není ochoten do Náchoda více se odebrati, žádali kněze Bohuslava z Machova, aby u nich stal se děkanem. Příčinu, proč kněz Vít odtud odešel, hledati dlužno opět v malém platu, jež mu obec, jako patron poskytovala. Když se stěhoval z Náchoda, ostala mu obec ještě dvě kopě dlužna, které mu později na Hoříčka zaslala.“³⁰

1600

²⁷ Václav Šrám, Okres Česko-Skalický. Nástin historický, Praha 1882.

²⁸ Hlas Hoříček, Hoříčky 14. srpna 1981.

²⁹ Národní listy, Praha 3. září 1927.

³⁰ J. K. Hraše, Dějiny Náchoda. Díl první. Od nejstarších dob až do bitvy na Bílé hoře, Náchod 1895.

Zhotovení křtitelnice z kostela sv. Ducha

„JAN NEBŘEHOVSKÝ.

Hoříčky.

Křtitelnice ve farním kostele sv. Ducha na Hoříčkách (polit. okres náchodský) je s víkem, končícím křížem, 0.985 m vysoká. (Obr. 16.) Průměr kotlíku při horním okraji měří 30 cm. Tři hranaté nohy dole vybíhají ve spáry a nahoře v poprsí mužská s obličejí vousy zarostlými a držícími v ruce kalichy. Víko přidržují tři mužské hlavy vousaté v biretech. Na plášti je znak Strakův z Nedabylic (kohout) s letopočtem 1600. Při horním okraji je nápis: *Leta Panie 1600 tato krztitedlnice udielana gest v miestě Hradci Kralowi od mistra Jana konwarze do wsi Horziciek za urozenego pana Petra Straki z Nedabylic, níže: a na Studnicích. Při dolním pak okraji: a toho casu zprawce cyrkevniho a knize Waczlawa Falko Piséckeho s dukladem geho pro chvalu Bozi. Nápisy jsou plastické z velkého písma renesančního.*

Na křtitelnici v kostele v Hoříčkách není sice jméno konváře, který ji ulil, nýbrž jen že udělána byla v Hradci Králové. Ale poněvadž na křtitelnici v Křivicích z r. 1609 a na křtitelnici v Sezemicích z r. 1612 je jméno konváře královéhradeckého Jana Nebřehovského a poněvadž křtitelnice v Hoříčkách provedením svým podobna je křtitelnici v Sezemicích, soudíme, že ulita byla též od Jana Nebřehovského. Nějaký jiný konvář v době té není také v Hradci Králové znám.³¹“

17. století	
Období	Událost
1603	Pět farářů, v Náchodě, ve Skalici, na Hoříčkách, v Kostelci a v Úpici platilo nejprve po 30 gr. a později po 1 kopě zemské berně ³² .
1613	Farářem na Hoříčkách byl Václav Dačický, který koupil roku 1615 dům čp. 40 v Jaroměři a předtím v roce 1604 jiný dům, který prodal o 3 roky později ³³ .
1623	Farnost obsluhovali náchodští děkanové ³⁴ .
1624	Věznění křižanovského rychtáře.
1637	Oktavián kníže Piccolomini de Arragona, vévoda v Amalfi, zakoupil heřmanické zboží, jež obsahovalo též Hoříčky a Mečov.
1653	Farnost spravována žíreckými jezuity. Po nich farář z Úpice, farář z České Skalice a naposled opět děkan z Náchoda ³⁵ .
1654	V Berní rule jsou v Mečově jmenováni rolníci: Jan Brožů (rolí 21,3 strychů, potahů 2, krav 3), Matěj Pavlů (rolí 21 strychů, potahů 2, krav 2) a chalupníci: Jíra Řeháků (rolí 10 strychů, krav 2) a Jan Postupa (rolí 10 strychů, krav 3).

³¹ Ludvík Domečka, Královéhradečtí konváři a jejich křtitelnice, Hradec Králové 1936.

³² J. K. Hraše, Dějiny Náchoda. Díl první. Od nejstarších dob až do bitvy na Bílé hoře, Náchod 1895.

³³ Antonín Knapp, Paměti královského věnného města Jaroměře nad Labem, Jaroměř 1887.

³⁴ Zde je v pramenech rozpor, některé uvádí již rok 1621, další se kloní k roku 1623.

³⁵ Václav Šrám, Okres Česko-Skalický. Nástin historický, Praha 1882.

2. ledna
1700

Kníže Vavřinec Piccolomini rozhodl o předání 3 kop grošů z truhlice sirotčí
hoříčskému záduší.

1616

Zemřel Petr Straka z Nedabylic a na Studnicích

Narodil se roku 1552. Svoje majetky dílem koupil, dílem zdědil po příbuzných. Památkou na něj je cínová křtitelnice, kterou nechal pro hoříčský kostel sv. Ducha zhotovit u královéhradeckého zvonáře Jana Konváře v roce 1600. Zemřel roku 1616³⁶.

1621

Kostel sv. Ducha připadl k náchodskému děkanství

„Ku konci úřadování děkana Nonnia r. 1621 připadly kostely: úpický, kostelecký, skalický a hoříčský k děkanství náchodskému. Stalo se tak po děsné exekuci v Praze 21. června 1621, kdy nastalo všeobecné pronásledování a týrání strany pod obojí, zejména kněží, kteří do ciziny již již počali se stěhovati. V Náchodě však nenastaly až po tu dobu změny žádné.“³⁷

1624

Věznění křižanovského rychtáře

Okolnosti zatčení a věznění křižanovského rychtáře v náchodské šatlavě nejlépe popisuje Jan Karel Hraše:

„Ale i pánům rychtářům, zvláště vesnickým, zle se vedlo, zapomněli-li se někdy v úřadě svém a dopustili se nějakých „veýtržností“. Rychtář Michal Hepnar, jinak Karnaus z Křižanova, dlouho o tom vypravoval, co v šatlavě náchodské bylo mu zakusiti. Dopustil se kdysi r. 1624 v úřadu svém nějakých nesprávností a „veýtržností“ a proto na jisté poručení pana Jakuba Špáty, úředníka panství zdejšího, zatknut a do šatlavy zdejší dán jest, kdež dlouho seděl a ještě dlouho by si byl poseděl, kdyby se nebyli zaň zaručili dobří přátelé jeho: Jan Hanzlíčků z Křižanova, Štěpán Kňourků ze Slatiny a Jan Hepnar z Litoboře a nebyli 300 kop grošů českých „za základ rukojemství“ složili. Teprvé potom mohl býti propuštěn.“³⁸

1650-1655

Jezuitské obracení na víru

³⁶ Václav Šrám udává jako období úmrtí rok 1617.

³⁷ J. K. Hraše, Dějiny Náchoda. Díl první. Od nejstarších dob až do bitvy na Bílé hoře, Náchod 1895.

³⁸ J. K. Hraše, Dějiny Náchoda. Díl první. Od nejstarších dob až do bitvy na Bílé hoře, Náchod 1895.

Významným obdobím pro obec jsou i roky 1650-1655, kdy byli ve Skalici připomínáni 2 jezuité Jiří Buda a Jiří Mazenius³⁹, kteří jezdili s vojenským doprovodem po celém náchodském panství, vykonávali všechny církevní úkony a v neposlední řadě horlivě obraceli lid ke katolické víře.

Obec	Počet
Farnost skalická	973
Hostinka	16
Kleny	43
Malá Skalice	70
Miskolezy	65
Říkov	66
Skalice	294
Spyta	29
Starkoč	12
Světlá	30
Svinišťany	65
Třebešov	68
Třtice	33
Vestec	9
Větrník	13
Zájezd	70
Farnost hoříčská	623
Běluň	23
Hoříčky	16
Chlístov	52
Křižanov	27
Lhota pod Hoříčkami	70
Libňatov	105
Litoboř	91
Mezilečí	125
Proruby	45
Újezdec	69
Farnost boušínská	209
Mečov	13
Slatina nad Úpou	196

Porovnání obyvatel Hoříček a okolních obcí, kteří podle zpovědního seznamu z roku 1654 přijali svátost sv. pokání⁴⁰

³⁹ Václav Šrám, Okres Česko-Skalický. Nástin historický, Praha 1882.

⁴⁰ Pamětní kniha obce Libňatov, založená 1. ledna 1923.

18. století	
Období	Událost
1708	Chlístovský kovář Martin Tomeš byl pověřen zhotovením nebozezu pro vrtání vodovodních trub v Úpici.
22. dubna 1709	Zdejší kostel prohlášen za farní a osazen Františkem Ledererem.
1710	Existence dřevěné jednotřídní školy.
1714-1715	Výstavba kostela sv. Ducha.
1718	První zmínka o ranhojičské praxi rodu Pichů ⁴¹ .
1740-1750	Vybudována nová dřevěná škola.
8. března 1745	Na Hoříčky a do Lhoty pod Hoříčkami zavítalo 40 císařských jezdců.
30. září 1745	Před bitvou u Horního Žďáru se zde konala porada velitelů.
1746	Založena farní pamětní kniha.
4. srpna 1758	Sbor generála Laudona odtud podnikl výpad na pruské pozice u České Skalice.
23. června 1759	Na zdejší faře se sešli rakouští generálové Daun, de Lacy, Laudon a Beck ⁴² .
10. července 1762	Pruští husaři získali od faráře 400 zl. výpalného za to, že nezapálí obec. Za nimi přibyli do obce za kozáky přestrojení prusí jezdcí a opět husaři, přičemž pobrali vše, co jim pod ruku přišlo.
1776	Vznik obecní kroniky.
1779	Václav Pich zřídil po otcově smrti ve statku pod obcí nemocnici, kde vyléčil řadu zlomenin.
7. září 1779	Císař Josef II. projel Hoříčkami při své cestě z Úpice na faru v České Skalici, kde měl poobědvat ⁴³ .
1780	Postaven kamenný kříž u čp. 87.
1783	Zemřel zdejší farář Tříška.
1788	Vystavěna stará škola.
1794	Rozšíření školy.
13. června 1796	Hoříčkami projel na náchodský zámek vévoda Kuronský, nový majitel panství.
1800	Postavena kamenná empírová fara čp. 1. Vyhořela dřevěná školní budova.
22. ledna 1800	Obcí projel pohřební průvod s tělem vévody Kuronského, zemřelého 12. ledna 1800, který mířil do Zaháně.

⁴¹ Národní listy, Praha 26. září 1928.

⁴² Věra Vlčková, Hoříčky. Z historie obce a školy, Hoříčky 2001.

⁴³ Dobové prameny se různí, jedny udávají 7. září, druhé 8. září 1779.

1709

Obnovení fary

Fara byla původně vystavěna ze dřeva jako přízemní. Po obnovení fary v roce 1709 byla roku 1743 zvýšena o 1 patro⁴⁴, ale v roce 1800 zbořena a vystavěna z kamene⁴⁵. Jde o obdélnou budovu s šindelovou valbou, obdélnými okny a polokruhem sklenutým vchodem. Na stěnách jsou liseny, což jsou ploché svislé architektonické dekorativní články členící fasádu a na rozdíl od pilastru nemají hlavici ani patku. První zásadní opravy proběhly na objektu v letech 1974-1976. V roce 2005 obdržela farnost mimograntovou dotaci na památkovou péči od krajského úřadu na celkovou rekonstrukci fasády ve výši 150 000 korun, přičemž podaná žádost zněla na 250 000 Kč.

Období	Jméno
1846	Antonín Müller (administrátor)
1847-1852	Antonín Albl
1852-1853	Jiří Ehl (administrátor)
1853-1868	Antonín Müller
1868	Antonín Strof (administrátor)
1868-1879	Václav Černý
1879	Josef Krihl (administrátor)
1879-1893	Jan Stifter
1893	Stanislav Hlína (administrátor)
1893-1896	František Kazda
1896-1897	Josef Kalous (administrátor)
1897-1901	Jan Otčenášek
1901-1902	Josef Kulda (administrátor)
1902-1916	Josef Krihl

Přehled hoříčských farářů v letech 1846-1916

1714-1715

Výstavba kostela sv. Ducha

Kostel byl farní již v roce 1359. V letech 1623-1653 byl filiální kostel do Náchoda, 1653-1709 spravovali farnost jezuité z Žirče, kněží z Úpice, České Skalice (1663) a Náchoda, od roku 1709 je kostel opět farní. V letech 1714-1715 byl na místě původního gotického

⁴⁴ Hlas Hoříček, Hoříčky 12. prosince 1975.

⁴⁵ Zdeněk Wirth s příspěvky Františka Macháta, Soupis památek historických a uměleckých v království Českém od pravěku do počátku XIX. století. XXXIV. Politický okres náchodský, Praha 1910.

kostela z roku 1358 vystavěn nákladem kněžny Anny Viktorie Piccolomini, roz. Liebštejnské z Kolovrat, současný kostel (použito jen částečně zdiva kněžiště)⁴⁶.

Jedná se o barokní, jednolodní budovu bez věže. Na stěnách je pískovcový sokl a lizény, kolem oken šambrány, valby šindelové, nad kněžištěm pseudogotický, osmiboký sanktusník. V západním průčelí předsíň s polokruhovým vchodem, sklenutá hladce křížem. Ke kněžišti přiléhá přízemní zpovědní síň a jednopatrová sakristie s oratoří s pravouhlým vchodem a okny, pískovcem orámovanými. Hlavní vchod v západním průčelí polokruhový, stěna průčelní až do římsy lisenována a prolomena prázdnými výklenky, štít nad nízkou atikou s piniemi v bocích, tabulový s vykrojenými křídly a trojúhelníkovým štítkem s křížem, v ploše štítu mandorlovité okno.

Kněžiště je v kostele dlouhé 12,6 m a 8,35 m široké, se závěrem polokruhovým, okna široká, polokruhem sklenutá, ve výklencích, klenbu tvoří koncha a dvě pole valená, s výseči, pásy dělená, pod cípy kleneb římsovité pilastry. Triumfální oblouk segmentový, pilastry obstavený. Přilehlá zpovědní síň sklenuta třemi plackami, pásem dělenými, vchod do ní pravouhlý s hladkým rámem. Sakristie i oratoř sklenuty hladce křížem, vchod do sakristie obdélný, vchod do oratoře polokruhový oblouk a plná poprsnice zděná.

Lod' dlouhá 13,20 m, široká 10,3 m má stejná okna a je sklenuta třemi poly valené klenby s výsečiadělicími pásy, které spočívají na pilastrech. Kručta valeně podklenutá má segmentem vypjatou a zalomenou balustrádu. V podkruchtí vchody na kůr a na půdu s pískovcovými rámy⁴⁷.

Hlavní oltář z 18. století tvoří otevřená sloupová architektura s polokruhovou archivoltou zdobená rocaillovými řezbami a vásami, v ní sousoší dvanácti apoštolů hledících na holubici na vrcholu.

Tři postranní oltáře z roku 1876. Na dvou obrazy J. Hellicha - svatá Anna a svatý Jan Nepomucký, na třetí socha Madonny Lurdské. Cínová křtitelnice byla zhotovena roku 1600 královéhradeckým mistrem Janem Konvářem. Zhotovit ji dal Petr Straka z Nedabylic a na Studnicích.

Náhrobky ve výklencích západní předsíňky (Bernarda Žehušického z Nestajova a Kuneše Bohdaneckého z Hodkova) a zvenčí ve zdi zpovědní síně.

Elektrický proud byl do kostela zaveden v roce 1931 a na rok 1943 byla plánována oprava a elektrizace zdejších varhan. Původní dvoumanuálové varhany s 16 rejstříky a s mechanickou trakturou a zásuvkovou vzdušnicí postavil v roce 1848 Josef Prediger a byly zaplacený z veřejné sbírky. Stroj i skříň současných dvoumanuálových varhan s 25 rejstříky a s pneumatickou trakturou a kuželkovou vzdušnicí značky Rieger jsou z roku 1947.

1745

⁴⁶ Národní politika, Praha 13. července 1941.

⁴⁷ Zdeněk Wirth s příspěvky Františka Macháta, Soupis památek historických a uměleckých v království Českém od pravěku do počátku XIX. století. XXXIV. Politický okres náhodský, Praha 1910.

Války o rakouské dědictví

Tato válečná střetnutí se dotkly obce jen okrajově. 8. března 1745 bylo na Hoříčkách a ve Lhotě pod Hoříčkami rozloženo 40 císařských vojáků a 30. září téhož roku obcí navíc projížděl sám generál Ernst Gideon von Laudon.

1758-1759

Sedmiletá válka

Nejprve se 1. srpna 1758 strhla šarvátká u České Skalice a o 3 dny později stál již Laudon na Hoříčkách. Zde se objevil i následujícího roku⁴⁸, když se na zdejší faře sešel s rakouskými generály Leopoldem Daunem, Leopoldem Beckem a Franzem Moritzem de Lacy⁴⁹. Josef Svátek o tom ve svém díle píše: „Dne 21. června svolal Daun do Hoříček vojenskou radu, v níž navrhl, aby se přikročilo k oblehání pevnosti Kladské, což ale nebylo schváleno, nýbrž dle přání císařovny Marie Teresie usneseno, aby se armáda přímo do Slezska hnula, by tím též Rusové k rychlejšímu pochodu přiměni byli.“

1762

Výpalné Prusům

Nepřátelští vojáci se na Hoříčkách zase objevili v roce 1762⁵⁰. Úpický kronikář Schreiber o tom napsal: „Tak 10. července vypálili nejdolejší statek ve Svatoňovicích (Valovský) a dva nejdolejší v Batňovicích; po poledni přijeli husaři na Hoříčky, od faráře žádající násilně 1000 zl., jinak že zapálí, oheň v rukou držíce, kterýž dal jim svého a tam schovaného do 400 zl. Za nimi přibýli hned kozáci a opět husaři, pobírajíce co mohli.“⁵¹

Tato událost se dostala i do beletrie:

„...A týž den, téhož roku 1762, přepadli prusští husaři, strašní „smrt'oví husaři“ i faru na Hoříčkách.

Přijeli jako vichrem!

Najednou cosi nad Hoříčkami zadunělo, jako když ze zdáli hrozí buran, a pojednou byli tu ve vsi na faře.

Pan farář dokud viděl, modlil se ve velikém brevíři a chtěl právě rozsvítiti, když na síni zaprašťely dvěře, z čeledníku ozval se výkřik zděšení, a zařinčely ostruhy a šavle a pak – ano, již byli tu ti hrozní „husaři smrt'oví“.

⁴⁸ Václav Šrám, Okres Česko-Skalický. Nástin historický, Praha 1882.

⁴⁹ Antonín Knapp, Paměti královského věnného města Jaroměře nad Labem, Jaroměř 1887.

⁵⁰ Antonín Knapp, Paměti královského věnného města Jaroměře nad Labem, Jaroměř 1887.

⁵¹ Napsal podle díla „Památky hradu, města a panství Náchoda i vlastníkův jeho“ od Josefa Myslimíra Ludvíka (Hradec Králové 1857).

Hej, kněže, kde máš své peníze?“ vykřikl jeden a ostatní chopili se pana faráře a vtiskli jej násilně v kout světnice a pak se u něho postavili jako u uvězněnce na stráž.

„Povídám, kněže, kde máš peníze?“

Pan farář ještě neodpovídal. Zatanul mu před očima výjev, jak před třemi roky zrovna v téhle světnici byli hosty jeho jenerálové, Daun, Lascy, Laudon, Beck, a jak s ním uctivě zacházeli a teď – teď je tu jako uvězenec.

Hoříčskému faráři, starci, jehož každý ctil, již jen při pohledu na něho, vyhrkly z očí slzy.

„Aj, což ty neodpovídáš? A náčelník tlupy husarů uchoпил faráře za ruku prudce a bezcitně. „Což neodpovíš? Kněže, nežertuj – kde máš peníze?“

A ostatní volali dychtivě: „Peníze, peníze, sem peníze.

Peníze – peníze, -hlava hoříčského faráře klesla ještě doleji. – Kde je vzít? Válka trvá už na sedmý rok, každý rok přinesl nějakou pohromu, úzko bylo po všech Čechách od sídel pánů až k poslední chatě ve vsi – kde peníze?

„Nemám, nemám“, zaúpěltřesa se hoříčský farář.

„Že nemáš? Ha – ha – on říká, že nemá peněz – na farách je všeho dost; však to známo. Povídáme, vytas se s penězi – nebo –“

„Nemám, nemám“. A teď při tom, jak chtěli Prušáci hroziti, hoříčský farář počínal si rázněji. „Nemám, nežli tu svou faru, nežli kus pole tam kolikráte spustošeného kopyty vašich koňů – a víc ničeho. Jsem rád, že mám kus trpce nabytého a uhájeného chleba na uhájení živobytí; za válek peněz ušetřiti nelze; těch nemám a neznám“. –

„Aj, kdo by věřil? Však ty peníze máš a nám je vydáš. – Hoši, zavlechte faráře k oknu“, poroučel náčelník černých husarů, rozhlednuv se dříve ze světnice farní po celém okolí – „ano k oknu s ním“.

Šest mužů chopilo se jediného, šest hranatých, drsných husarů uchoпilo starce ve službě církve své a lidu sšedivělého, a zavleklo jej násilně až k oknu, odkud bylo viděti na farní dvůr.

„Tak – a teď jeden z vás“, poroučel dále náčelník, „vylezte tam na střechu s pochodní v ruce a jak dám znamení, ať zapálí.“

Hoříčský farář se zachvěl, ale díval se ven s odevzdaností do vůle Boží.

Rozkaz náčelníkův vykonán byl v malé chvíli. Byli těčerní husaři na něco podobného zvyklí.

„A teď, kněže, poslouchej a dívej se: jak tam ta pochoděň plane – tak vzplane ve chvíli každé stavení na tvé faře. Pomni, shoří ti fara, jest-li sem na stůl nevysázíš aspoň tisíc zlatých. Pravím ti naposledy: dej sem své peníze!“...⁵²“

⁵² František Jiří Košťál, Za vpádů Bedřichových. Črty a obrázky historické, Praha 1893.

Založení obecní kroniky

Nejstarší kronika obsahuje různé obecní zápisy a dokumenty od roku 1776 a pravidelné roční zápisy v letech 1919-1972. Byla předána do státního okresního archivu v Náchodě k trvalému uložení, který nechal zhotovit kopie této kroniky zpracované do tří dílů a tyto jsou uloženy na obecním úřadu. Další čtyři kroniky z let 1973-1984, 1985-1987, 1988-1992 a 1993-1997 jsou v originálech uloženy rovněž na obecním úřadu. Z údajů uvedených v kronikách je zřejmé, že v letech 1938-1950 byl kronikářem Ladislav John, ředitel školy, 1951-1973 Ladislav Dvořáček, učitel, 1974-1987 Antonín Merta a 1988-1997 Jaroslav Efler⁵³. Později se zpracovávání obecní kroniky začal věnovat Josef Kačer, protože informace byly jen shromažďovány, ale k sepisování kroniky nedošlo. Vedle obecní kroniky existují farní pamětní kniha (Liber memorabilium), založená 12. května 1740 farářem Františkem Antonínem Leedrem a mapující období let 1746-1835, školní pamětní knihy, kronika hasičského sboru nebo pamětní kniha divadelních ochotníků, obsahující text stanov a souhrn událostí od 8. září 1870 do 6. dubna 1885 a zápisy z jednotlivých let do roku 1951.

1778

Válka o bavorské dědictví

Tato válka byla lidem zvána jako bramborová válka, protože kvůli nedostatku proviantu se hladoví vojáci živili pouze krmnými bramborami nebo nedozrálými švestkami⁵⁴. 5. července překročila u Náchoda pruská armáda severovýchodní hranice Čech, ale když sbor v čele s králem uviděl silné rakouské pozice, rozdělil se na tři části, které se usídlily v okolí Hoříček, neboť tato oblast byla prakticky Rakušany opuštěna, ať již šlo o Vlčkovice v Podkrkonoší či údolí v Ratibořicích, aby měli Prusové zabezpečenou cestu zpátky. Po různých šarvátkách (např. 8. července u Klen) a napadání pozic nepřítele se však začaly Prusům nedostávat potraviny, proto 16. srpna v brzkých ranních hodinách vytrhla pruská armáda od Vlčkovic⁵⁵ směrem na Trutnovsko za princem Jindřichem, a to ve čtyřech samostatných sborech, přičemž druhý vedl sám král Fridrich II. Veliký, který nejdříve projel Hoříčkami⁵⁶, od nich se vydal na Brusnici, dnes katastrálnímu území obce Hajnice, a ke Stříteži, dnes části Trutnova. 8. září 1779 projel obcí císař Josef II., který mířil z Úpice na skalickou faru.

1790

První zmínka o Novém Dvoře

⁵³ Hoříčský zpravodaj č. 2/2011, Hoříčky únor 2011.

⁵⁴ Odtud také pojmenování: Švestková válka, švestková mela či švestkový povyk.

⁵⁵ Josef Svátek, Dějiny Čech a Moravy nové doby. Kniha I. a II. napsal Dr. Antonín Rezek. Pokračuje Josef Svátek. Kniha šestá. Panování císařovny Marie Terezie. Část druhá, Praha 1898.

⁵⁶ Josef Svátek, Dějiny Čech a Moravy nové doby. Kniha I. a II. napsal Dr. Antonín Rezek. Pokračuje Josef Svátek. Kniha šestá. Panování císařovny Marie Terezie. Část druhá, Praha 1898.

Nový Dvůr je zmiňován poměrně pozdě, teprve v roce 1790⁵⁷. Býval tu poplužní dvůr zvaný jako „Suchý dvůr“ a ovčín pro jalové ovce. Následně byl roku 1780 dvůr zrušen⁵⁸ a pole částečně pod roční úrok rozprodána, částečně pronajata⁵⁹. Na těchto místech později vznikla osada.

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel	71	64	69	56	46	51	44	34	39	27	34	28	32

Vývoj počtu obyvatelstva Nového Dvora

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet domů	12	12	12	13	12	12	13	13	-	8	10	14	14

Vývoj počtu domů v Novém Dvoře⁶⁰

19. století	
Období	Událost
1801	Na náklady náhodského panství postavena nová dřevěná škola.
1806	Zemřel léčitel Martin Pich, syn Václava Picha.
1807	Rodina Pichova byla za své léčitelské zásluhy navždy osvobozena zvláštním dvorním dekretem od povinnosti přechovávat vojsko na svém selském statku.
23. prosince 1811	Zemřel léčitel Václav Pich ⁶¹ .
1812	Antonín Pich obdržel licenci k léčbě ran a zlomenin.
1823	Chlístov, Havlovice, Komárov, Křižanov, Libňatov, Maršov, Mečov a Slatina připojeny cechovně k Úpici.
28. dubna 1825	Antonín Pich se vyučil u grémia ranhojičů v Hradci Králové.
1825-1829	Přístavba zvonice.
1828	Výstavba kamenné školy.

⁵⁷ Kolektiv pod vedením Ing. Jiřiny Růžkové, CSc. a Ing. Josefa Škrabala, Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Praha 2006.

⁵⁸ Hlas Hoříček, Hoříčky 15. února 1985.

⁵⁹ Václav Šrám, Okres Česko-Skalický. Nástin historický, Praha 1882.

⁶⁰ Kolektiv pod vedením Ing. Jiřiny Růžkové, CSc. a Ing. Josefa Škrabala, Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Praha 2006.

⁶¹ Národní politika, Praha 5. září 1895.

1838	Postavena kaplička v Křižanově.
1840-1841	Spor o cestu mezi Křižanovem a Libňatovem.
1842	Založena školní kronika.
1845	Založena zdejší přádelnická škola.
1846	Vznik hoříčské knihovny.
1848	Zřízení národní gardy.
7. června 1848	Lynč loupeživých bratrů Špetlů.
21. června 1848	Všeobecné volby do sněmu království Českého za náchodský vikariát. Ústřední volební místnost byla na Hoříčkách, odkud byl zvolen rychtář Josef Pich.
28. září 1848	Na Hoříčky přijela podruhé hrdelní komise, aby vyšetřila „lidovou justici“, která proběhla v kraji na začátku června.
1849	Postaven kamenný kříž, který dnes stojí v Křižanově u čp. 31.
8. května 1853	Antonín Pich vyznamenán zlatým záslužným křížem.
1858	V Praze vyšla Sbírka církevních písní, jenž se v chrámu Páně svatého Ducha v Hoříčkách upotřebují.
1859	Hoříčky zaslaly c. k. místodržitelenskému presidiu ve prospěch raněných vojáků 15 zl. ⁶²
1860	Založeno Společenstvo živnostenské.
1864	Rozšíření místního hřbitova, které řídil tehdejší představený obce Josef Pich, přišlo na 2702 zl. 59 kr. a celý náklad byl rozdělen mezi všechny kolatorní obce.
1865	První valná hromada Společenstva živnostenského. Českoskalický purkmistr a poslanec zemského sněmu MUDr. Augustin Kordina převzal řízení Pichova léčebného ústavu ⁶³ .
1866	Postaven kamenný podstavec s litinovým křížem u čp. 37. Dražba hostince čp. 59. Konána byla až v následujícím roce.
29.-30. června 1866	Pruské vojsko přivezlo na Hoříčky 2 zabitě důstojníky, aby je zde nechalo pohřbít.
2. listopadu 1866	Hoříčkami projížděl císař František Josef I.
1867	Zakoupen a vysvěcen spolkový prapor Společenstva živnostenského. Na Hoříčkách pobývali Jan a Julius Zeyerovi.
19. března 1867	Zemřel zdejší podučitel František Šváb ⁶⁴ .
1868	Dražba hostince čp. 69 ⁶⁵ .

⁶² Pražské nowiny, Praha 10. září 1859.

⁶³ Národní listy, Praha 13. července 1865.

⁶⁴ Alois Frýdek, Věstník. Ročenka pro Učitelstvo národních škol v diecesi Kralohradecké na rok Páně 1869, Hradec Králové 1869.

⁶⁵ Národní listy, Praha 11. července 1868.

	Na Hoříčkách pobýval Jan Zeyer.
1869	Kupecký úpadek Josefa Hůlka ⁶⁶ . Na Hoříčkách pobýval Julius Zeyer.
1870	Zřízení poštovního úřadu.
9. září 1870	První představení divadelních ochotníků na Hoříčkách (J. K. Tyl, Nalezenec).
1871	Konkurs na místo zdejšího poštmistra. Na Hoříčkách pobýval Julius Zeyer.
1872	Posvěcen kamenný podstavec s litinovým křížem, stojící dnes v Chlístově u čp. 15. Zbudován kamenný podstavec s litinovým křížem, který dnes stojí v Křižanově u čp. 6.
1874	Josef Luštinec navrhl, aby byl v Mečově zřízen nový zvonek. Zvonička byla postavena ze 2 dřevěných sloupů a vydržela do roku 1889, kdy byly vyměněny oba sloupy.
1. června 1875	Okresní školní rada vypsala konkurs na místo mladšího učitele při třířídni škole v Hoříčkách se služným 350 zl. a bytem v školní budově ⁶⁷ .
1. července 1876	Hoříčky vyloučeny z okrsku náchodského berního úřadu a byly přiřazeny ke zvláštnímu bernímu úřadu v České Skalici ⁶⁸ .
1877	Dražba usedlosti čp. 3 ⁶⁹ a části domu čp. 49 F. Vitouška ⁷⁰ .
1. února 1878	Josef Vitoušek nabízel k pronajmutí kupecký krám se skladištěm a pohodlným bytem.
2. března 1879	Ministr vnitra zplnomocnil c. k. místopředsedství, aby bylo vysloveno uznání za blahodárnou působnost 6 ranhojičům, v tom K. Rosovi v Hoříčkách ⁷¹ .
5. března 1879	Slatinský obecní úřad žádá Mečov, aby zaplatil 388 zl. 49 kr. jako svůj podíl za stavbu nové školní budovy ve Slatině nad Úpou.
1880	Postaven kamenný podstavec s litinovým křížem, který dnes stojí v Křižanově u čp. 7.
1881	Založení sboru dobrovolných hasičů v Hoříčkách.
1882	Postaven kamenný podstavec s litinovým křížem a oplocením, který dnes stojí v Chlístově u čp. 115.
4. června 1882	Valná hromada Hospodářského spolku pro okresy jaromeřský, kralodvorský a českoskalický ve Vitouškově hostinci ⁷² .

⁶⁶ Národní listy, Praha 22. ledna 1870.

⁶⁷ Beseda Učitelská. Týdenník pro učitele a přátele školství národního, Vyšehrad 17. června 1875.

⁶⁸ Národní listy, Praha 8. května 1876.

⁶⁹ Národní listy, Praha 25. ledna 1877.

⁷⁰ Národní listy, Praha 20. října 1877.

⁷¹ Národní listy, Praha 6. května 1879.

⁷² Národní listy, Praha 2. června 1882.

1883	Petice obcí Hoříček, Chlístova, Posadova a Nového Dvora, aby při obsazování distriktních lékařů byl vzat ohled na tamního lékaře Kašpara Rosu ⁷³ . Dražba pohledávky 81 zl. Josefa Obsta na chalupě čp. 9 v Chlístově ⁷⁴ a Krejčeho stavení čp. 8 se zahradou v Chlístově ⁷⁵ .
28. října 1883	Slavnost předání zlatého záslužného kříže řídícímu učiteli Janu Šimkovi, který zároveň oslavil 55 let učitelské dráhy ⁷⁶ .
1885	Založena Občanská záložna.
1. listopadu 1885	Schůze Hospodářského spolku pro okres česko-skaliccký v hostinci Josefa Vitouška, spojená s přednáškou prof. Františka Bauera z Chrudimi.
1886	Postaven kamenný podstavec s litinovým křížem, který dnes stojí v Křižanově u čp. 20.
16. května 1886	Okresní školní rada vyhlásila konkurs na místo řídícího učitele při čtyřtřídní obecní škole na Hoříčkách se služným 500 zl., funkčním platem 100 zl. a bytem ⁷⁷ .
10.-12. července 1887	Hospodářský spolek pro okres českoskalický ve spolupráci s Bertou Polákovou pořádal ve Vitouškově hostinci mlékařské kursy pro zájemce z Hoříček a okolních obcí.
16. srpna 1887	Blesk uhodil do stavení hoříčského sedláře Falty.
1888	Založena pamětní kniha místních divadelních ochotníků.
29. května 1888	3 dělníci se schovali pod svah v tzv. štrovníku před deštěm. Za malou chvíli se silná vrstva země zřítla a zasypala je. Jednomu z nich byla při vytahování vymknuta noha, druhému pohmožděna žebra a třetí byl jen lehce poraněn ⁷⁸ .
1889	Dražba Kocianovy usedlosti čp. 35 v Chlístově v odhadní ceně 1610 zl. ⁷⁹ V Mečově byly na zvoničce vyměněny dřevěné sloupy, střecha zůstala původní.
27. dubna 1890	Valná hromada hasičské župy ⁸⁰ .
1891	Účast firmy Josef Pich a synové na Zemské jubilejní výstavě v Praze. Učitelem na zdejší škole se stal Jan Findejs. Mečov platil 20 kr. na školní dříví do Slatiny nad Úpou.
5. dubna	Vincenc Falta z Mečova byl aklamací zvolen do výboru pojišťovacího spolku, a

⁷³ Národní listy, Praha 3. srpna 1883.

⁷⁴ Národní listy, Praha 8. června 1883.

⁷⁵ Národní listy, Praha 15. září 1883.

⁷⁶ Národní listy, Praha 9. listopadu 1883.

⁷⁷ Pražský denník, Praha 22. května 1886.

⁷⁸ Národní listy, Praha 3. června 1888.

⁷⁹ Národní listy, Praha 1. dubna 1889.

⁸⁰ Památník dvaceti-leté činnosti sboru dobrovolných hasičů v Novém Městě n/Metují vydaný na oslavu svčení praporu a XIII. sjezdu hasičské župy sev.-vých. Čech dne 2. července 1893 v Novém Městě n/Metují odbývaného, Nové Město nad Metují 1893

1891	to na 3 roky. Stejně tak dopadla volba 15. dubna 1894 a 5. května 1897.
24. června 1891	V Mečově vyhořelo stavení čp. 19, které patřilo Josefu Řezníčkovi.
1892	Oprava obecní cesty z Mečova od čp. 1 okolo čp. 14 až po Příčnici vyšla na 39 zl. 65 kr., z nichž 8 zlatých 40 krejcarů obdržel cestář Josef Řehák z Libňatova ⁸¹ . Postavena hřbitovní kaple. Otevřena silnice Červená Hora – Slatina nad Úpou – Hoříčky o délce 6067 m.
1893	Postavena socha sv. Jana Nepomuckého u čp. 70. Kaplan Stanislav Hlína ustanoven administrátorem v Hoříčkách ⁸² . Konkurs na místo poštovského výpravce na Hoříčkách. Kauce 300 zl., služné 300 zl., kancelářský paušál 80 zl. a 100 zl. za jednu dochůzku denně do České Skalice ⁸³ . Postavena obecní cesta z Mečova k Boušínu, která stála celkem 2754 zl. 44 kr.
1. dubna 1894	Valná schůze Hospodářského spolku česko-skalického v hostinci Josefa Vitouška.
8. září 1895	Obnovení pomníku Antonína Picha na místním hřbitově.
1896	Potvrzeny stanovy Hospodářsko-čtenářské besedy na Hoříčkách ⁸⁴ . Hostinec J. Vitouška převzal po jeho smrti starosta obce Karel Janko ⁸⁵ . Konkurs na místo řídícího učitele zdejší čtyřtřídní školy.
1897	Zřízení telegrafu. C. k. místodržitelství potvrdilo stanovy místního odboru Národní jednoty severočeské v Hoříčkách ⁸⁶ .
14. května 1898	C. k. zemská zdravotní rada projednala zřízení chirurgicko-ortopedického soukromého léčebného ústavu v Hoříčkách ⁸⁷ .
16. listopadu 1898	Telegrafní stanice při zdejším poštovním úřadu byla otevřena pro všeobecnou službu telegrafickou ⁸⁸ .
1899	Založena TJ Sokol. C. k. místodržitelství potvrdilo stanovy zdejšího okrašlovacího spolku ⁸⁹ .

⁸¹ Ve vydáních Mečova za rok 1892 je uveden celkový náklad ve výši 39 zl. 99 kr.

⁸² Národní politika, Praha 7. dubna 1893.

⁸³ Národní listy, Praha 15. července 1893.

⁸⁴ Národní listy, Praha 28. června 1896.

⁸⁵ Národní listy, Praha 18. února 1896.

⁸⁶ Národní listy, Praha 8. května 1897.

⁸⁷ Národní politika, Praha 19. května 1898.

⁸⁸ Národní listy, Praha 16. listopadu 1898.

1900	Učitel Albín Horáček oceněn pochvalným diplomem za svoje dřevěné výrobky na Krajincké průmyslové a technologické výstavě v Kutné Hoře. V Křižanově postaven dům čp. 25, který byl ještě donedávna používán jako prodejna.

1808

Zřízení zeměbrany

Roku 1808 byla na náchodském panství zřizována zeměbrana (Landwehr), jejíž stanice (celkem jich bylo 12 – Náchod, Studnice, Skalice, Chvalkovice, Brusnice, Hoříčky, Boušín, Rтынě, Úpice, Kostelec, Hronov, Machov) měla být umístěna také na Hoříčkách. Jejím zřízením a vedením byl pověřen správce Mündl a tamní rychtář⁹⁰. Cvičení se zbraněmi se konalo vždy v neděli a ve sváteční dny.

1825-1829

Přístavba zvonice

Tato hranolová masivní stavba se 2 ústupky ve zdivu a půlkruhově zaklenutými okny ve zvonovém patře vrcholí šindelovou helmicí ve tvaru makovice a křížem. Přistavěna byla ke kostelu sv. Ducha v letech 1825-1829. Dřívější dřevěná zvonice stávala až tam, kde je nyní čp. 59⁹¹. Často bývalo jednáno o jejím zvýšení, ale nikdy k tomu nedošlo. Původní zvony byly zrekvírovány za 1. světové války. Nové 2 zvony o hmotnosti 525 kg a 302 kg byly odlity v roce 1925 firmou Buřil a Riss v Kuklenách. K jejich posvěcení došlo 16. srpna 1925 broumovským opatem Rudolfem Vilémem⁹². V průběhu let prošla několika drobnými opravami, ale později zaala chátrat. V roce 2010 získala novou fasádu. Na zvonici se nachází výškový znak 444,54 m n. m.

1835

Založena firma Josef Pich a synové v Hoříčkách

Tato textilní firma byla založena Josefem Pichem roku 1835⁹³. 7. října 1863 byla do registru firem jednotných zanešena firma „Josef Pich“ v Hoříčkách. Ta se po přistoupení synů Karla a Josefa přejmenovala na společnost „Josef Pich a synové“, závod plátěným a bavlněným

⁸⁹ Národní listy, Praha 29. listopadu 1899.

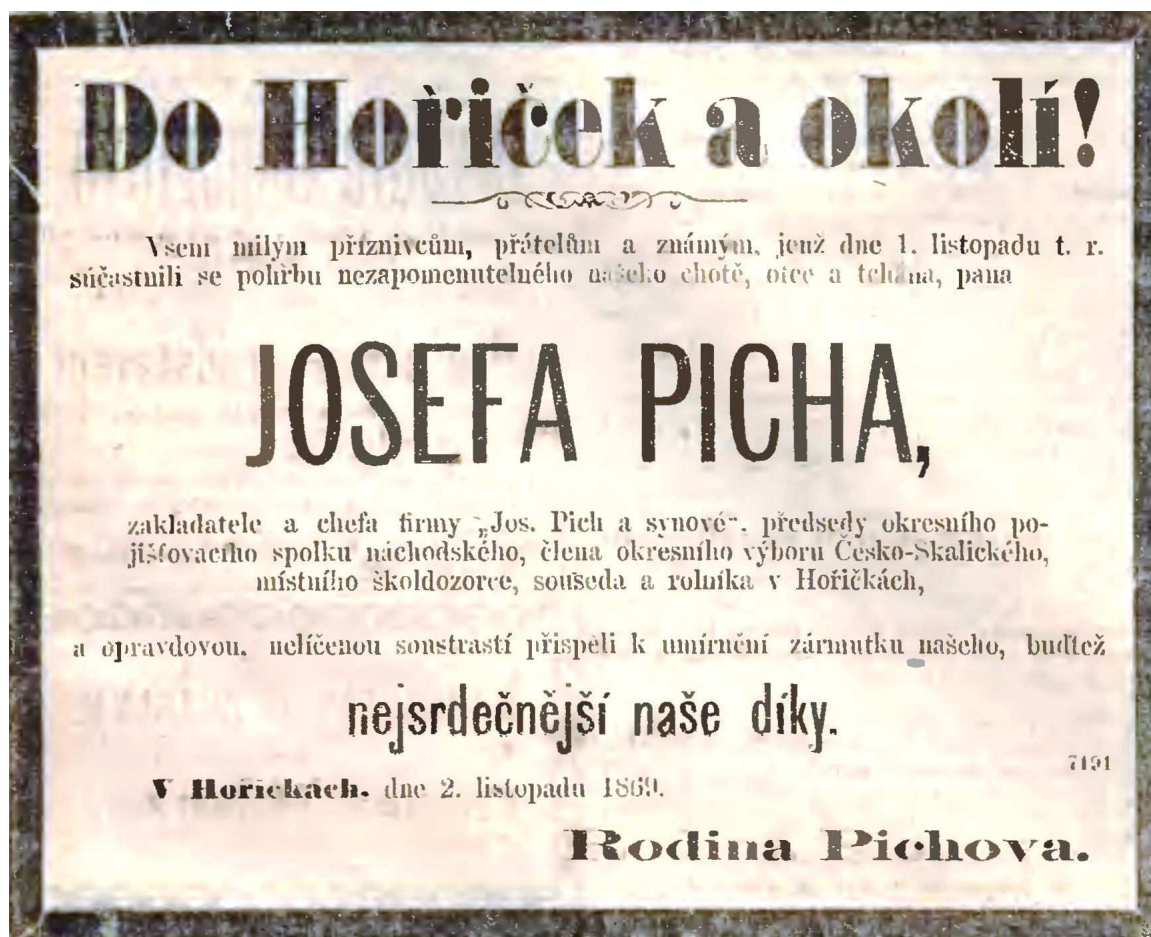
⁹⁰ Vilém Schreiber, Paměti města Úpice 1789-1868.

⁹¹ Zdeněk Wirth s příspěvky Františka Macháta, Soupis památek historických a uměleckých v království Českém od pravěku do počátku XIX. století. XXXIV. Politický okres náchodský, Praha 1910.

⁹² Štít, Hradec Králové 3. září 1925.

⁹³ Rok založení je v mnoha pramenech rozdílný, příloha Národních listů z 23. srpna 1891 uvádí dokonce rok 1838.

zbožím. Do registru byla vepsána 3. února 1879⁹⁴. V této podobě se např. zúčastnila Zemské jubilejní výstavy v roce 1891, kde vystavovala „výběr pláten režných v různé šíři na svrchní obleky dámské, plátno ruské i belgické (dvojnité) na lehké letní obleky mužské, plátno různé jemnosti (od prostředního až k nejjemnějšímu) na prádlo i prostěradla, bílé šátky kapesní, stírky a utěrky taktéž v různé šíři a úpravě. Ve skříni nachází se též damažkový ubrus zhotovený před 80 lety z jemné ruční domácí příze, 6 m. dlouhý, velmi dovedné práce⁹⁵“ a po jejím uzavření se tyto exponáty přesunuly do síně Stálé výstavy. Tehdy byl firemním zástupcem pro Prahu Karel Pich v Komenského ulici čp. 1 na Královských Vinohradech.

Oznámení o pohřbu zakladatele firmy Josefa Picha⁹⁶

1840-1841

Spor Křižanova s Libňatovem o cestu

Počátek 40. let 19. století je ve znamení sporu Křižanova s Libňatovem o obecní cestu. Nejlépe ho svým popisem vystihuje libňatovská kronika, v níž čteme toto:

„Spor o cestu z Libňatova na Hoříčky.

⁹⁴ Pražský denník, Praha 6. března 1879.

⁹⁵ Národní listy, Praha 10. června 1891.

⁹⁶ Národní listy, Praha 4. listopadu 1879.

Libňatovští občané jezdili volně a nerušeně již od nepaměti a tedy přes 30 let z Libňatova na Hoříčky skrze dvůr usedlosti čp. 6 v Křížanově a podle u této usedlosti stojící pazdery (na len) a žádali o zřízení služebnosti na dům čp. 6. Že tudy jezdili dosvědčují výslechem svědků.

Josef Tilsch, předešlý držitel živnosti č. 6 v Křížanově postavil ve dvoře „šraňk“, aby po oné cestě žádný jezdit nemohl, lidi kteří tudy jeti chtěli bavit, jet nenechal a ji na obecní cestu poukázal, obzvláště, když to neznámí lidé byli, aneb se Josefovi Tilschovi škoda činila. Totéž činil i pan Dvořáček a jeho manželka. – R. 1841. 23/11. oznamuje justiciar Vinter „von Ortsgericht der Herschaft Náchod“ že uznáno bylo právem: Připouští se výslech svědků: Petra Tilsche, Jiřího Řezníčka z Křížanova, Adama Dytrycha a Jana Kopra z Úpice, Josefa Dytrycha, Frant. Záruby, Martina Řezníčka a Františka Řezníčka z Libňatova a rovněž protidůkaz žalovaného skrze svědky: Antonína Sochora, Bernarda Sochora, Josefa Tilsche, Ignáce Tilsche.

Protokol, který sepsán byl v Křížanově 24. října r. 1840.

Františka Dvořáčková žádala u vrchního úřadu, aby volný průjezd jejím dvorem byl odstraněn. Destrikční komisar Merker odebral se na místo, našel průjezd uzavřený zábradlím, protější stranu cesty u lesa oddělenou vykopaným příkopem. Ježto tato cesta dle udání více pamětníků je jízdni veřejná cesta, která vede z Jaroměře přes Hoříčky, Křížanov, Libňatov a Úpici, bylo třeba uvedenou komunikaci vyslechnutím všech pamětníků zajistiti a to jmenovitě úpického Jana Kopra, výměnkář z čís. 81, ve věku 85 let, druhý Adam Dietrich majitel gruntu z čís. 179 má rovněž 75 let věku svého.

Na otázku, zda oni jsou sto udati přesně, jak cesta z Jaroměře přes Hoříčky, Křížanov, Libňatov a Úpici vede vyjádřil se Kopr tak i Dietrich, že vždy jezdili cestou z Hoříček do Křížanova přes Tilschův dvůr č. 6. Je to více než 50 let, kdy jsme z Jaroměřského trhu s obilím do Úpice jezdili. (Za Adama Dietricha a Jana Kopra podepsal Josef Libnar.) – Totéž potvrdili Josef Dietrich z Libňatova č.p. 60. 70 let stár, Martin Řezníček z Libňatova 65 let, František Záruba č. 40 z Libňatova 65 let stár, Jiří Řezníček 72 let z Křížanova a Petr Tilsch 68 let rychtář z Křížanova, narozený v tomto čísle 6. Pamatují, že cesta vedla dvorem a že tato cesta byla tu již dříve, než stála v domě č. 6 šenkovna. Protokol byl oznámen vdově Dvořáčkové, a byvši dotázána, zda proti těmto výpovědím něco namítá, uvedla svědka Křížanovského – Josefa Mertlíka, který udává cestu takto: Jsem 61 let a mohu cestu jen takto udati: Z Hoříček do Křížanova přes pozemky vdovy Dvořáčkové č. 6, dále mezi společnou polní cestou Václava Vika k rybníčku na druhou cestu proti lesu Barchoviny a k pozemkům libňatovského Jana Cvrčka a k libňatovským obecním pozemkům v dolní vsi.

Proces vedl se dále.

R. 1841. 23. srpna podal Antonín Bernard z Libňatova novou žádost o výslech svědků proti Františce Dvořáčkové z Křížanova č. 6. Tím prokázali obyvatelé libňatovští služebnost cesty z Libňatova na Hoříčky dvorem usedlosti č. 6 v Křížanově, kterážto usedlost ode dávna rodině Tilschově náležela a Josef Tilsch tuto usedlost 23. března r. 1808 své dceři Františce a jejímu manželu Janu Dvořáčkovi prodal, tím tedy přes 30 let je zaknihován kup. Jan Dvořáček zemřel a jeho syn Franc stal se dědicem, vdova Františka do plnoletosti jeho hospodařila.

11. listopadu 1840 stěžovala si Františka Dvořáčková, držitelka živnosti č. 6 v Křížanově na vrchní úřad v Náchodě, že obyvatelé obce Libňatova na jejím pozemku přejíždějí a když jim to

zapověděla a postavila uzavírané šraňky, že je odhodili a že ona k této služebnosti není zavázána.

Na toto zakročení bylo místním vyšetřováním zjištěno, že sice tato cesta netvoří žádný knihovní servitut usedlosti č. 6 v Křížanově, že však již bez překážky po 50 let od libňatovských obyvatel se používá, pročez byli vyzváni k smírnému vyrovnání vdova Dvořáčková, opatrovník dědice Františka Dvořáčka Václav Tilsch z Křížanova a libňatovští obyvatelé zastoupení svým rychtářem.

Po přednesení celé skutečnosti vyjádřila se Dvořáčková s poručníkem:

My tu cestu která přes grunt № 6. v Křížanově vede a skrze dvůr okolo pazderny jde pro vždy všeobecnému užívání odměřenou z toho ohledu nechat nemůžeme protože taková služebnost na tom gruntu nevázne a my ji na sebe brát nemůžeme. Že by libňatovští sousedi tu cestu jako veřejnou vždy užívali a již před 30 lety neb déle let bez zamezení se stalo je nepravé, a my to také dopustit nemůžeme. K uvarování další mrzutosti se ale uvolíme, tu cestu ještě jeden rok otevřenou nechat, mezi tím časem ale libňatovští sousedé nám tu služebnost, kterou sobě na tu cestu dělají, dokázat musejí. Kdyby se to ale nestalo, cesta zamezena navždy bude, protože ne veřejná ale jen pro hospodáře je.

Libňatovští rychtář a konšel na to odpovídá: Poněvadž my dokázat můžeme, že se přes 50 let skrze dvůr a přes grunt № 6. jelo, tedy my s tím zamezením cesty spokojeni být nemůžeme, služebnost té cesty dokázati chceme a k tomu cíli právní cestu nastoupíme.

Když další urovnání docílit se nemohlo, skončen protokol.

Winter m.p.

Scholz m.p.

Franc Řezníček, rychtář libňatovský

Jan Vondráček, konšel libňatovský

+++ Františka Dvořáčková

+++ Václav Tilsch.“

1846

Počátky místní knihovny

První knihovna v Hoříčkách byla založena roku 1846 a byla umístěna v čp. 13, kde v té době byla hospoda. Později se přestěhovala do čp. 3, kde je hospoda nyní. Odtud se přestěhovala do prvního patra čp. 4 (budova obecního úřadu) a následně do čp. 89 (pošta). Další stěhování knihovny čekalo v roce 1984, kdy se znovu přestěhovala do prvního patra čp. 4 a následně do čp. 42. Zde knihovna vydržela 10 let a v roce 1994 se naposledy přestěhovala znovu na obecní úřad, ale nikoliv do patra, ale do tzv. chaloupky, kde sídlí dosud.

V době budování střediskového systému byla knihovna profesionalizována a jako knihovnice zde do roku 1996 působila Helena Šolcová, přičemž středisková knihovna zahájila svoji činnost 15. února 1985. Nadále byl rozšiřován čtenářský obvod a metodické působení na okolní knihovny. Po rozpadu střediskového systému zbyly z metodického obvodu jen 2 knihovny (Chvalkovice a Slatina nad Úpou), které se osamostatnily. Změna postihla také

místní knihovnu, když se se změnami poměrů zredukovaly její služby a funkci knihovnice posléze převzala Marie Kuderová.

Rok	Knihovní fond	Počet čtenářů	Vypůjčené knihy	Návštěvy čtenářů
2006	9429	58	8988	2617
2007	9664	58	8796	2569
2008	7591	48	8389	2252
2009	7800	43	7988	2265
2010	7237	42	7637	2191
2011	7447	42	8012	2127
2012	7630	31	7951	2106
2013	6937	26	7630	1980
2014	7126	149	8316	1850

Stav obecní knihovny na Hoříčkách od roku 2006

Knihovna je otevřená v pondělí od 13.00 do 17.30 a ve středu od 13.00 do 17.00 hodin. Vypůjční systém je sáčekový. Na nákup knih, které si knihovnice sama zpracovává, dává obec 50 000 Kč ročně. Velký fond, který tvoří skoro 10 000 knih, způsobuje výrazný nedostatek místa. Vzhledem k tomu zde s pomocí náhodské knihovny právě probíhá potřebná aktualizace knihovního fondu, po které bude následovat příprava na automatizované zpracování literatury. Zatím jsou zájemcům k dispozici dva počítače s internetem, které využívají převážně děti a mládež. K dispozici je zde 12 studijních a čítárenských míst. Ročně se konají nejméně dvě besedy pro děti.

1848

Zřízení Národní gardy

V roce 1848 se ani Hoříčkám nevyhnuly revoluční události tohoto roku, takže i zde vznikla národní garda, jejíž výzbroj pocházela od puškaře ve Dvoře Králové nad Labem. Její příslušníci, kteří pocházeli z Hoříček a Mezilečí⁹⁷, pomáhali i s potřením loupeživé bandy bratří Špetlů, která působila od Slatiny nad Úpou až po Brzice⁹⁸. Právě na Hoříčkách byli 5. června téhož roku tvrdě vyslýcháni po svém zadržení oba bratři a za účasti gardistů posléze i zabiti. K vyšetření vykonané lidové justice v Hoříčkách a v Mezilečí byla odeslána na Hoříčky kriminální komise, k níž se měl dostavit dne 6. října Josef Hůlek z Úpice čp. 52. Velitel hoříčské gardy setník MUDr. Buchar⁹⁹ se před tímto vyšetřováním ztratil a více se již v obci neobjevil, takže zůstal veden jako nezvěstný.

1848

Lynč bratrů Jana a Josefa Špetlových

⁹⁷ Hradecký kraj, Hradec Králové 15. července 1908.

⁹⁸ Obnova, Hradec Králové 31. března 1905.

⁹⁹ Hradecký kraj, Hradec Králové 20. června 1914.

7. června 1848 byli v Mečově usmrceni bratři Špetlové, kteří byli vůdčími osobami loupeživé bandy, která působila na pomezí dnešních okresů Náchod a Trutnov. O jejich osudu pojednává následující článek:

„Dr. Václav Řezníček:

Lidový soud nad zloději na Skalicku r. 1848.

Metternichovo státnické umění konečně tak se přežilo, že vládní jeho systém zůstával bez moci a vlivu i v odlehlé podhorské krajině, již obýval zbožný, tichý a poslušný český lid. Toho dokladem bylo na úpatí Krkonošů a hor Žaltmanských rozprostírající se Skalicko, kde pak následkem toho došlo k nejhroznějším výstupům, jaké se též i v neklidnějším kraji mohou vyskytnouti, začne-li lid sám souditi. Jest to kus úžasné a kruté historie ze života a citu českého lidu. Aby časem ve mnohém v zapomenutí nevešla, vyličuji ji přesně historicky, a sice pragmaticky a podrobně jednak dle sdělení účastníků a očitých svědků, od nichž jsem o výstupech těch vyprávěti slýchával, jednak dle zápisů v pamětních knihách a farních matrikách na Skalicku.

Ve druhé polovici let čtyřicátých minulého století najednou začalo se na Skalicku objevovati zlodějství, o němž zde dříve ani slýcháno nebývalo. Krádeže stále se množily, zloději stávali se opovázlivějšími, což nasvědčovalo, že jednak mají odběratele a přechovávače a jednak i ochránce. Byl-li některý ze krádeží podezřelý člověk u patrimoniálního práva na náhodském zámku udán, žalobci bylo tam vyhrožováno trestním stíháním pro nárek cti zachovalého muže, ač mnohdy se určitě vědělo, že se jedná o skutečné zloděje. Na ochranu proti nim všeobecně se v noci hlídalo. Ale hlídající musili často utéci nebo se skrýti, neboť zloději přicházeli v celých tlupách. Jedni obstoupili k vykradení určené stavení a jiní v něm pak loupili. Do měst se neodvažovali, řádili jenom na vsích, nikoho tam ze svých návštěv nevyjímajíce, což také zažil vlastenecký kněz, národní buditel a spisovatel Josef Myslimír Ludvík. Ten dne 11. července 1847 z lokálie studnické dostal se za faráře na Boušín, kde ho zloději ihned v září na to, když se tam úplně nastěhoval, navštívili a do poslední možnosti faru mu vykradli. Poměry stávaly se proto na celém Skalicku nesnesitelnými a volání po odstranění bujícího zde zlodějství bylo jako hlasem zanikajícím v poušti. Na náhodském zámku právní páni úředníci byli ke všem žalobám na krádeže na Skalicku hluší.

Do těchto poměrů přišla v březnu r. 1848 konstituce a působení její začalo se také brzy jeviti i na Skalicku, kde zřízeny v České Skalici, na Hoříčkách a v Třebešově národní gardy, čili jak se zde říkalo »sousedské strážce«, a počátkem měsíce června provedeny byly tady volby do sněmu království Českého, při čemž za vikariát náhodský za poslance zvoleni byli Josef Pich, představený z Hoříček, tj. Hubka, návladní města Náchoda. Sněm tento však svolán nebyl. Konstituci mnozí na Skalicku vykládali si však dle vkusu své vlastní obraznosti, což především učinili řádící zde zloději. Ti opatřili se nyní také střelnou zbrojí. Koncem měsíce máje vypravili se v noci na lup do vsi Mezleče, chtějíce tam, okrásti hospodáře Bartoše. Ten však hlídal, zpozoroval je a vyšel na ně s otázkou, co chtějí, odhodlán jsa majetek svůj hájiti. Tím ze svého počínu vyrušení zloději po Bartošovi střelili a poranili ho do kolena. Hlukem z toho vzniklým vybouřeno bylo sousedstvo, proto zloději musili rychle prchnouti. Že však užili střelné zbraně, pochopitelně všeobecně lid v celém kraji podráždilo, neboť nikdo necítil se bezpečným více již ani životem.

Při útěku od stavení Bartošova v Mezleči jeden ze zlodějí ztratil čepici, dle níž byl pak brzy nalezen. Člověk ten tiše povolán byl k představenému, kde z účasti na zlodějské výpravě

v Mezleči usvědčen. Při tom byl vyzván, aby pověděl, kdo byli jeho společníci a kdo z nich po Bartošovi střelil. Usvědčený z počátku zdráhal se to říci. Avšak vida, že je zle, konečně na ubezpečení, že jemu se nestane nic, pak-li ostatní prozradí, pověděl jejich jména. Zatím ponechán byl v bezpečí, aby nemohl nikoho varovati, a ihned učiněna byla na Hoříčkách opatření, aby prozrazení zloději byli schytáni. Především šlo o to, aby lapen byl jejich »hejtman« Jan Špetla ze Slatiny. Proto byl jmenovaný nenápadně strážěn, až bude doma ve své chalupě č. 138 na slatinských Končinách. Když bedlivě ho sledující na Hoříčky podali pokyn, že Špetla dlí doma, sousedská stráž čili garda na Hoříčkách vstoupila do zbraně a majíc bezpečnou zprávu, že Špetla vedl zlodějskou výpravu do Mezleče na hospodáře Bartoše, vytáhla večer v pondělí dne 5. června do Slatiny, aby nejprve jeho zatkla. V tichosti obstoupila na slatinských Končinách jeho chalupu a potom někteří silní a neohrožení členové její vešli do stavení, aby Špetlu odvedli.

Avšak vedle něho, tehdy 42letého muže, našli tam ještě 31 rok starého jeho bratra Josefa Špetlu ze Slatiny a Ignáce Siegla, vysloužilého vojáka a tuláka, který krajem žebraje lajdal a vyhlížel, kde by se co dalo ukrásti. Siegel byl Němec, rodilý z Janovic na panství Teplickém, a Jan Špetla ho ve své chalupě přechovával. Když hoříčtí gardisté do Špetlova stavení vešli, zloději zde shromáždění seděli u štědré večere, posilující a chystající se na nějakou novou výpravu. Vidouce, že mají býti zatčeni, postavili se gardistům na odpor a bránili se. Ve rvačce takto vzniklé Jan Špetla vytrhl jednomu z gardistů pušku a byl by ho málem zastřelil. Avšak po delším zápase byli zloději konečně přemoženi, svázáni a vedeni do Mezleče před příbytek postřeleného Bartoše, kam hoříčská garda s nimi za úsvitu v úterý dne 6. června dorazila.

Zde byli zloději provazy a řetězy přivázáni ke stromům, a sice tvářemi k jejich kmenům. Napotom byli obecním právem vyslýcháni, kde všude kradli, kdo jsou další jejich tovaryši, kdo odbírači. Zpráva o zjímání zlodějí ve Slatině a o dovedení jejich do Mezleče rychle roznesla se po širém okolí a lid se všech stran se sem sbíhal v náladě nanejvýš roztrpčené. Přicházeli zejména ti, kdo byli okradeni, aby své škůdce, proti nimž ovšem zuřili, osobně poznali a viděli. Zloději k otázkám jim kladeným nejprve mlčeli a dokonce se jim smáli, neberouce zatčení své dost vážně, patrně spoléhající a očekávající, že naleznou také zastánce. Avšak jinak soudil shluklý lid. Ten ve svém roztrpčení byl chováním jejich brzy netrpěliv a podrážděn a vyslýchání zlodějí ujal se sám, rázem změniv je ve způsob starodávného práva útrpného.

Když zloději nechtěli o svých tovaryších a odbíračích povědět po dobrém, jal se lid nutiti je k tomu násilím. Okradení nejprve začali je pruty a pak co komu do ruky přišlo, mlátiti, při čemž zloději lid ještě více dráždili, napomínající se k mlčení voláním: »Zadku, trp, hubo, mlč!« Do Mezleče nahrnula se zatím sta lidí a zloději byli zde bití po celý úterek 6. června, v noci na středu a pak ve středu 7. června, kdy byli bitím již tak ztrýzněni, že je Antonín Müller, kaplan na Hoříčkách, svátostmi umírajících zaopatřil. V této své zbědovanosti své tovaryše a spojence konečně jmenovali. Udali, že to byli hlavně Josef Špetla ze Zliče, Jan Exnar z Říkova, který byl naznačen jako podhejtman patrně organisované rotý zlodějské, Ignác Kluština ze Žernova, Špaček vůbec Trepka zvaný ze Studnic a jistý Augustin Joudal. A také pověděli, že na náchodském zámku mezi úředníky měli ochránce hlavně v kancelistovi vrchnostenského úřadu Šulcovi.

Po tomto vyznání, k němuž byli zloději dva dny a noc trvajícím bitím od okradeného a roztrpčeného tím lidu donuceni, snažily se vlivnější osoby dalšímu trýznění jejich učiniti přítrž. Po dalším namáhání, když byla celá zlodějská společnost prozrazena, podařilo se lid v Mezleči sběhlý ukrotiti, že ve svém hněvu se mírnil.

Do České Skalice a do Třebešova obecním představenstvům a gardám poslány byly z Mezleče zprávy o tom, koho z tamního okolí zloději za své tovaryše naznačili, aby škůdci ti byli učiněni neškodnými a zatčeni. Ztlučení pak a hladem vysílení bratří Špetlové a Siegl potom vedeni byli z Mezleče večer ve středu dne 7. června domů do Slatiny. Avšak sotva že byli z Mezleče na mečovskou půdu dovedeni, lid v zástupech je provázející, dřívě často od nich okradený, ve tmě se na ně vrhl a všecky tři je v polích k smrti utloukl. Rozdráždění to bylo vysvětlitelné, neboť tj. jenom ve vsi Slatině pouze v zimě od listopadu 1847 do března 1848 provedeno bylo přes 30 nočních krádeží.

Lidovým soudem u Mečova postižení zloději Jan Špetla, Josef Špetla a Ignác Siegl byli napotom po ohledání krajské komise dne 12. června na Boušíně pohřbeni.

V České Skalici mezi tamním susedstvem panovaly již před r. 1848 roztrpčení a nespokojenost, mající pramen a původ svůj hlavně v jednání městského syndika čili písaře Javůrka, který si ve městě dělal, co chtěl a proti zřejmým jeho přehmatům u vrchnostenského úřadu na náchodském zámku nebylo žádného dovolání práva. Když pak vydána byla konstituce, susedstvo skalické proti jednání vrchností ustanoveného magistrátu, vlastně jeho syndika, nechťc různá bezpráví a křivdy déle trpěti, v úterý po velikonocích dne 25. dubna povstalo. Mnoho susedů vešlo na obecní úřad, kde magistrátu činili výčitky a vedle toho písaře Javůrka zbili a z úřadu vyhnali. Vrchností dosazený magistrát se následkem tohoto projevu nespokojenosti ihned rozešel a susedstvo ke správě města dosadilo samo Hynka Víta, kniháře, jako purkmistra, Jana Vidličku, truhláře, a Karla Semeráka, truhláře, jako radní, kteří susedstvu slíbili spravedlivější správu obce a zavedení pořádku zákonům neodporujícího. Krajský úřad v Hradci Králové proti opatření tomu nečinil námitek žádných, patrně pokládaje je za odůvodněné.

Když 7. června došlo z Mezleče do České Skalice sdělení, kdo v okolí jejím jsou obávaní a nebezpeční zloději, susedstvem dosazená správa obce pokládala za věc zákonitého pořádku a veřejné bezpečnosti, aby je dala zjímati a učinila neškodnými. Proto skalická garda ihned vytáhla na dvě strany, aby to provedla. Jedna část její ve Zliči zatkla 36letého Josefa Špetlu, na Žernově 40letého Ignáce Kluštinu a Augustina Joudala. Druhá část její spolu s gardou třebešovskou zatkla v Říkově podhejtmana zlodějské roty 37letého Jana Exnara, 60letého Michala Jarouše a 59letou jeho manželku Františku, na kteréžto manžele se prozradilo, že kradené věci přechovávají a odbírají. Zloděj Špaček vulgo Trepka ve Studnicích honícímu lidu unikl.

Zjímání tito zločinci byli ve průvodu velikých davů roztrpčeného lidu dne 8. června přivedeni do Skalice, kde byli na náměstí u kříže vyslýcháni a vyzváni, aby se ke svým zločinům přiznali. Když zpočátku zapírali a ještě vyhrožovali, lid se na ně vrhl a jal se je mlátiti a ze zlodějství je usvědčovati. Dělo se to bez milosrdenství a ukrutně, neboť zlodějům byly za nehty i špendlíky vráženy. Školní děti pak vedeny k hroznému jevišti tomu, aby prý viděly a pamatovaly si, jak se lupičství tresce. Zloději ke skutkům svým se konečně kajícně přiznali žádajíce, aby byli zaopatřeni, což tehdejší skalický kaplan Antonín Charvát na náměstí, obklopen tisíci diváky, učinil.

Zatím donesly se zprávy o tomto vystoupení lidu proti zlodějům na Skalicku do Hradce Králové a do Náchoda, odkudž vrchnostenský kancelista Šulc uprchl, a do Skalice přijel vikář, náchodský děkan Josef Regner, a velitel náchodské gardy poslanec J. Hubka, kteří zde rozvášněnému lidu domlouvali, že zachází za hranice své oprávněnosti, když třebas i zloděje zabijí, a napomínali ho, aby uvážil následky toho. Avšak mluvili marně, neboť okradený a

ustrašený lid nebyl žádné domluvě přístupný. Teprve když z Hradce Králové přijel krajský komisař Kraus, lid ve své rozhořčenosti a vášni ustál proto, že komisař nařídil, aby zloději byli naloženi na vůz a k dalšímu trestání dopraveni do Jaroměře. Komisař hleděl je tímto předstíráním zachrániti před ubitím.

Zatím k večeru ve čtvrtek dne 8. června vezení byli zloději místo do Jaroměře do Říkova. Když lid ve Skalici, na náměstí v tisících hlav se kupící a rokující o konečném vyplnění dlouho ho sužujících zlodějů, to zpozoroval, pustil se v davu za vozem, jež pod lesem Rousínem, kde se skalická cesta k Říkovu s jesenickou křížuje, v tak zvaných »Lukách« dohonil zloděje s vozu násilně složil a znovu tak krutě s nimi nakládal, že tři z nich zůstali v polích na místě mrtví, Josef Špetla, Ignác Kluština. A Františka Jaroušová.

Po parném a horkém dnu dostavila se večer bouřka s velikým lijákem, který lid od utlučených zlodějů odehnal pod střechy. Polomrtvý Jarouš žádal ještě kněze, v čemž mu vyhověno. Mělo se za to, že chce učiniti nějaké další přiznání. Když k němu kaplan Charvát v noci přišel, našel ho na pustém místě ležeti v posledním tažení. Udělil mu generální absoluci. Zmláceného Jana Exnara odvěkla manželka jeho v noci do Říkova domů, kde po osmidenních mukách skončil. Augustin Joudal byl také tak ubit, že doma brzy dokončil. V »Lukách« pod Skalicí zabítí zloději po odbyté komisi pochováni byli na hřbitově skalickém.

Následkem těchto událostí přitáhlo na Skalicko vojsko, které ostatní zloděje a jejich odbírače, jichž bylo ještě několik, schytilo a odvedlo do Josefova. Z lidu pak mnozí, o nichž bylo prokázáno, že zloděje nápadně tloukli, dostali se potom k hrdelnímu vyšetřování. Avšak o nových krádežích na Skalicku po tomto lidovém soudu nebylo dlouhá a dlouhá léta nic slyšeti. Události tyto byly by se možná ještě širě rozvinuly, avšak když za průběhu jejich došly zprávy o bouřlivých svatodušních dnech v Praze, zatlačilo sledování událostí pražských tyto místní zájmy v pozadí a také následkem toho širě v Čechách o nich se nemluvilo a noviny, jež přestaly vycházeti a potom měly zprávy důležitější, o nich nepsaly.

Postupem doby se i na Skalicku samotném na tento strašný lidový soud zapomínalo, jak účastníci a pamětníci jeho vymírali. Před čtyřiceti lety se o něm ještě často a mnoho vyprávělo, před dvaceti lety se naň ještě vzpomínalo, dnes však jest již na živu nevalně jeho pamětníků, neboť i z pamatujících ho dětí jsou dnes starci.

Naproti historicky podané vylíčení nemilosrdného a krutého lidového soudu nad zloději na Skalicku r. 1848. Buditel a spisovatel farář Josef Myslimír Ludvík v boušínské matrice zemřelých pod zápis v Mečově zabíjených zlodějů napsal: »Běda, když netresce, kdo trestati má, pak musí trestati, kdo nemá!«¹⁰⁰

1853

Antonín Pich oceněn zlatým záslužným křížem

Tato událost je zmiňována v mnoha pramenech, knižních i novinových. Citujme z jednoho z nich:

¹⁰⁰ Dr. Čeněk Zíbrt, Český lid. Sborník věnovaný studiu lidu českého v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku XXI., Praha 1912.

„V r. 1853 udělen Pichovi zlatý kříž záslužný. Jak známo, bylo jeho jméno, viděti z té okolnosti, že byl volán též k polnímu maršálkovi – Radeckému do Italie, kdež si veliký vojevůdce nohu zlámal. Pich pro stáří a chorobu na dalekou tu cestu vydati se nemohl.¹⁰¹“

Na tuto událost bylo zveřejněno i následující pozvání:

„Dne 29. t. m. bude panu Ant. Pichovi, vůbec známému pechanci na Hoříčkách, od J. apošt. Vel. udělený zlatý záslužný kříž slavně zavěšen. K slavnosti této, již, jak slyšeti, vzácní páni hosté navštívit hodlají, dějí se značné přípravy. O slavnosti samé promluvíme příště.¹⁰²“

Antonín Pich na dobovém obrázku

1858

¹⁰¹ Frant. V. Kodým, Z domova i z ciziny. Obrázky z cest, České Budějovice 1893.

¹⁰² Pražské nowiny, Praha 26. června 1853.

Zemřel Jan Baptista Antonín Mück

Narodil se v roce 1793 v Přerově. Studoval v Kroměříži a roku 1809 vstoupil do piaristického řádu. Vystudoval filozofii i 1. ročník bohosloví, poté se stal vychovatelem v několika šlechtických domech ve Vídni. Teprve v roce 1831 vstoupil do řádu, o 2 roky později se stal profesorem a v roce 1836 byl vysvěcen na kněze¹⁰³. Následně byl ustanoven novicmistrem Bedy Dudíka, roku 1838 bibliotékářem (knihovníkem) a v roce 1843 sekretářem opata. Byl výborným filologem a plynně hovořil 7 jazyky¹⁰⁴. Vedle toho je též autorem knihy „Excercitationes poeticae“ (Rajhrad 1807). V roce 1858 si zlomil pravou nohu. Dostal se na léčení k Milosrdným bratrům v Brně, odkud se nechal převézt do Pichova ústavu na Hoříčkách. Uzdravení mu však nebylo přáno, neboť 25. listopadu téhož roku ho skolila mrtvice, na jejíž následky zemřel.

1861

Pomoc vznikající místní knihovně

„Veřejné díky!

Nížepsaní skládají tímto P. T. panu Josefu Vilímkovi, redaktoru »Humor. Listů«, jenž s největší ochotou svým nákladem vydané knihy naší nově zřízené knihovně daroval, jakož i všem pánům studujícím na Staroměstském gymnasium v Praze, kteří k témuž účeli knihami přispěli, své nejvřelejší díky.

V Hoříčkách 27. října 1861.

*Jan Bergr, knihovník.
Josef Pich, obce představený.¹⁰⁵“*

1862

Zemřel Václav Řepka

Narodil se 8. února 1793 v Libštátě. Pocházel z rodiny učitele a hudebníka. Nejprve zastával 17 let písařské místo při náchodském panství, načež se 26. května 1826 stal učitelem v Úpici¹⁰⁶, kde se téhož roku oženil s Marií Müllerovou ze Svinišťan. Na Hoříčky nastoupil 30. dubna 1831 a působil zde jako učitel a posléze řídící učitel a správce kůru více jak 30 let. Zde dal také podnět k založení knihovny a společně se členy „stolní společnosti“ – scházela se pravidelně v hospodě U Pichů po nedělní mši a vedle řídícího učitele Řepky ji tvořili A. Pich z Chlístova, farář Ant. Müller, kaplan Štrof, MUDr. Josef Dobrovský a soused Antoš z Chlístova – opatřili první knihy. Odebírány byly i časopisy Matice lidu a Dědictví

¹⁰³ Personalstand der Säcular- und Regular-Geistlichkeit der Brüner Diöcese in Mähren für das Jahr 1859, Brno 1858.

¹⁰⁴ Dr. František Krásal a Jan Ježek, Sv. Vojtěch, druhý biskup pražský, jeho klášter i úcta u lidu, Praha 1898.

¹⁰⁵ Národní listy, Praha 30. října 1861.

¹⁰⁶ Vilém Schreiber, Paměti města Úpice 1789-1868.

svatojanské. V. Řepka nechal vyrobit razítko knihovny s názvem „Knihovna pro lid“. Historie této knihovny skončila v roce 1866 s uzavřením hospody U Pichů, některé knihy se ztratily, ostatní byly předány do školy. V. Řepka byl též znamenitým hudebníkem. Měl rozsáhlý hudební archiv a z jeho ručně psaných opisů hrával později i vnuk Otto Berger. Vedle toho zastával i post obecního písaře. Je zmiňován v literárních studiích A. Jiráskova a V. Řezníčka. Jeho 6 dětí se – mimo syna Josefa, varhaníka – narodilo na Hoříčkách. Syn Karel vstoupil do beneditinského řádu, vbřevnovském klášteře řídil kostelní hudbu a vyučoval zpěvu. Řídící Řepka odešel do důchodu v roce 1862 a 30. dubna téhož roku zemřel.

1864

Kritika vlažného národovectví

„- Z Hoříček. Až posud nepodal ještě nikdo zprávu, jak se vlastně věci vzhledem k české národnosti v Hoříčkách mají. Tuším, že se nikomu nechtělo, nechvalnou píseň o svém rodišti zpívat. Než nyní se již počíná jaksí vyjasňovati, a lze se nadíti, že i zde dobrá věc zvítězí. První toho jest známkou, že již z roku 1848 co horlivý našinec známý p. přednosta se rázně o to zasadil, by konečně obec Hoříčská hajitelům práv koruny Sv.-Václavské čestné občanství udělila, a tím hanby, jakoby v národním ohledu v netečnosti si libovala, se sprostila. Mimo to připomínám, že i zdejší obec, jak z „N. L.“ již známo, k petici Roudnické přistoupila. – Podotknu-li však ještě, že se na celých Hoříčkách pouze tři (!) české časopisy odbírají, pak jsem vyčerpал až na dno pramen, z něhož by se vývin národního ducha zdejších občanů naznačiti dal. – Sebral jsem všechny síly své, abych jakési positívum ohledně národnosti naší v dosti skvělém světle ukázal, chtě zamlčeti obsáhlejší negativum; než vidí se mi nutně toho třeba býti, aby i toto v zákrytu, jakoby nějakým tajemstvím nezůstalo. – I na Hoříčkách jsou mužové, kteří dlouhé šosy nosí, ačkoliv se zdejší národovci všemožně snaží, by jim je trochu přistříhli. Avšak u nás jsou šosáci zvláštního druhu, šosáci nad míru zatvrzelí! Oni se naproti neštítí český přítis úřední nazpět poslati, vzdor tomu, že česky spíše než německy hovořívají; ano oni se téměř neostýchají kázati, že jen na koníčku kultury německé lze se do nebe dostat!! – Máme za to, že se budou mnozí této zprávě diviti, a ji za nepravdivou pokládati, věduce, že jen po řídku takových na Hoříčkách stává, kteří by pohodlně po německu hovořiti dovedli. Naproti takovému to se divení vidím se nucena, položit otázku: Pro koho tedy asi ty německé nápisy, jako: „Gasthof zum goldenen Stern“ zde platiti mají? Snad pro některého rolníka z Mezleče, který milerád, vůkol jeda, se zde zastaví? Či bere sobě p. hostinský mýněného Gasthofu za příklad Náchod, který také samými Gasthofy se honosí? Pro ten Silbergrošák, který asi jednou za uherský měsíc sem z Pruska přilítne, míním, že není potřebí „Gasthofu“; vyvěšený smrček s českým nápisem by to také spravil. Konečně by bylo žádoucné, aby se na Hoříčkách čeština tak příliš německými floskulami nekořenila, což nejvíce krásné pleti k povšimnutí se odporoučí. – Doufám, že budoucí můj dopis potěšitelněji zníti bude.“¹⁰⁷

1865

Zemřel Antonín Pich

Narodil se 25. února 1795 v Hoříčkách. Pokračoval v rodinné tradici léčby zlomenin, protože tři generace Pichů žily z ranhojičského umění svého děda Jakuba, který se vyučil u ranhojiče

¹⁰⁷ Národní listy, Praha 18. srpna 1864.

v Čáslavkách u Jaroměře a o jehož léčitelsví je zmínka již k roku 1718¹⁰⁸. Díky tomu byla rodina Pichova roku 1807 navždy osvobozena od povinnosti přechovávat vojsko na svém selském statku. V napravování a léčení zlámanin a vymknutin byl vyškolen od svého děda. Vyučil se chirurgii dle tehdejšího způsobu také ještě u praktického chirurga, jmenovitě ovšem osteologii. Svou praxi zahájil ihned po dědečkově smrti, když obdržel v roce 1812 licenci k léčení ran a zlámanin, výuční list od gremia ranhojičů v Hradci Králové však dostal až 28. dubna 1825. Základem jeho úspěšného léčení byly čtyři druhy mastí, kterou natíral na zlomené, vymknuté nebo zhmožděné končetiny. Jeho léčba a tím i Hoříčky prosluly široko daleko, vyléčil totiž řadu významných osobností. Za zmínku stojí děkovný dopis Heleny Porgesové¹⁰⁹, bankéřky z Paříže, která byla 7 let neúspěšně léčena 22 nejvýznamnějšími lékaři z Vídně, Berlína a Paříže, přičemž teprve na Hoříčkách byla vyléčena¹¹⁰. Počátkem 50. let si zde vyléčil zlomenou ruku spisovatel Dr. Josef Pečírka a také dramatik V. K. Klicpera sem zavítal, jak píše 20. října 1855 v místní farní kronice: „Ve Velké Zdobnici na Rychnovsku, pádem z lázně vystupuje, po levé lopatce a ruce velmi pochroumán, přišel jsem sem na Hoříčky 29. září, a nabyv z hlavní části uzdravení, jakož i jistou nadějí k dosažení prvního zdraví, odcházím s chotí svou a synem Ivanem.¹¹¹“ Jeho léčitelská činnost byla skutečně obdivuhodná, neboť v letech 1812-1864 vyléčil přes 20 000 pouze těžkých zlomenin¹¹². Jeho léčebná činnost se stala též centrem zájmu tisku, což dosvědčuje krátký článek, který vyšel v Moravských novinách 7. srpna 1863: „Z Hoříček. U známého ranlékaře Píchy bylo letos 180 nemocných léčeno; loňského roku však 320, již všickni vyhojeni byli.“ Pich byl za svou činnost vyznamenán císařem zlatým křížem. 29. června 1853 se na Hoříčkách konala slavnost k udělení záslužného kříže, které se zúčastnilo mnoho hostů. Novoměstský hejtman Lhota odevzdal A. Pichovi udělené vyznamenání, účasten byl i hrabě Thun Choltický, červenokostelecký děkan Kerner a další duchovní. Hudebníci navíc provedli v místním chrámu slavnostní mši. Ve své poslední vůli z 1. února 1865 nařídil zřízení nadace, určené chudým žákům školy v Hoříčkách, kteří budou zvláště hudebně nadaní. Částka 260 zl. r. č. tvořila kapitál, z úroků mělo být poskytováno vybraným žákům potřebné zimní ošacení a hudební výuka, za to měli pomáhat při chrámové hudbě. Učiteli (řediteli chóru), který dva chudé žáky „k hudbě slušně přidrží“, měla být poskytnuta úhrada ze stejného obnosu. Dále mělo být ve škole vzpomenuo modlitbou na zakladatele nadace „ten den každý týden, který den mě Bůh všemohoucí z toho světa povolati ráčil“. Nadační jmění se zvyšovalo kapitálovými úroky, od roku 1917 byla nadace, spravovaná místní školní radou, přejmenována na „Nadaci Antonína Picha pro ošacení chudých dětí v Hoříčkách a podělení jich knihami školními“. Vůle fundátorova ohledně hudební výuky již nemohla být splněna, neboť nikdo z učitelského sboru se nezabýval vyučováním hry na housle a nezastával úřad ředitele sboru. Řízení kostelní hudby přechází na Hoříčkách do rukou neucitelských v roce 1901. Platnost Nadace A. Picha byla stvrzena znovu v roce 1921 Zemskou politickou správou v Praze. Zemřel 23. března 1865 v Hoříčkách¹¹³ a je pochován na místním hřbitově v rodinné hrobce. Z iniciativy krajanů a místních občanů byl vybudován a 8. července 1928 u příležitosti 5. sjezdu krajanů slavnostně odhalen A. Pichovi před bývalou školou pomník

¹⁰⁸ Národní politika, Praha 5. září 1895.

¹⁰⁹ Národní listy z 26. září 1928 uvádějí příjmení Borgesová.

¹¹⁰ Med. chir. Dr. Vilém Weiss, Dějiny chirurgie v Čechách. K stoletému jubileu C. k. všeobecné nemocnice a otevření chirurgického pavillonu. Historická studie, Praha 1891.

¹¹¹ Národní listy, Praha 26. září 1928.

¹¹² Jakub Malý, Stručný všeobecný slovník věcný. (Malý Slovník naučný.). Díl V., Praha 1880.

¹¹³ Národní listy, Praha 28. března 1865.

s jeho bustou, který provedl českoskalický sochař Postupa. V základech pomníku byla uložena měděná skříňka s mincemi z roku 1928 a pergamenová listina.

1866

Pichův léčitelský ústav nadále v činnosti

„Z Hoříček u České Skalice

dne 20. dubna 1866.

(A. Picha ústav hojení zlámanin nezanikl a těší se doposud plné činnosti.)

Nekonečné a milné popisování ústavu † Ant. Picha v Hoříčkách a nepravé odvolávání se na dobytou praxi v ústavu tomto – stává se denně živějším a jelikož navštěvuji již delší čas co nemocný ústav tento, měl jsem příležitost do podrobnosti se seznámiti s poměry ústavu Pichova – pročez vidím to svojí povinností k uvarování všech nepravých vykládání věc pravdivě vyjasniti.

Ant. Pich v Hoříčkách stal se nezapomenutelným svým výtečným uměním hojení zlámanin a vymknutin on byl jediný v oboru tom, kterému se žádný nevyrovnal. Mnoho tisíc lidí ze všech končin Evropy děkují dnes † Ant. Pichovi, že nestali se chromci, ano mnoho lidí, kteří proedše dříve ošetřování nejvýtečnějších doktorů Evropy byli od těchto co nezhojitelní světu ponechání – konečně utekli se k p. Ant. Pichovi do Hoříček a našli u něho zdraví. – Ano dějiny naše s vděčností přijmou tohoto muže by jeho jméno se skvělo mezi výtečníky a každý bude hrdým že jsme vychovali krajana v oboru hojení zlámanin a vymknutin tak dokonalého! – Bohužel však že nepěstoval umění toto dále než do jeho rodiny. On neučil mimo rodinu svou vlastní žádného.

Mohu tehdy s celou jistotou tvrditi že každý kdož osměluje se buď soukromě buď veřejně tvrdit že se od Picha v Hoříčkách naučil hojení zlámanin toto lže a pouze z nějaké ziskuchtivosti lidí mámit chce. – Hlavně proto, by někdo uvěřiv slovům takového mluvky, nechal se od něho ošetřovat, stal se pak mrzákem – nemusel litovat že kdy se dal přemluvit uveřejňuji toto.

Jest pravda že stává podobný ústav již mnoha roků v Nahořanech a ve Vratislavi u Vys. Mýta – majitelé ústavu toho však nikdy nebyli v nižádném spojení s † A. Pichem co do oboru vědy a tudy veškeré dopisy do Národu a Národních Listů v tomto smyslu znějící byly pouhou vymyšlenkou.

Ústav na hojení zlámanin po † A. Pichovi v Hoříčkách také nepřestal činným býti a ač paní B. Pichová již několikrát rozhodně se vyslovila že uzavře dveře ústavu tohoto a přestane více přijímati chromce k ošetřování a hojení – podařilo se vzdov tomu vřelým lidumilům, že přiměli B. Pichovou by na dále věnovala se oboru tomu a již dnes děkuje veliká část lidí, kteří co chromci do ústavu paní B. Pichové přivezení byli – a co uzdravení ústav tento opustili – vřele děkují že ústav ten nepřestal a na dále nepřestane činným býti. –

Co jsem zde pravil jest pouhá pravda a všeliké v jiném smyslu znějící zprávy jsou buď mylné buď vymyšlené. – Zvláště dopisovateli Národu „† Pechancovo umění nezanišlo“ čís. 83 bych radil, by takových nesmyslů jak až doposud neuveřejňoval; a pakli mu to jinak předce nedá,

tehdy aby alespoň ušetřil osobností. – Jsem přesvědčen, kdyby slušnost a útloucit dovolil že by slečny Pichovy proti té podané správě jakož proti všemu tak nešetrnému sahání do rodiných osobních poměrů a lživým uveřejňováním všelikých ne velmi lichotících zpráv protestovali. – Takto zatím to řku já. –

Konečně slušno veřejně projevit všeobecné přání by paní B. Pichova se nedala uchvátit lecjakýms nevděčným nestydatým a nešlechtným tlučhubařem by na dále horlivě zastupovala v ústavě tomto nenahraditelného † A. Picha, který v tomto oboru sobě jeho obvyklou příkladnou neunavitelnou pílí a svědomitostí vydobyl vavříny – a může býti ujištěna že svět, pakli ne hnedle, někdy jistě ocení oběti, které tímto světu přinese.

1442¹¹⁴“

1866

Prusko-rakouská válka

Po rakouské prohře u Náchoda vypadala situace v okolí Hoříček takto:

„Vítězný nepřítel stál pevnou nohou v Náchodě, Vysokově, na Brance, Hronově, Žernově a Studnici; v Polici a Chudobě hlavní massy Prusáků, těžká jízda v Úpici a v Červeném Kostelci na pochodu, tykadla armádního sboru Boninova už harcovala přes Hoříčky v záda Rakušanů – a před tváří sebevědomého a vítězstvími spitého nepřítele nařídil armádní velitel vystřídání sboru VI. sborem IV. u České Skalice.“¹¹⁵

Válečná střetnutí se naštěstí obci vyhnula a obyvatelstvo si válku mohlo uvědomit jen tím, že muselo 2 dny, tj. 29.-30. června, živit oddíly pruského vojska, které ve vsi rekvírovaly potraviny. Navíc byli na místním hřbitově pohřbeni setník Bernard von Kügelgen a poručík Friedrich Zimmermann od slezského střeleckého pluku č. 38, kteří padli v bitvě u České Skalice.

1868

Zemřel P. Antonín Müller

Narodil se 20. prosince 1801¹¹⁶ v německojazyčné obci Prohrub. Po absolvování školy ve svém rodišti nastoupil do královéhradeckého semináře, kde byl vysvěcen na kněze 24. srpna 1827¹¹⁷. Na Hoříčkách působil zprvu jako kaplan, později jako farář. Byl členem č. 329 Dědictví sv. Prokopa v Praze, do něhož vložil 40 zl.¹¹⁸ Zemřel 22. února 1868 tamtéž¹¹⁹. Administrátorem farnosti se po jeho smrti stal kaplan Antonín Štrof.

¹¹⁴ Národní listy, Praha 3. května 1866.

¹¹⁵ Moravská orlice, Brno 27. července 1898.

¹¹⁶ U roku narození se prameny liší. Časopis Blahověst uvádí rok 1801, v knize kněžských svěcení je uveden rok 1802.

¹¹⁷ Kniha kněžských svěcení. Liber Ordinatorum 1734-1899.

¹¹⁸ František Sušil, Evangelium svatého Jana, Praha 1867.

¹¹⁹ Blahověst. Hlasy katolické, Praha 15. března 1868.

1869

Počátek ochotnického divadla

První amatérské divadlo se hrálo již 28. září 1869 v hostinci Josefa Picha (čp. 13). V následujícím roce byl ustaven Čtenářsko-ochotnický spolek, který však neměl ze skrovných měsíčních příspěvků dostatek financí na skutečné zřízení ochotnického divadla. Ke slovu tak přišly sbírky, jež na počátku vynesly na 60 zl., a to především díky Vavřinci Hejzlarovi z Mezilečí. Stejný problém byl s opatřením potřebných místností. Nejprve se uvažovalo o 3. třídě obecné školy, ale pro nesouhlas mnohých nakonec vhodný prostor poskytl Václav Bartuška, majitel hostince U Modré hvězdy. Truhlář Václav Samek zhotovil přenosné jeviště, malíř Antonín Gebrle z Chvalkovic vymaloval dekorace a oponu. 8. září 1870 bylo odehráno první představení (J. K. Tyl – Nalezenec), z něhož měli ochotníci příjem 37 zlatých a 5 krejcarů. Dále byly sehrány převážně jedno- a dvouaktovky (Doktor Žvanil, Opička z besídky, Věno, Písničkář). V letech 1870-1873 bylo uvedeno 15 představení, ale v dalších letech činnost ochabovala. Roku 1875 nastal obrat, protože spolek přešel do lepších podmínek v nově otevřeném hostinci U Vitoušků, kam přesunul divadelní vybavení. V letech 1876-1885 bylo uspořádáno 14 představení (Manžel bez ženy, Krvavá pomsta, Muka chudé ženy, Vražda na Uhelném trhu, Spanilá mlynářka). Velmi navštíveným představením byl Šamberkův „Josef Kajetán Tyl“, sehraný 29. dubna 1883 v sále u Vitoušků¹²⁰. Největší zásluhu na něm a titulní roli převzal Karel Pich, obchodník s plátnem a po celém okolí známý klavírní virtuos. Zmínka o tomto představení se objevila i v Národních listech 5. května 1883:

„Z Hoříček. Město naše stojí pod horami krkonošskými na rozhraní národnosti české s německou. Humny takřka sousedící usedlíci zdejší žili druhdy s hosty v lidem českým opuštěných statcích se usadivšími v obstojném míru a pokoji, avšak od těch kouzelných časů, kdy z města, u něhož pohubil kdysi „Trut“ saň litou, stalo se přes noc město s nátěrem velkoněmeckým, běží dobra shoda zdejšího obyvatelstva obou národností cválem s kopce. Ani jinak nemožno! Vždyť ten, kdo by měl nejvíce rozpory krotit, věhlasný, nejspíše jako Herostrat po slávě toužící trutnovský děkan by první nejraději na kazatelnu a koltáři šel místo v kvadrátku v piklhaubě. Proto je velmi pochvaly a uznání hodné, že po celé pohraniční čáře v českých městech i dědinách svědomitě stará se místní intelligence, aby dobrý náš lid zachoval si v dosud ryzím a bodrém svém nádru kus českého vědomí a národní hrdosti. Vědomí to pilně buzeno jest ve zdejší krajině nejvíce divadelními představeními. Zdá se to být v těchto stranách ovšem na první pohled proti systematickému a mocnému nátlaku národnosti druhé pomocí velmi slabou, avšak je to vedle dobrých knihoven zbraní nepřekonatelnou a každé takové místečko, kde se hlouček obětavých dohromady srazí a tiše působí, je pravou tvrzí, v jejíž okolí život český napotom netrpí, nýbrž jako májovým deštičkem zaléván utěšeně zkvétá a roste. Chvály a pozoru hodné při tom zde je, že téměř všude voleny jsou ku provozování kusy vlastenecké.

Tak na Hoříčkách vybrali si cílí zdejší divadelní ochotníci ke dni 29. m. m. Šamberkova „Josefa Kajetána Tyla“, jež přečetnému zdejšímu obyvatelstvu, které se z nejšířšího okolí, ani dědiny německé nevyjímaje, sem sešlo, v sále „u Vitoušků“ představili. Místní zásluha o pečlivé vypravení a dobré sehrání patří bez odporu nynějšímu řediteli ochotníků, v okolních městech obětavě při akademiích a koncertech na zdar podniků vlasteneckých působícímu

¹²⁰ Národní listy, Praha 5. května 1883.

virtuosu na klavíru, obchodníku v plátnech, p. Karlu Pichovi, který zároveň též titulní úlohu převzal a mistrně podal, tak že upřímné obecenstvo při jednotlivých scénách hlasem plakalo a věru že sotva kdo z přítomných zde do nejdelší smrti na Josefa Kajetána Tyla zapomene. Dále ovšem šťastně bavil obecenstvo povedený Florian Buchta se svým snažlivým mistrem Voříškem. Vedle p. K. Picha náleží všechna chvála Ludmile, již slečna Šimková do nejmenší podrobnosti výtečně zahrála a se žárlivým svým ženichem a starostlivou matkou k rozhodnému úspěchu kusu nejvíce přispěla. Ochotnice jejího druhu a její snah jsou perlami našeho venkova. Z Tylovy družiny líbil se nejvíce p. Hůlek a stěhovavý Pěnkava. Velmi místným bylo, že dříve, nežli se hráti počalo, přednesl p. Kujal Tylův životopis, spolu s markantním vylíčením poměrů jeho doby. Pokud týče se provedení Dvořákovy hudby k „Tylovi“, musíme přiznati vzácné snaze po nejlepší plné uznání a zmíněnému řiditeli hoříčských ochotníků, p. Karlu Pichovi přáteli pevnou vůli, aby v následování hodné své horlivosti neustával a obzvláště na tomto místě hleděl s družinou svojí lid český dále dobrými českými kusy a domácí hudbou udržovati v nadšení a lásce k rodné zemi a k mateřskému jazyku. Mnoho se jim podařilo, viděli, že v sále byla hlava na hlavě, proto schopnost je vlastně všechny, ovšem řiditele nejvíce, k dalšímu českému jednání zavazuje!“

Od 1885 byla v činnosti více než tříletá pauza, protože se jednotliví členové dostali do různých pútek a hašteřic. V roce 1888 dosavadní ředitel divadla Karel Pich a učitel Václav Burda svolali členy a přátele divadla s otázkou, zda opět založit SDO, nebo se divadla vzdát. Byl zvolen 4členný výbor pro znovuustavení SDO – učitel Václav Burda, ředitel a režisér, Josef Čapek, pokladník, Josef Langhammer, jednatel, Josef Vitoušek, správce divadla. Následně byly přijaty stanovy a do konce roku byla odehrána 4 představení.

Období	Název
8. září 1870	Nalezenec
28. září 1870	Opička z besedy, Věno, Doktor Žvanil
13. listopadu 1870	Dva lístky, Jen mimochodem, Vražda na uhelném trhu
18. prosince 1870	Chudý písničkář
26. prosince 1870	
10. dubna 1871	Sedlák zlatodvorský
30. dubna 1871	Divotvorný klobouk
14. ledna 1872	Dědkův kalmuk, Bratranec
25. srpna 1872	Žižkův meč
22. září 1872	Černý Petr, Šumaři, Telegram
28. září 1872	
6. ledna 1873	Uniforma maršála Radeckého, Doktor Žvanil
24. srpna 1873	Inserát
30. listopadu 1873	První den po svatbě
28. prosince 1873	Sedlák křivopřísežník
1. ledna 1874	

První ochotnické hry na Hoříčkách

Od počátku měli místní ochotníci na paměti nejen propagaci českého divadelnictví a národního uvědomování, ale zejm. přínos místní kultuře a zábavě, což se projevilo i jejich repertoárem, který byl z většiny tvořen soudobými zábavnými hrami (1888 Uniforma

maršálka Radeckého Leopolda R. Stirského). V letech 1889-1914 bylo sehráno 83 představení, místní ochotníci zajížděli hrát do okolních obcí, na jejich jevišti hrály kočující divadelní společnosti. V roce 1893 byly místodržitelstvím schváleny změny ve stanovách¹²¹. Koncem 90. let 19. století se projevil v souboru odlišné názory na vývoj souboru i repertoár. Ty byly zakončeny až smírem na mimořádné schůzi 8. dubna 1896.

Roku 1912 byla za nového majitele hostince Teichmana provedena úprava jeviště, pořízeny nové dekorace a kulisy od malíře Jan Lva z Jilemnice. V následujícím roce byly přijaty nové stanovy. 1. světová válka však činnost spolku zastavila.

Již 6. ledna 1919 bylo odehráno 1. poválečné představení, veselohra To byla noc. V roce 1922 se SDO stal členem ÚMDOČ. V letech 1920-1934 nastal značný rozvoj činnosti, jenž byl ovlivněn příchodem odborného učitele Ladislava Johna na místní měšťanku. Vyžadoval od účinkujících odpovědný přístup a uměl je dovést ke kvalitnímu hereckému výkonu.

V komických rolích vynikal provazník Josef Lokvenc, Antonín Pich měl na starosti kostýmy a líčení, k nejspolehlivějším kvalitním hercům patřili Františka Vávrová, Josef Čapek, Josef Kačer, Antonín Petr a Čeněk Vávra, kteří byli roku 1923 jmenováni čestnými členy spolku. Roku 1925 nechali ochotníci za 2 300 Kč nainstalovat osvětlení jeviště a koupili barevné reflektory.

Útlum přinesla německá okupace, ale od roku 1942 se zde pravidelně opět hrálo, a to i po roce 1945. Roku 1947 bylo v divadelním sále zřízeno kino, a tak se v letech 1945-1949 hrálo pouze 3x. V roce 1949 činnost SDO začala řídit Osvětová rada ONV v Náchodě, např. 22. března oznámila spolku, že do konce května musí sehrát 4 představení, z toho jedno od slovanského autora a jedno pro děti.

Koncem 40. let 20. století však dochází k útlumu, představení se konají stále méně a zájem o divadlo tak postupně odeznívá, přičemž mnozí z ochotníků již nejsou z Hoříček, ale z okolních obcí. Poslední inscenací byla Jiráskova Vojnarka, jež byla 18. března 1951 sehrána za velkého zájmu 2x. 25. prosince téhož roku byl spolek likvidován.

V letech 1967-1976 se malou náhradou nefungujícího ochotnického souboru stalo školní dětské divadlo. Dnes tak ve šlépějích místních ochotníků kráčí jen Rodinné divadlo Kateřiny Novotné v místní části Mečov. A k místnímu divadlu je ještě třeba poznamenat ještě jednu věc. Skvostem hoříčských ochotníků je historická opona ve formě veduty, na níž se nachází pohled na Hoříčky. Jejím autorem je Antonín Gabrle z Chvalkovic, vznikla kolem roku 1870 a ve 20. letech 20. století byla přemalována.

1870

Zřízení poštovního úřadu

Zřízen byl v roce 1870 a následujícího roku byla vyhlášena poptávka po novém poštmistrovi¹²². V červenci 1893 byla zveřejněna výzva, že se obsadí uprázdněné místo poštovského výpravce na Hoříčkách. Kauce byla 300 zl., služné 300 zl., kancelářský paušál

¹²¹ Národní listy, Praha 3. června 1893.

¹²² Národní listy, Praha 5. května 1871.

80 zl. a 100 zl. za jednu dochůzku denně do České Skalice. Žádost měla být podána poštovnímu ředitelství do 6 týdnů. Koncem téhož roku byla služba poštovská pro Hoříčky propůjčena poštovní expeditorce Cecilii Langhammerové. Roku 1897 byl zaveden telegraf. 16. listopadu následujícího roku zahájila telegrafní stanice svou činnost pro všeobecnou dopravu telegramů. 1. května 1901 byla zřízena v obvodu hoříčského úřadu přespolní pošta. O 3 roky později byl zaveden telefon. 1. července 1930 se poštovník Josef Tuček oženil s Liduškou Martincovou ze Všelib. V roce 1945 sídlila pošta v čp. 89. Poštovníkem byl Jaromír Vacek, který měl k dispozici 4 poštovní zaměstnance. Na přelomu února a března 1949 uvázly ve sněhu poštovní autobusy okrskové dopravy Jaroměř-Vlčkovice-Hoříčky. K jejich uvolnění byl vyslán oddíl vojáků a čtyři brigádníků.

1872

Velké krupobití

20. května 1872 byly Brzice, Mezilečí, Posadov a Křižanov stiženy živelní katastrofou. Tehdy znenadání přišlo takové krupobití, že větší část úrody byla úplně zničena. Na některých místech měly kroupy dokonce velikost vlašských ořechů. Tato neblahá příhoda měla nedozírné následky i pro samotnou přírodu, protože v zasažené lokalitě bylo zraněno nebo zabito mnoho ptactva.

1872

Kritika zdejšího školství

„Úpadek školství českého. Na Hoříčkách zastává dle „Čecha“ místo učitele kaplan Otčenášek, v Bohuslavicích myslivecký adjunkt, v Slavoňově bývalý diurnista, v Sedloňově extheolog a exkapucín.“¹²³“

1874

Zemřel P. Karel Hůlek

Narodil se 3. dubna 1798 v Hoříčkách. Vysvěcen na kněze byl 15. srpna 1822¹²⁴. V roce 1861 obdržel jako farář v Dobřichově exposit. canon a následujícího roku byl jmenován osobním děkanem¹²⁵. Byl také členem a místopředsedou Občanské záložny v Cerhenicích¹²⁶. Zemřel 1. července 1874 v Dobřichově.

1876

¹²³ Beseda Učitelská. Týdenník pro učitele a přátele školství národního, Praha 25. července 1872.

¹²⁴ Blahověst. Hlasy katolické, Praha 5. července 1874.

¹²⁵ Blahověst. Hlasy katolické, Praha 15. dubna 1862.

¹²⁶ Národní listy, Praha 4. května 1869.

Hledání uhlí v Chlístově

„Uhelné ložisko objeveno v obcích Brzici (okr. kralodvorský) a v Chlístově (okres novoměstský n. M.). Ložisko je velmi značné, jak konstatovala i ohledací komise horního úřadu na Horách Kutných. Veškeré okolnosti jsou hornickému podniku v oné krajině příznivy.¹²⁷“

1878

Nabídka pronájmu

„Kráť kupecký, krásně zařízeň, se skladištěm a pohodlným bytem, vedle kostela a na nejkrásnějším místě se nalezající, pro všelijaký obchod se hodící, jest od 1. února t. r. na více roků k pronajmutí. Bližší zprávu podá z ochoty Josef Vitoušek na Hoříčkách.

480-1¹²⁸“

1881

Založení hoříčského sboru dobrovolných hasičů

Záměr obecního zastupitelstva spojených obcí Hoříček byl uskutečněn 10. června 1881. V rámci přípravného výboru byl vypracován plán na založení hasičského sboru a též návrh stanov¹²⁹. Prvním starostou sboru se stal Kašpar Rosa (1881-1889) a prvním velitelem Josef Pich (1881-1888). 31. července 1881 se konala valná hromada, na které byly schváleny stanovy a současně byl zvolen velitel sboru Josef Pich, náměstek Karel Hůlek a tříčlenná správní rada Josef Kujal, Čeněk Bartoš, František Tuček. Stanovy byly vysokým c. k. místopředsedou schváleny 14. prosince 1881.

Úvodní zápis z kroniky dobrovolných hasičů zdůvodňuje založení sboru takto:

„Pomýšleño již delší čas na zřízení dobrovolných hasičů, až konečně myšleňka tato tohoto roku v skutek uvedena byla. Počátek učiněn jest následujícím povoláním:

Pánové!

Usneslo se konečně obecní zastupitelstvo spojených obcí při poslední schůzi jednohlasně, by se sbor dobrovolných hasičů letošního roku uskutečnil a činnost svou tak často a velice potřebnou započal.

Sboru dobrovolných hasičů jest v obci naší velice zapotřebí a obtíže ku zřízení téhož nejsou snad tak veliké, jak se na první pohled zdají. Jen dobrá vůle zapotřebí a vše se dokáže!

¹²⁷ Národní listy, Praha 7. září 1876.

¹²⁸ Pražský denník, Praha 29. ledna 1878.

¹²⁹ Sborník „Pod praporem hasičským. V upomínku na jedenáctý sjezd župní hasičské jednoty Chrudimské v Holicích“ z roku 1890 uvádí, že sbor byl zřízeň v roce 1880 a do župního svazku (župa č. 14) byl přijat roku 1883.

Žádají tudíž uvedení pánové, by podpisem svým přistoupení ku sboru naznačili. Napotom mohou sobě přistoupí pánové ve zvláštní schůzi výbor zvoliti, který by o další pokrok a potřebné věci starati se musel.

V Hoříčkách dne 10. června 1881

*Podepsaní: Kašpar Rosa – starosta
Josef Hůlek – výbor
Karel Hůlek – výbor
Jiří Schreiber – výbor
Josef Špatenka – výbor
Josef Littboch – výbor*

Členové sboru skládají tuto přísahu:

Slibuji na svou čest a dobré svědomí, že chci co hasič veškeré povinnosti obsažené ve stanovách ve služebním řádu dobrovolného hasičského sboru věrně zastávati!

Tak slibuji!“

Již 19. února 1882 se uskutečnila valná hromada, a to kvůli volbě nového jednatele a výborů. Jednatel byl zvolen Karel Janko, za výbory Josef Morávek a Josef Horák z Kalousova. První výbava sboru byla získávána z darů, např. 5. března 1882 věnoval starosta obce Kašpar Rosa hasičskou signální trubku. 16. dubna 1882 byla zaslána prosba císaři Františku Josefu I. o milostivou podporu hasičského sboru a 13. července téhož roku darovalo Jeho Veličenstvo 80 zlatých na podporu a činnost sboru. Další věcný dar získal hasičský sbor od firmy Smejkal, kdy se jednalo o čtyřkolovou ruční pístovou stříkačku, která byla tažená koňmi v hodnotě 900 zlatých. Na zakoupení věnoval princ Schaumburg-Lippe 150 zlatých. Stříkačka byla převzata 9. června 1883. Hned nato vypukl požár u Antonie Lerchové (dnes Tarabovi): „Dne 10. června vypukl u paní Antonie Lerchové ve stodole v 8. hodin ráno požár. Lid všechen pobýval právě na modlitbách, když zvoněno bylo na poplach. Sbor zdejší na místo ihned se dostavil. Nová stříkačka mohla ihned započítí svoji činnost a zkoušce se podrobiti. Užito jí bylo ku hájení domků pana Jana Witwara č.p. 7 a čísla 52 Antonína Vlčka. Osvědčila se výborně. Vychrlené spousty vody zaplavovaly v pravém slova smyslu ne příliš rozsáhlé střechy.

K hašení samotného požáru bylo použito stříkačky staré. Nedostatek vody byl na újmu horlivému činění členů sboru hasičských. Cisterna stojící na dvoře byla v krátké době vyčerpána a rybníček, který za pana Antonína Picha, světoznámého lékaře, byl vždy ve vzorném pořádku, nyní se nacházel ve stavu zuboženém. V nouzi posloužila nádržka, do níž kaly ze dvora vytékaly a přece všechno, že zároveň jímá se v sebe výtoky ze záchodu, neštítíl se žádný z přítomných, ani útlocitné dámy nevyjímaje, a každý horlivě nabíral a podával vodu ke stříkačce.

Statečností a neohrožeností člena Čenka Bartoše podařilo se uchrániti stavení domovní, chlěvy však nebylo možno živlu vyrvati.

Požáru tohoto zúčastnilo se 8 cizích hasičských sborů: Brzice, Chvalkovice, Slatina nad Úpou, Žernov, Česká Skalice, Studnice, Kohoutov, Kladruby.

Paní Lerchová darovala jakožto odměnu za statečnost místnímu sboru dobrovolných hasičů 50 zlatých. “

Tato ruční stříkačka se používala až do roku 1939, když sbor zakoupil motorovou stříkačku od Českého hasičského sboru na Prorubech, který zanikl po obsazení pohraničí Němci.

Zprvu byli starosty sboru přímo obecní starostové. Teprve v roce 1920 byl zvolen předsedou volený člen, kterým byl Josef Čapek, místní hostinský. Ten byl touto volbou oceněn za své velké zásluhy o rozvoj sboru¹³⁰. V letech 1920-1932 byl velitelem Josef Morávek. Roku 1930 mělo obecní zastupitelstvo protektorát nad župním sjezdem hasičské župy jaroměřské.

Je třeba zmínit i zábavnější historku, která se udála v roce 1938: „*V úterý 25. ledna bylo viděti o osmé hodině večerní velikou záři, která nasvědčovala, že hoří v blízkém okolí celá vesnice. Náš sbor měl pohotovost a v několika minutách odjel do Brzci. Z Brzci jelo se do Mezilečí, protože záře se měnila. Činěny byly různé dohady, co ona záře znamená. Teprve lidová hvězdárna z Prahy dodala zprávu, že se jedná o polární záři, která se rozšířila od východu až k západu. Záření trvalo téměř celou hodinu.*“

Další techniku sbor zakoupil v roce 1949 a sice nákladní auto zn. Praga – Andula, které bylo upraveno pro přepravu členů sboru a motorové stříkačky. Roku 1960 byla sboru přidělena výkonnější stříkačka typ DS 16 s průměrem sacího hrdla 90 mm. O rok později získal sbor nákladní auto typ Tatra 805 s náhonem na zadní a přední nápravu, které vyřadila armáda. V roce 1963 dostává sbor starší hasičské auto s cisternou značky Praga RND AG 16, což bylo značným přínosem neboť v obci není dostatek vodních zdrojů pro likvidaci případného požáru. V následujícím roce hoříčtí požárníci založili úderku, která pečovala o bezpečnost a požární ochranu místního JZD¹³¹. Nedlouho po jejím vzniku do ní vstoupily také ženy, což byla tehdy na celém náhodském okrese rarita. Roku 1967 byl sbor vybaven novým přenosným čerpadlem PS 12 včetně skříňového jednonápravového přívěsu. V roce 1981 sbor obdržel starší požární mobilní cisternu značky Škoda Liaz RTN CAS 25 což v té době bylo výkonné zásahové vozidlo¹³².

70. a 80. léta 20. století jsou ve znamení různých cvičení a zejména preventivních kontrol domů, chat i chalup se zaměřením na dodržování předpisů o požární bezpečnosti. Výraznou akcí byla oslava 100 let založení sboru v roce 1981, která byla uspořádána ve spolupráci se ZO KSČ, MNV a MV Národní fronty a za účasti Koletovy hornické dechové hudby ze Rtyně v Podkrkonoší¹³³.

Poslední velkou investicí byl nákup osobního vozidla VW Transporter s úpravou na převoz motorové stříkačky PS12 a PS8, kdy na pořízení tohoto vozidla přispěl jak SDH Hoříčky částkou 50 000 Kč, tak i obec Hoříčky částkou 150 000 Kč.

V současnosti tvoří členskou základnu sboru celkem 56 mužů a 19 žen. Sbor má k dispozici 2 zásahová vozidla, cisternu Škoda LIAZ RTN CAS 250, osobní VW Transporter s přívěsem pro požární čerpadlo PS 8 nebo PS 12. V rámci okresního integrovaného záchranného systému je jednotka sboru zařazena jako výjezdová. To znamená, že může být povolána na

¹³⁰ Hlas Hoříček, Hoříčky 14. srpna 1981.

¹³¹ Pochodeň, Hradec Králové 15. května 1964.

¹³² Sepsáno podle internetové strany www.hasicioricky.cz a novinových článků.

¹³³ Hlas Hoříček, Hoříčky 14. srpna 1981.

likvidaci požárů nebo živelných událostí podle potřeby a rozhodnutí Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje.

Členové výjezdové jednotky pravidelně absolvují kurzy a školení, které pořádají pracovníci HZS pro zvyšování znalostí a akceschopnosti při zásahu a na základě závěrečných testů obdrží kvalifikační průkazy. Sbor pořádá každoročně 5. července soutěž družstev v požárním útoku „O pohár starosty obce“.

1883

Kutíkovo sanatorium ochráněno od požáru

„Z Hoříček u Č. Skalice se nám píše: Nemine téměř čas, aby v blízkém okolí našem nezuřil požár. Jednoho dne jsme i pět požárů pozorovali. Dnes byla i obec naše zhoubným živlem postižena. Oheň vznikl v známém ústavě léčitele zlámanin p. Picha (ústav ten jest nyní MDr. Kutíkem nově obnoven), byl však přičiněním has. sboru místního, jakož i okolních sborů obmezen, tak že i domovní stavení s nemocnicí zachráněno bylo. Z cizích sborů dostavily se: obzvláště ochotný a bodrý sbor brzický, chvalkovský, slatinský, studnický, českoskalický a i z velmi vzdálených obcí německých.¹³⁴“

1883

Slavnost předání zlatého záslužného kříže řídícímu učiteli Janu Šimkovi

Konání této významné události bylo určeno na neděli 28. října 1883, ale již v její předvečer byl uspořádán průvod a zastaveníčko při hlučné střelbě a osvětlení obce. Sama slavnost se odbývala pod rozložitými lipami před školní budovou, kde za přítomnosti školní mládeže, obecních hodnostářů a hostů z nejbližšího okolí novoměstský hejtman von Mayersbach odevzdal oslavenci zlatý kříž. Poté se ujali slova zasloužilý okresní školní inspektor a spisovatel J. K. Hraše, místní starosta a nakonec blahopřála jménem školních dětí školačka Mařenka Schreibrová. Následně se všichni shromáždění odebrali do chrámu sv. Ducha, kde byly slavné bohoslužby skončeny ambrožským chvalozpěvem a hymnou. Při slavnosti pod řízením osvědčeného virtuosa na piano, obchodníka Karla Picha, byly velmi pěkně zapěny Drahlovského „Přání“, Tovačovského „Vlast“ a jedna ze skladeb Pallových. Poté následovala na počest oslavence a jeho rodiny hostina, na níž byla pronesena řada přípitků¹³⁵.

1883

Tiskové útoky na jednatele Ústřední Matice školské

„Vzorný jednatel „Ústřední Matice“. Pan Kašpar Rosa v Hoříčkách stal se jednatelem Ústřední Matice. Aby ukázal, jak účeli Ústř. Mat. rozumí, posílá synka svého na německé gymnásium, dceru svou dal do německé školy žižkovské a druhá dcera požívá dobrodiní

¹³⁴ Národní listy, Praha 12. června 1883.

¹³⁵ Národní listy, Praha 9. listopadu 1883.

druhého zemského jazyka v německé škole v obci K. Že se pan jednatel o Ústř. Mat. dle toho také stará, rozumí se samo sebou.¹³⁶“

1884

Zemřel P. Jiří Ehl

Narodil se 15. dubna 1803 v Josefově. Na kněze byl vysvěcen 24. července 1849. V letech 1851-1852 kaplan v Červeném Kostelci. Později byl farářem na Boušíně (od roku 1852) a ve Chvalkovicích (od roku 1858), odkud působil i jako administrátor fary na Hoříčkách. K instalaci Kernerově roku 1840 složil slavnostní báseň. Ještě před rokem 1848 řídil v Červeném Kostelci ochotnické divadlo. Byl neobyčejně oblíben, roku 1848 byl náčelníkem gardy a kandidován českým obyvatelstvem z náchodského panství do říšského sněmu. V roce 1872 obdržel collare canonic¹³⁷ a roku 1879 byl jmenován osobním děkanem¹³⁸. Zemřel 15. dubna 1884 ve Chvalkovicích.

1885

Vznik Občanské záložny

Tato záložna vznikla v roce 1885. Na jejím počátku je výzva, jež se objevila v dobovém tisku:

„Spoluobčané!

Práce a spořivost jsou základními podmínkami všelikého blahobytu. Uvažujíc pravdu tu usnesli jsme se níže psaní spojití se vespolek k zařízení ústavu, který by i práci i spořivosti stejnou měrou napomáhal a tak ku blahobytu jednotlivců i celku přispíval. Ústavem takovým jest bez odporu záložna. Záložna jest ústav, kde bezpečně mohou jedni ukládati přebytek prací svou zjednaný, druhí pak pod mírnými podmínkami ku podporování práce své prostředků nabyti. Kolikráte stává se, že řemeslník musí zřít se výdělku jenom z té příčiny, že nemá nepatrnou často zálohu, aby nabízenou práci přijati mohl, jak často stává se v okamžicích takých, že do rukou vyděračných upadá! Jak často prodati musí rolník výtěžek klopotné práce své za cenu nízkou, ač stoupání cen obilných očekávati se dá, pouze proto, že neodkladně na něho doléhají výplaty a on neví anebo nemá, na koho by v tísní své se obrátil! A jak často musí opět na druhé straně mnohý výsledek úmorné spořivosti nechati ladem ležeti, nemaje místa bezpečného, kam by ho s užitekem uložil!

Pravda, jest v okolí našem několik ústavů podobných, jaký my právě založiti se chystáme, leč vyhledávání ústavů těch spojeno bývá vždy se ztrátou času, nepříjemnostmi cesty a často i jinými obtížemi, nehledě ani k tomu, že ústavy vyhovují z pravidla pouze straně jedné, straně ukladatelů, kdežto mnohý v okamžité tísní se nalézaje, avšak nemaje ve vzdáleném sídle záložny známostí, dostatečného úvěru nedochází. Než i pro ukladatele jeví se býti záložna blízká výhodnější nežli ústav vzdálený, aniť mohou stav její lépe přehlédnouti, více na správu její působiti nežli na závod vzdálený. A potom, zda nekáže jim povinnost, aby penězi

¹³⁶ Národní listy, Praha 31. prosince 1883.

¹³⁷ Blahověst. Hlasy katolické, Praha 5. září 1872.

¹³⁸ Blahověst. Hlasy katolické, Praha 15. září 1879.

přebytečnými podporovali spíše bratry své rodné, sousedy, přátely, s nimiž nesčíslnými svazky spojení jsou, nežli ústavy cizí, začasto snahám našim nepřátelské?

Záložna ve středu našem bude jako by srdcem národohospodářského vývinu krajiny naší, do něhož s jedné strany prouditi bude přebytečný kapitál, aby na druhé straně přiměřeně a bezpečně jsa rozveden, živil národohospodářský rozkvět okolí našeho.

Ústav náš nebude podnikem výdělkářským na spekulaci vypočteným, účelem jeho pouze a výhradně jest vypomáhati členům – svépomoc, heslo, za kterým doba naše krácejíc, nejjistější razí dráhu blahobytu obecnému, a proto též neopomine časem, až dostatečná jistina základní zabezpečena bude, podporovati pomocí svou vše, co ku povznesení blahobytu i duševních zájmů obcí jemu příznivých sloužiti bude.

Z těch tedy příčin obracíme se k Vám, spoluobčané, abyste hojným přístupováním za členy ústavu našeho zjednali mu kruh přátel, již by důvěru k němu zabezpečili a tak zároveň činně k tomu napomáhali, by i krajina naše vstoupila do národohospodářského ruchu doby naší!

Zdař Bůh!

Na Hoříčkách dne 14. května 1885.

P. Fr. V. Bakeš, kaplan na Hoříčkách, Josef Čapek, pekař na Hoříčkách, Vavřinec Hejzlar, starosta obce v Mezleči, Čeněk Hofman, výbor obce na Novém Dvoře, Alois Kutík, MUDr. Na Hoříčkách, Fr. V. Kodym, učitel na Hoříčkách, Ignatz Leiske, starosta obce v Prorubi, Josef Mertlík, člen obec. zast. V Křižanově, Josef Pich, obchodník na Hoříčkách, Karel Pich, obchodník na Hoříčkách, Kašpar Rosa, prakt. Lékař a starosta obce na Hoříčkách, P. Jan Stifter, farář na Hoříčkách, Václav Tilsch, majitel usedlosti v Mezleči, Josef Vít, člen obec. výboru v Prorubi, Karel Vlček, člen obec. výboru v Litoboři.

Členem záložny občanské na Hoříčkách stane se, kdo složí co závodní podíl částku 20 zl. r. č. a zapraví mimo to 1 zl. zápisného za první a 50 kr. za každý další závodní podíl.

Příhlášky přistupujících členů přijímají pp.: Frant. Dvořáček, starosta obce v Litoboři, Vavřinec Hejzlar, starosta obce v Mezleči, Ignatz Leiske, starosta obce v Prorubi, Karel Pich, obchodník na Hoříčkách.“

Ro k	Poč et člen ů	Splac ené závod ní podíly	Rezerv ní fond	Obyčej ná míra úrokov á z vklad ů	Stav vklad ů	Míra úroko vá z půjčce k	Stav půjčce k	Ulože né peníz e u jiných ústav ů	Cen né papí ry	Nemovit osti	Poklad ní hotovo st
189 5	285	3594 zl.	1599 zl.	4 %	1122 53 zl.	5-5 ½ %	1070 89 zl.	9569 zl.	300 zl.	800 zl.	2283 zl.
189 6	281	2769 zl.	1634 zl.	4 %	1127 86 zl.	5-5 ½ %	1108 49 zl.	10940 zl.	-	-	1804 zl.
189	272	3786	1663	4 %	1238	5-5 ½	1050	28562	-	-	1290

7		zl.	zl.		53 zl.	%	42 zl.	zl.			zl.
1898	277	3884 zl.	1826 zl.	4 %	1384 41 zl.	5-5 ½ %	9747 0 zl.	43647 zl.	300 zl.	-	4243 zl.
1899	228 *	3959 zl.*	2625 zl.*	4 %*	1512 15 zl.*	5-5 ½ %*	1042 35 zl.*	49911 zl.*	-*	-*	3212 zl.*
1900	307	7814 K	6158 K	4 %	3150 22 K	5-5 ½ %	2165 64 K	11087 5 K	-	-	8086 K
1901	318	7747 K	5540 K	4 %	3509 31 K	5-5 ½ %	2438 97 K	13471 1 K	-	-	11422 K
1902	299	7927 K	6766 K	4 %	3621 47 K	5-5 ½ %	2302 21 K	15235 5 K	-	-	4597 K
Poznámka: * Údaje k 30. listopadu 1899.											

Přehled základních údajů o stavu Občanské záložny v Hoříčkách v letech 1895-1902 (k 31. prosinci uvedeného roku)

Ustavující valná hromada se konala 4. června 1885 ve školní budově. Po schválení stanov bylo přikročeno k volbám. Do výboru byli zvoleni: obchodník J. Čapek a kaplan F. Bakeš z Hoříček, K. Čapek a A. Pich z Chlístova, lékař Kašpar Rosa z Hoříček, V. Tylš z Mezilečí, J. Falta a A. Teuchmann ze Slatiny nad Úpou, J. Leiske z Prorub. Předsedou byl zvolen V. Hejzlar z Mezilečí, účetním Karel Pich a pokladníkem Josef Pich z Hoříček. Revizory byli J. Stifter, farář v Hoříčkách, F. V. Kodým, učitel tamtéž, a K. Vlček, lesní z Litoboře. 23. února 1890 byl na valné hromadě konstatován utěšený rozkvět této peněžní instituce, a to i přesto, že v okolí existovala řada obdobných záložen a spořitelen. Zároveň tehdy došlo k volbě náhradníků za odstoupivší členy výboru Václava Tilsche, Antonína Picha a Antonína Žďárského. V době svého největšího rozkvětu byla známá svojí filantropií a podporou zdejšího kulturního i společenského života. V říjnu 1907 ji postihla ztráta v podobě úmrtí hostinského Josefa Kašpara, který byl jejím účetním. V roce 1927 je zdejší peněžní ústav zmíněn jako člen jednoty záložen s povinnou revizí účtů¹³⁹. 9. listopadu 1930 byla svolána mimořádná valná hromada všech členů, aby byla vykonána volba pokladníka. Občanská záložna zanikla v roce 1955, kdy se z ní stalo jednatelství Čs. státní spořitelny.

1885

Zemřel Václav Hlásný

Narodil se 10. prosince 1848 v Živanicích u Bohdanče. Studoval na pardubické reálce, z níž přestoupil na učitelský ústav do Hradce Králové. Roku 1868 byl ustanoven mladším učitelem v Hoříčkách, v roce 1870 v Hronově. Odtud byl dosazen o 4 roky později do Žďárek, kde se stal správcem tamní jednotřídky. 28. srpna 1884 dostal chrlení krve, mnohokrát se opakující, a

¹³⁹ Antonín Pimper, Almanach československého peněžnictví v prvním desetiletí Československé republiky, Praha 1928.

13. prosince 1885 na tuberkulózu zemřel. Zanechal po sobě vdovu se 3 dětmi¹⁴⁰.

1886

Zemřel Otto Řepka

Narodil se 14. března 1844 v Hoříčkách. Tento syn učitele Václava Řepky působil jako městský a zámecký lékař v Náchodě. Byl rovněž výborným hudebníkem, dirigentem dámského pěveckého sboru Libuše (zal. 1870), krátce i předsedou zpěváckého sboru Hron (sbormistrem 1871-1885). Zároveň byl znám svojí nepřetržitou přednáškovou činností, např. 15. dubna 1874 přednášel o lidských kostech členům Jednoty učitelské „Komenský“ v Náchodě¹⁴¹. Byl též výrazným propagátorem běloveské kyselky¹⁴². Jeho manželkou byla dcera náchodského notáře Prombergra, sestra zakladatele známé nakladatelské firmy. Dcera Jitka, absolventka klavírního oddělení pražské konzervatoře, se provdala za akademického malíře Adolfa Kašpara, ilustrátora děl Boženy Němcové a Aloise Jiráska. Zemřel 3. prosince 1886 v Náchodě.

1886

Stav místního školství

Jak vypadalo tehdejší školství je popsáno v knize od J. K. Hrašeho¹⁴³:

„*Hoříčky.*

Příšk. obce a osady: Hoříčky, Chlistov, Posadov, N. Dvůr, Kalousov, Litoboř, Lhota, Křížanov, Mezleč, Oujezdec. Děti 372, chl. 191, d. 181. Obyv. 2751. Daň 5023 zl. Tř. 4. Tř. služ. III. Škola jest zde od r. 1740., byla do r. 1750. ze dřeva a jednotřídní. R. 1800. vyhořela a r. 1801. postavena nákladem panství Smiřického, Žireckého a Náchodského škola nová, ale opět dřevěná. R. 1829. vystavena nákladem jmenovaných panství nynější škola. Obyvatelstvo dalo práce ruční a povozy. Šk. zahrádka má 72 m². Fara v Hoříčkách a vikar. úř. v Č. Skalici. Patronát farní: Princ Vilém ze Schaumburg-Lippe.

Místní školní rada.

Kašpar Rosa, prakt. lékař, předseda, Karel Pich, obchodník, místopředseda, P. Jan Stiftr, farář; jeho zástupcem P. Josef Pátek, kaplan, Jiří Schreiber, obchodník, školdozorce, Vavřinec Hejzlar, starosta z obce Mezleče, Frant. Dvořáček, starosta z Litoboře, Jos. Hofmann, starosta ze Lhoty, Frant. Hofmann, radní z Oujezdce. Náhradníci: Jos. Žďárský a Josef Hůlek.

¹⁴⁰ Beseda Učitelská. Týdenník pro učitele a přátele školství národního, Praha-Vyšehrad 14. ledna 1886.

¹⁴¹ Beseda Učitelská. Týdenník pro učitele a přátele školství národního, Praha-Vyšehrad 23. dubna 1874.

¹⁴² Pražský denník, Praha 18. dubna 1886.

¹⁴³ Jan K. Hraše, České školství obecné na Broumovsku, Novo-Městsku a Trutnovsku, Nové Město nad Metují 1887.

Sbor učitelský.

Frant. Bárta, říd. uč., nar. 6. VIII. 1838 v Dol. Rokytňanech, okr. Libáňského, studoval na real. šk. v Ml. Boleslavi od 1855-58, na uč. úst. v Hradci Kr. 1858-1859, nabyl vysv. způs. pro školy české i něm. 13. VII. 1859 č. 1. Poduč. Od 1. IX. 1859 – 21. IX. 1863 v Plotíštích; vysv. farn. úř. tamže č. 109. Od 21. IX. 1863 – 21. V. 1864 na Hoříčkách dle vys. far. úř. tamtéž č. 199. a dle dekr. vikar. úř. v Náchodě 20. IX. 1863 č. 203. Od 21. V. 1864 – 26. III. 1873 v Č. Skalici. Dle dekr. téhož vikar. úř. 20. V. 1864 č. 89. Učit. od 26. III. 1873 – 2. IX. 1886 v Č. Skalici. Dekr. c. k. zem. šk. rady č. 2275. Od 2. IX. 1886 říd. uč. na Hoříčkách. Dekr. c. k. zem. šk. rady 23. VIII. 1886 č. 21979. Služ. 500 zl. Funk. plat 100 zl. Služ. příd. 120 zl. I. příd. 60 zl. 15. IV. 1875 č. 6391. II. 7. IX. 1883 č. 29725.

P. Jan Stifter, farář a katecheta, nar. 11. V. 1829 v Jaroměři, vysvěcen 25. VII. 1852.

P. Josef Pátek, kaplan a katecheta, nar. 3. VI. 1861 v Jedlině u Rychnova, vysvěcen 5. VII. 1885.

Fr. Kodým, učít., nar. 23. IV. 1858 v Kalné u Nové Paky. Studoval na real. šk. v Jičíně r. 1872, na měšť. šk. v N. Pace od 1873-74 a v I. roč. uč. úst. v Jičíně. Výpom. poduč. v Držkově okr. Semilského od 1. XI. 1875 – 31. VII. 1879; v Bystrci, okr. Lanškrounského dle vysv. 16. I. 1880. Od 1. I. 1881 v Havlovicích u Úpice. Dekr. c. k. okr. šk. r. v N. Městě n. M. 10. XII. 1880 č. 2155. Vysv. způs. 3. XI. 1881 č. 26. v Hradci Kr. Poduč. v Havlovicích od 6. IV. 1882. Dekr. c. k. zem. šk. r. 5. IV. 1882 č. 7049. Dekretem c. k. okr. šk. rady v Nov. Městě n. M. 4. IX. 1883 č. 2343. zat. učít. a dekr. c. k. zem. šk. rady 9. II. 1884 č. 1187. def. učít. na Hoříčkách. Služné 500 zl.

Václav Burda, poduč., narozen 28. IX. 1854 v Jindřichově Hradci, studoval na gymn. tamtéž, po té soukromě a od 1873-75 v učít. úst. v Soběslavi. Výpom. poduč. v Hořticích u Tábora od 15. X. 1875 – 30. IX. 1877, ve Rtyni při expon. šk. v Bohdašíně od 1. X. 1877 – 1. V. 1879, v Bohuslavicích od 1. V. 1879 – 1. IX. 1879, ve Zbečníku od 1. IX. 1879 – 1. IV. 1880, v Jesenici od 1. IV. 1880 – 30. VIII. 1880. Vysv. dosp. 23. VII. 1880 č. 61 v Jičíně. Poduč. v Ohnišově od 1. IX. 1880 – 14. IX. 1881. Dekr. c. k. okr. šk. rady v Nov. Městě n. M. 10. VIII. č. 1298. Def. poduč. na Hoříčkách od 15. IX. 1881. Dekr. c. k. zem. šk. r. 2. IV. 1881 č. 3775. Vysv. způs. v Hradci Kr. 3. V. 1883 č. 89. Služné 400 zl.

Alois Fousek, zat. poduč., nar. 10. X. 1863 ve Vel. Skalici ok. Kr.-Hradeckého, studoval na real. šk. v Hradci Kr. 1876-83. Vysv. dosp. 17. VII. 1884 č. 46. Zat. poduč. na Hoříčkách od 1. II. 1884 stále. Dekr. c. k. okr. šk. rady v N. Městě n. M. 29. I. 1884 č. 227. Služné 400 zl.

Hana Kubelková, ind. uč., nar. 6. IV. 1848 v Č. Skalici. Vysv. způs. 23. VI. 1876 v Brně. Ind. uč. od 1. IV. 1878 – 15. III. 1881 ve Slatině a Červ. Hoře. Dekr. c. k. okr. šk. r. v N. Městě n. M. 1. IV. 1878 č. 120. Od 15. III. 1881 – 30. VIII. 1881 výp. poduč. v Červ. Hoře. Dekr. téže c. k. okr. šk. r. 25. III. 1881 č. 1359.; zároveň ind. uč. pro Brzice a Vestec od 1. I. 1882. Dekr. c. k. okr. šk. rady v N. Městě n. M. 1. I. 1882 č. 2009. Remunerace 240 zl. za všechny školy.“

1887

Volba starosty

„Z Hoříček. (Volba starosty.) V neděli 23. t. m. konána byla zde volba starosty spojených obcí: Hoříček, Chlístova, N. Dvoru a Posadova. Zvolen byl všeobecně vážený a oblíbený p. MUDr. Al. Kutík, majitel nemocnice na Hoříčkách¹⁴⁴.“

1888

Agitace pro a proti Liechtensteinovu návrhu na zřízení školy konfesionální

Nejprve se objevila malá zmínka o petici ve prospěch výše zmíněného návrhu:

„Z Hoříček u Č. Skalice. Také u nás roznášel kostelník petici klerikální a podepsali ji na prvním místě pp.: Karel a Josef Pich, J. Pacák a pens. učitel –J. Šimek. Petice proti návrhu Liechtensteinovu se chystá.¹⁴⁵“

Později však byl uveřejněn podrobnější článek, který se však věnoval odpůrcům zřízení konfesionální školy:

„Z Hoříček u Čes. Skalice. Petice, která zde proti návrhu Liechtensteinovu podepisována byla, zní: »Vysoká sněmovno poslanců říšských ve Vídni! V úctě podepsaní, uvaživše škodlivé následky, jaké by školství i národu našemu přineslo uskutečnění návrhu knížete Liechtensteina na opravu školství, vyslovují se v souhlasu s občanstvem proti návrhu tomu a žádají, aby byl vys. sněmovnou hned po prvním čtení zamítnut.« Podepsáni jsou: MUDr. A. Kutík, starosta, J. Schreiber, radní, Fr. Bárta, říd. učitel, výbor, K. Rosa, prakt. lékař, výbor, J. Hůlek, výbor, Č. Hofman, výbor, Fr. V. Kodym, učitel, V. Burda, učitel, J. Dvořák, učitel, Jos. Vitoušek, Jos. Čapek, obch., K. Janko, rolník, Fr. Donát, F. Vik, Jos. Borůfka, J. Kadaník, J. Langhamer, Fr. Vítek, Č. Vávra, Jan Tuček, Jos. Tuček, Karel Čapek, Ant. Pich, J. Tylš a celá řada jiných občanů zdejších i okolních. Petice tato našemu dosavadnímu poslanci p. V. Fišerovi zaslána nebude, ježto jsme v něho po dosavadních zkušenostech, zvláště po jeho hlasování na sněmu zemském, veškerou důvěru pozbyli.¹⁴⁶“

1888

Zasypání v tzv. Šutrovníku

„Zasypání. V úterý 29. m. m. schovali se 3 dělníci pod svah v tak zvaném »šutrovníku« u Hoříček (okr. česko-skalického) před deštěm. Za malou chvíli sřítla se silná vrstva země a zasypala je. Jednomu z nich při vytahování vymknuta byla noha, druhému pohmožděna byla žebra, třetí jest jen nepatrně poraněn.¹⁴⁷“

1889

¹⁴⁴ Národní politika, Praha 25. ledna 1887.

¹⁴⁵ Národní listy, Praha 2. března 1888.

¹⁴⁶ Národní listy, Praha 25. března 1888.

¹⁴⁷ Národní listy, Praha 3. června 1888.

Velká bouře

„Živelní pohromy. Z Hoříček u České Skalice se píše „H. N.“: Ve čtvrtek dne 2. m. m. snesla se nad krajinou zdejší bouře, provázená průtržtí mračen, jaké dlouho nepamatujeme a kteráž způsobila zvláště rolnictvu škod nemalých. V Hoříčkách, v sousedním Chlistově i v Mezleči poškozena byla přívalem pole i luka a práce rolníky právě dokončená zničena. Luka zanesena jsou pískem i kamením, ploty zpřelámány, cesty vymlety. Škoda za několik hodin způsobená jest velice značná.¹⁴⁸“

1889

Zemřel Jan Šimek

Narodil se 16. května 1810 v České Skalici. Jako pomocník učil od roku 1828 v České Skalici¹⁴⁹, kde byla jeho žákyní Barbora Panklová. Od roku 1833 učil ve Vestci (jako podučitel¹⁵⁰) a následně v Hronově. Později byl řídícím učitelem v Německé Brusnici, odkud přešel na Hoříčky, kde působil v letech 1872-1886. Jeho manželkou byla dcera známého hronovského učitele Františka Černého († 1852). V roce 1883 obdržel od císaře za prospěšné působení ve stavu učitelském zlatý záslužný kříž. Do výslužby odešel k 1. září 1886 po více než 58letém působení. Na odchodnou byl poctěn čestným občanstvím Hoříček a přiškolených obcí. Zemřel 18. prosince 1889¹⁵¹ v Chlístově u Hoříček.

1890

Zemřel P. Václav Černý

Narodil se 19. září 1817 ve Vysokém Mýtě¹⁵². Ve svých gymnaziálních studiích byl spolužákem mnoha později významných osobností, zejm. Dr. Ladislava Riegera. Na kněze byl vysvěcen 1. srpna 1841 v Litomyšli¹⁵³. Od 1. prosince 1841 působil jako kooperátor v Úpici, od 1. března do 1. června 1853 jako administrátor fary v Brusnici, načež kaplanoval až do 19. dubna 1859 pod děkanem P. Josefem Regnerem v Náchodě. Poté byl lokalistou ve Studnici a do roku 1869, kdy byly vydány nové školské zákony, řídil učitelské konference v náchodském vikariátu. Od 16. července 1868 působil jako samostatný farář na Hoříčkách¹⁵⁴, načež se 16. května 1879 stal farářem v České Skalici, kde byl vyznamenán titulem osobního děkana. Po smrti vynikajícího náchodského vikáře P. Josefa Macha mu byla 20. května 1884

¹⁴⁸ Hlas. Katolický týdeník, St. Louis, Mo. 5. června 1889.

¹⁴⁹ Národní listy, Praha 9. listopadu 1883.

¹⁵⁰ Beseda Učitelská. Týdeník pro učitele a přátele školství národního, Praha-Vyšehrad 16. ledna 1890.

¹⁵¹ Národní listy, Praha 21. prosince 1889.

¹⁵² Catalogus Venerabilis Cleri Saecularis et Regularis Dioeceseos Reginae-Hradecensis pro Anno Domini Nostri Jesu Christi 1873, Hradec Králové 1873.

¹⁵³ Beseda Učitelská. Týdeník pro učitele a přátele školství národního, Praha-Vyšehrad 27. března 1890.

¹⁵⁴ Blahověst. Hlasy katolické, Praha 5. srpna 1868.

svěřena jako biskupskému vikáři správa traktu náchodského. Zemřel 28. února 1890 v České Skalici.

1891

Přemnožení hlemýždů

„Hlemýždi. V okolí Hoříček u Jaroměře rozmohli se před časem hlemýždi měrou tak neobyčejnou, že po každém dešti a zavlažení polí rosou bylo jich viděti až k neuvěření veliké množství. Hlemýždi tito poškozovali ve veliké míře zeleniny. Teprve mrazy, které v posledních dnech s prudkostí neobyčejnou nastaly, učinili řádění těchto nezvaných hostů na polích rolníkových přítrž¹⁵⁵.“

1892

Zdravotní obvod Hoříčky

Počet obcí	14
Počet osad	24
Rozloha	63,53 km ²
Obvodní lékař	MUDr. Alois Kutík
Datum ustanovení lékaře	23.11.1890
Služné lékaře	600 zl.
Cestovné lékaře	200 zl.
Příspěvek okresního zastupitelstva	200 zl.

Přehled základních dat o zdejším zdravotním obvodu¹⁵⁶, který byl plošně větší než ten českoskalický, jenž měl pouze 46,94 km².

1893

Zemřel P. Jan Stifter

Narodil se 11. května 1829 v Jaroměři¹⁵⁷. Posluchačem bohosloví byl v Hradci Králové a vysvěcen na kněze zůstal 25. července 1852¹⁵⁸. Na přelomu 50. a 60. let působil jako kaplan v Hronově. Později byl studnickým lokalistou a roku 1878 byl jmenován farářem ve Rtyni v Podkrkonoší. V roce 1862 se stal členem Dědictví sv. Prokopa (zaplatil 40 zl.)¹⁵⁹. 28. října

¹⁵⁵ Národní politika, Praha 6. října 1890.

¹⁵⁶ Dr. Hynek Pelc, Zpráva o poměrech zdravotních v Království českém roku 1892, Praha 1894.

¹⁵⁷ Hlas. Katolický týdeník, St. Louis, Mo. 19. dubna 1893.

¹⁵⁸ Catalogus Venerabilis Cleri Saecularis et Regularis Dioeceseos Reginae-Hradecensis pro Anno Domini Nostri Jesu Christi 1883, Hradec Králové 1883.

¹⁵⁹ Fil. Dr. Eugen Kadeřávek, Psychologie, Praha 1894.

1883 pronesl přípitek na slavnosti, při níž byl vyznamenán řídící učitel Jan Šimek zlatým záslužným křížem, a 22. května 1886 přednesl vřelou řeč na pohřbu Barbory Pichové, choti známého ranhojiče a hojitele zlomenin. V roce 1890 byl jmenován čestným děkanem. Zemřel ve funkci hoříčského faráře 18. března 1893¹⁶⁰ a ve své závěti odporučil obnos 500 zl. na pořízení obrazu sv. Jana Křtitele pro tamní chrám¹⁶¹. V obci byl velmi váženou osobou.

1893

Zvláštní nemoc

„Zvláštní nemoc dětská panuje téměř po celou zimu mezi dětmi školními i menšími v okolí Hoříček a zvláště v Brzicích. Dítě obyčejně nejprve dává, pak trpí bolestí hlavy a krku, jež někdy i opuchne, za několik dní pak zase jest úplně zdrávo. Jest se co obávat, aby s probouzejícím se jarem nezavládly i různé nákazy mezi mládeží!“¹⁶²

1893

Zákaz veřejné lidové schůze

„Zakázaná schůze českého lidu. Pan dr. Moravec, městský fysik v Králové Dvoře n. L., obdržel jako předseda politického spolku v severovýchodních Čechách ve příčině projektované schůze českého lidu na Hoříčkách zákaz tohoto znění: »Oznámenou sem dnešního dne schůzi lidu, kterou ctěný spolek dne 28. t. m. na Hoříčkách pořádáti hodlá, na základě § 6 zákona o spolicích ze dne 15. listopadu 1867 zakazují, ježto se nedá s určitostí předpokládati, že by konáním této schůze, při které se o nynější politické situaci pojednávati má, vzhledem k udalostem posledního sezení zemského sněmu, jejichžto veřejné projednání rozrušení mysle v zápětí míti může, veřejný klid a pořádek porušen nebyl. Z tohoto výměru lze se do osmidnů k velesl. c. k. místodržitelství odvolati, odvolání však sem podáno budiž. V Novém Městě n. M., dne 24. května 1893. C. k. okresní hejtman: Neuhold.“¹⁶³

1893

Sebevražda dvojím způsobem

„Děsná sebevražda. V Hoříčkách střelil se dne 5. července poštovní výpravčí Josef Langhammer z revolveru dvakráte do spánku, a když zůstal ještě na živu, požil značné dávky otrušku, následkem čehož ještě během noci zemřel. Strach, že přijde o službu, dohnal ho k zoufalství.“¹⁶⁴

1894-1895

¹⁶⁰ Fil. Dr. Eugen Kadeřávek, Psychologie, Praha 1894.

¹⁶¹ Obnova, Hradec Králové 4. září 1896.

¹⁶² Hlas. Katolický týdeník, St. Louis, Mo. 12. dubna 1893.

¹⁶³ Národní listy, Praha 27. května 1893.

¹⁶⁴ Národní politika, Praha 12. července 1893.

Výstavba Kutíkova sanatoria

MUDr. Alois Kutík přišel na Hoříčky v roce 1882 a o 2 roky později si v domě čp. 10 zřídil prozatímní nemocnici na léčení zlámanin. K výstavbě moderní budovy sanatoria přistoupil v letech 1894-1895. Roku 1897 byla u ústavu založena zahrada s mnoha tehdejšími unikáty. Po jeho smrti působil v sanatoriu jeho syn MUDr. Alexandr Kutík, který ho rozšířil a moderně vybavil. Jeho provoz byl ukončen znárodněním v roce 1948. Několik let zde byli ubytováni řečtí partyzáni, kteří museli opustit svoji vlast, jež se nalézala ve stavu obanské války. Následně byla do objektu přemístěna část královéhradeckého Ústavu hluchoněmých, přičemž personál byl tvořen řádovými sestrami. Roku 1950 byl personál vyměněn za civilní zaměstnance. Později zde byla umístěna škola pro děti s vadami řeči, která ukončila svoji činnost v roce 2007 a od té doby nebyl objekt využíván. V roce 2015 odkoupil objekt s přílehlými pozemky od původní majitelky Haliny Kutíkové Luboš Bernášek, který chce dům zrekonstruovat a vybudovat v něm malometrážní bytové jednotky, přičemž financování tohoto plánu by mělo být přes dotace ministerstva pro místní rozvoj.

1895

Oslava nedožítých 100. narozenin Antonína Picha

„- Z Hoříček. (Oslava památky ranhojiče Picha.) Příbuzenstvo zvěčnělého ranhojiče Antonína Picha oslaví dne 8. t. m. paměť stoletých narozenin tohoto lékaře zlámanin, sedláka, obnovením pomníku jeho na hřbitově v Hoříčkách. Život Pichův, jenž od lidu vůbec Pechancem býval zván, jest u nás dosti dobře znám. Vedle »Naučného slovníka« pojednal o jeho významu hlavně zvěčnělý prof. dr. Weiss ve svých »Dějínách české chirurgie«. Pich, v jehož rodu léčení zlámanin bylo dědično, slynul daleko široko: a tuto pověst zachoval i místu, kde žil a léčil. Dodnes jsou Hoříčky pro tuto proslulost' zhusta vyhledávány a památná, jakožto tajemství připravovaná masť z nejvzdálenějších končin dožadována. Z upomínek na Picha, které dodnes na Hoříčkách nalezáme, je pozoruhodna památná lavice napravovací, jež Pichovi značný díl slávy donesla.¹⁶⁵“

1896

Zranění při manévrech

„Zraněn při manevru. Z Josefova se nám oznamuje: Dne 23. t. m. Josefovská posádka konala manevr u Hoříček, při emž událo se politování hodné neštěstí. Desátník od dělostřelců, syn bohatých rodiů, stál před dělem. V tom velel důstojník vypáliti. Rána zahoukla a desátník sklesl s bolestným výkřikem k zemi. Celý prachový náboj vletěl mladému muži do zad, hrozně mu popálil pravou tvář, urazil mu nos a vypálil oko. Nešťastník úplně ohluchl. První pomoc poskytl mu p. dr. Kutík z Hoříček, načež starosta obce dovezl zraněného do Josefova. Vojenský nemocenský vůz přijel až včera – večer. Věru v tom ohledu je velmi nedostatečně a primitivně postaráno o mužstvo při tak značném manevru.¹⁶⁶“

¹⁶⁵ Národní listy, Praha 4. září 1895.

¹⁶⁶ Národní politika, Praha 27. března 1896.

1896

Zemřel P. František Kazda

Narodil se 21. dubna 1842 v Popovicích na Jičínsku. Vysvěcen na kněze byl 25. července 1868. Jako kaplan působil ve Vysokém Veselí, na Hoříčkách, v České Skalici a v Náchodě (na zámku). Odtud se dostal na post faráře do Chvalkovic a 18. října 1893 na Hoříčky, kde zemřel 8. října 1896.

1896-1898

Zdejší nemocnice v číslech

Charakteristika	Rok	Chirurgický ústav MUDr. Kutíka	Chirurgický ústav ranlékaře Rosy
Počet lůžek	1898	18	12
	1896	106	88
Počet nemocných	1897	132	91
	1898	134	114
Počet	1896	100	82
propuštěných nemocných	1897	125	83
	1898	126	105
Počet zemřelých nemocných	1896	-	-
	1897	2	-
	1898	1	-
Zbylí nemocní na konci roku	1896	6	6
	1897	5	8
	1898	7	9
Součet všech léčebných dní	1896	1354	2113
	1897	1780	1820
	1898	1885	1890
Průměrná doba	1896	13	24
ošetřování nemocného	1897	13,4	20
	1898	14	16,5
Součet všech vydání	1896	670 zl.	211 zl. 30 kr.
	1897	890 zl.	-
	1898	950 zl.	283 zl. 50 kr.
Náklad na osobu a den (krejčary)	1896	50	10
	1897	50	-
	1898	50,3	15

1897

Založení místního odboru Národní jednoty severočeské

O založení místního odboru jednoty pro Hořičky a okolí se zasloužil jaroměřský místní odbor, který 25. listopadu 1888 uspořádal ve Vitouškově hostinci schůzi za účelem zřízení místního odboru pro Hořičky a okolí, na níž promluvil okresní tajemník v Jaroměři František L. Popelka („O důležitosti a potřebě Národní jednoty severočeské pro národ náš a naše okolí“). Poté byla provedena volba 5 členů výboru, 2 náhradníků a 2 přehlížitelů účtů. Stanovy odboru však byly potvrzeny c. k. místopředsedstvím teprve v roce 1897, což dokazuje také zmínka v Osvětě lidu: „Místní odbor N. J. S. založen v Hořičkách u Č. Skalice.“¹⁶⁸ Místní odbor č. 121 měl tehdy 46 členů¹⁶⁹. 11. ledna 1899 odbor pořádal slavnostní odhalení II. diplomu Ústřední Matice školské. Na programu se nalézala přednáška jednatele Al. Horáčka a hudební, zpěvácká i humoristická vystoupení. Odbor se nakonec rozešel v roce 1910¹⁷⁰.

1897

Neštěstí na pouti

„Naši furianti. Dne 7. t. m. konala se na Hořičkách pouť, jež bývá dostaveníčkem nejširšího okolí. Mezi různými atrakcemi, těšila se tentokrát zvláštní pozornosti zlaté mládeže ruská houpačka, která osudnou se stala 17letému chasníkovi F. Vondrovi z Litoboře. Týž cítě se na houpačce jako doma prováděl různé bravury nedbaje napomínání a rad jiných. Pojednou v nejprudším komíhání vyletěl z houpačky a zůstal s rozraženou hlavou ležeti na zemi. V bezvědomém stavu dopraven Vondra do nemocnice dra Rosy, který vida naprostou beznadějnost, dal ho ihned zaopatřiti svátostmi umírajících. Vyrušení, jaké následkem toho mezi přítomnými nastalo, netrvalo dlouho. Chasníci, chtějí dokázati že to dovedou lépe nežli nešťastný Vondra, rvali se zrovna o místa na houpačce, a tato šla opět obvyklým chodem při zvucích hudby, mezi něž mísil se s nedaleké věže hlas umíráčku. Zajímavo, že matka Vondrova, propouštějíc syna na pouť, výslovně ho žádala, aby na houpačku nechodil. Ale co rozumí novým výmoženostem taková stará matka?“¹⁷¹

1898

Zemřel František Josef Šafařovic

¹⁶⁷ Dr. Hynek Pelc, Zpráva o poměrech a zařízeních zdravotních v království Českém za leta 1896-98, Praha 1900.

¹⁶⁸ Osvěta lidu, Hradec Králové 15. května 1897.

¹⁶⁹ Národní listy, Praha 16. února 1889.

¹⁷⁰ Národní listy, Praha 11. června 1910.

¹⁷¹ Obnova, Hradec Králové 11. června 1897.

Narodil se 18. července 1838 v Písku. Absolvoval akademie ve Vídni, Praze, Mnichově a Paříži, kde se mu jako prvnímu cizinci podařilo získat stipendium určené pro umělce¹⁷². Pro kostel na Hoříčkách namaloval „Křest Pána Krista“, na který odkázal zdejší děkan Stifter 500 zlatých, a jenž vznikl jako protějšek dříve vzniklého obrazu „Zvěstování Panně Marii“, umístěného autorem tamtéž. Kromě toho vymaloval též rodinu Pichovu. F. V. Kodým ho zmiňuje ve své knize „Vážně i žertem“, venkovské obrázky feuilletonistické (1913). Zemřel 8. května 1898 v Oděse, kde byl učitelem na umělecké škole¹⁷³.

1898

Slavnost Palackého

„Místní odbor pro Hoříčky a okolí pořádá v neděli dne 7. srpna v hostinci »u Vitoušků« slavnost Palackého za spoluúčinkování všech místních a okolních spolků. Proslov přednese p. MUC. Č. Polák, slavnostní řeč, »O významu Frant. Palackého« promluví řídící učitel pan F. V. Kodým. Vstupné 20 kr. Čistý výnos věnován bude ve prospěch českých menšin.¹⁷⁴“

1899

Slavnost odboru Národní jednoty severočeské

„Z Hoříček. Odbor Národní Jednoty Severočeské pořádá ve středu 11. t. m. slavnostní odhalení II. diplomu Ústř. M. šk. Na programu nalézá se přednáška jednatele odboru p. Al. Horáčka. Po té následovati budou různá čísla hudební, zpěvná a humoristická. Začátek v 7 hod. večer. Vstup volný.¹⁷⁵“

1899

Kritika němčení na Hoříčkách

„Němčina na poště na Hoříčkách. Přítel lidu našeho nám píše: „Byl jsem po krátkou dobu v léčení na Hoříčkách a tu podivil jsem se lhostejnosti občanstva, s jakou chová se ku povyšování němčiny na tamní poště. Všechna oznámení v tamní čekárně jsou vyvěšena tak, že jsou umístěna německá napřed a česká za nimi nebo pod nimi. Jest to jednání nezákonné, ježto dle nařízení jazykových v místech úplně českých nebo převahou českých mají býti české nápisy, oznámení atd. napřed česká. K poště na Hoříčkách patří jediná německá obec, ve které, jak nám bylo sděleno, jsou ale 4/5 Čechů. Toto nadceňování němčiny neměly by české obce obvodu poštovního trpěti. Jest urážlivé a protizákonné.“ – Dáváme stížnosti této místa a doufáme, že brzy nám bude sděleno, že zařízení toto, arcíť nesprávné, pominulo.¹⁷⁶“

¹⁷² Jihočeský kraj. Měsíčník věnovaný studiu jihočeské otázky. Sešit 4-5, Tábor 1913.

¹⁷³ Otavan. Týdenník pro zábavu, poučení, zájmy politické, obecné a spolkové, Písek 10. září 1898.

¹⁷⁴ Národní listy, Praha 29. července 1898.

¹⁷⁵ Ratibor, Hradec Králové 7. ledna 1899.

¹⁷⁶ Ratibor, Hradec Králové 30. dubna 1899.

1899

Ustavení TJ Sokol

První myšlenky o založení sokolské organizace na Hoříčkách se objevily v roce 1898¹⁷⁷, ale brzy z toho sešlo. Teprve v červnu následujícího roku došlo k jejímu ustavení. Při založení hoříčské jednoty spolupracovali místní s jaroměřskými sokoly. Vrcholem počátků rozvíjející se jednoty se stalo okrskové cvičení, jež se uskutečnilo 16. července 1899 právě v Hoříčkách. Roku 1907 měla jednota 29 členů, z nichž 12 se zúčastnilo V. všesokolského sletu. Jednotě se v pořádku podařilo přežít obě světové války. I v období nedostatku dokázala její členská základna sehnat finance na podporu českého menšinového života v Sudetech. Spolupodílela se též na řadě jiných peněžních sbírek. V jubilejním roce 1924 se již cvičilo na novém cvičišti, které bylo zřízeno kvůli nevyhovujícím podmínkám toho původního. 11. června 1933 zde okrsek Jiráskovy sokolské župy Podkrkonošské uspořádal cvičení členstva a dorostu¹⁷⁸. Roku 1945 měla jednota 51 mužů a žen, 25 dorostenců a dorostenek, 30 žáků a žákyň, což byl velký úspěch. To ještě v jeho čele stál starosta MUDr. Alexander Kutík. Doby poválečné stagnace a následného vzestupu prodělal s jednotou Jaroslav Efler, který byl svého času jejím předsedou, posléze jednatelem. V 70. letech hrály ženy divizi ve stolním tenisu. Nejen okresu, ale také kraji tehdy kralovaly Eva a Lenka Jiráskovy. V národní soutěži, jež se hrála v roce 1976 v Opavě, se hoříčské sokolky dokonce umístily na 4. místě¹⁷⁹. Můžeme však jmenovat i další úspěšné stolní tenisty, např. Josefa Tučka. V polovině 70. let byly v činnosti 2 oddíly - základní rekreační tělesné výchovy a již zmíněného stolního tenisu, který měl 20člennou základnu a od roku 1971 pravidelně pořádal Vánoční turnaj¹⁸⁰. Tenkrát měla jednota nejvyšší počet členů ve své historii - 103, z nichž bylo 25 mužů, 23 žen, 27 žákyň a 28 žáků. Hoříčtí muži na sebe zase upozornili tím, že v prvních dvou ročnících HAPO (Havlovického poháru) skončili na 2. místě (1978-1979)¹⁸¹. Velmi činným se stal též oddíl turistiky, který uskutečnil řadu rozličných pěších či cyklistických výletů. Členové jednoty však zasáhli nejen do sportovního, ale i společenského a kulturního života. Samozřejmostí byla vzájemná spolupráce s dalšími spolky a organizacemi. Počátkem 80. let měla jednota zásluhu na konečné podobě hřiště za školou, z něhož se v zimě stávalo kluziště. Změna poměrů po listopadu 1989 znamenala pro Sokol strmý pád a následný zánik.

1899

Cvičení I. okrsku sokolské župy Podkrkonošské

„Okrskové cvičení sokolských jednot (Hoříčky, Červený Kostelec, Česká Skalice, Turnov, Rtyně a Úpice), sdružených v I. okrsku sokolské župy podkrkonošské, konáno bylo dne 16. července t. r. na Hoříčkách. V tomto útulném městečku probudila se v tamním občanstvu myšlenka, založiti jednotu sokolskou. Myšlenka tato se záhy ujala a bujará tato jednota u příležitosti této zahájila činnost svým prvním vystoupením na veřejnost. V den sletu dostavily se sokolské jednoty ku svému okrskovému cvičení, na němž provedena býti měla zkouška pro

¹⁷⁷ Nový čas, Náchod 8. března 1967.

¹⁷⁸ Národní listy, Praha 26. května 1933.

¹⁷⁹ Nový čas, Náchod 23. listopadu 1976.

¹⁸⁰ Nový čas, Náchod 4. ledna 1973.

¹⁸¹ Krkonošské noviny, Trutnov 23. června 1997.

župní slet sokolský. Ve 2 hod. odpol. zahájena slavnost průvodem na cvičiště za zvuku hudby sokolské, kdež následovalo uvítání starostou obce, starostou místní jednoty sokolské a po krátké a vřelé řeči, přednesené vůdcem okrsku br. Reichertem, započato ve 3 hodiny veřejné cvičení dorostu a členstva. Sokolská jednota turnovská vyslala ku cvičení dvě družstva členů cvičících v černém úboru s odznaky. O průběhu cvičení dlužno dáti příznivou zprávu, neboť výkony celku, jakož i jednotlivců byly často odměňovány potleskem. Po cvičení následoval koncert. Tamější vlastenecké dámy uspořádaly na cvičišti buffet. Přejeme mladé této jednotě sokolské, by zdárně působila pro rozšíření velké organisace sokolské ku zdaru vlasti a národa.¹⁸²“

1899

Neštěstí způsobená bouřkou

„Z Běluně u Hoříček. V úterý dne 18. t. m. kolem 3. hod. odpol. přivalily se od jihozápadu zkázonosné mraky nic dobrého nevěstíce, provázeny silným deštěm a hromobitím. Za nedlouho oznamovala hasičská trubka ve Vyhnánově oheň v okolí. Neštěstí stihlo mladého hospodáře Aug. Vávru v blízké obci Kohoutově (okr. královédvorského), který stál s manželkou svou ve světnici, modlíce se, když pojednou zahřměla rána a blesk sjel lomenicí do světnice kde řádil. Mladá choť Vávrova, hromovou ranou uleknuta klesla k zemi; Vávra maje tolik duchapřítomnosti uchopil jí a přenesl do vedlejšího příbytku, v domnění, že omdlela, kde ji přichvátavší lidé počali křísiti, avšak ubohá v několika minutách skonala, raněna jsouc mrtvicí. Mezi tím stála celá usedlost v plameni. K požáru dostavilo se 6 sborů hasičů z okolí. – Podobné neštěstí stalo se též při bouřce v pondělí o 5. hod. odpol. v Chlistově u Hoříček, kde sjel blesk do obecního domku, který zapálil a v němž 20letou dceru Petrovu na místě usmrtil.¹⁸³“

1899

Důvěrná schůze občanstva

3. prosince 1899 byla do sálu hostince U Vitoušků svolána důvěrná schůze občanstva z Hoříček i okolí, jež se zabývala tehdejší politickou situací. Po zahájení schůze byl zvolen předsedajícím starosta obce K. Janko, který udělil slovo JUDr. V. Jadrnému z České Skalice, který se ve svém projevu věnoval tehdejšímu politickému klimatu. Po něm promluvil skalický starosta o nutnosti obstrukce se strany českých poslanců, načež byla přijata následující rezoluce:

„My v důvěrné schůzi dne 3. prosince 1899 shromáždění občané na Hoříčkách vyzýváme naše poslance na raděříšské, aby jen tehdy od zamýšlené obstrukce upustili, když se nám dostane ve cti národní úplného zadostiučinění, jinak ale nechť nedbají žádných slibů, nýbrž co nejbezohlednější obstrukcí vládě nedůvěru projevují. Vyzýváme je také, aby všichni konali svou povinnost zejména tam, kde mají přítomni býti, totiž v parlamentě, a aby ti, kterýmž jest

¹⁸² Národní listy, Praha 22. července 1899.

¹⁸³ Ratibor, Hradec Králové 22. července 1899.

to nemožné, raději v čas ustoupili těm, kteří povinnost tu vykonávati chtějí, mohou a dovedou!¹⁸⁴“

1899

Nové sochy Srdce Páně a Panny Marie

„(Zasláno.)

Pan Josef Krejčík,

uměl. závod sochařský a řezbářský v Praze. Písárna a dílny: Bubna 612 – VII. Sklad: Velká Karlova ul. č. 30. (Budova sv.-Václavské záložny.)

Zasílám na účet příslušný obnos za dodané sochy Srdce Páně a Panny Marie, které se nám líbí všem. Zatím s Pánem Bohem!

Hoříčky 9. prosince 1899.

S úctou veškerou

3589

P. Jan Otčenášek, farář¹⁸⁵.“

20. století	
Období	Událost
1901	Otevření nové školy. Administrátor Josef Kulda jmenován kaplanem v Hoříčkách.
12. února 1901	C. k. zemská školní rada ustanovila Julia Janků podučitelem při zdejší obecné škole.
6. dubna 1901	Zemřel úředník Zajišťovací banky v Praze František Hůlek, který se narodil roku 1866 v Hoříčkách ¹⁸⁶ .
1. května 1901	V obvodě místního poštovního úřadu zavedena přespolní pošta ¹⁸⁷ .
1902	Expeditorka Cecilie Langhammerová jmenována poštmistrem II. třídy.
1. července 1902	Okresní výbor v České Skalici vyhlásil konkurs na místo obvodního lékaře na Hoříčkách ¹⁸⁸ .
1904	První telefonní přístroj v obci. Dražba chalupy čp. 46, jež se uskutečnila následujícího roku ¹⁸⁹ .

¹⁸⁴ Národní listy, Praha 5. prosince 1899.

¹⁸⁵ Opavský Týdenník, Opava 20. října 1900.

¹⁸⁶ Národní listy, Praha 9. dubna 1901.

¹⁸⁷ Národní politika, Praha 6. května 1901.

¹⁸⁸ Národní listy, Praha 3. července 1902.

12. září 1904	Při posvícenské zábavě v Křižanově došlo ke rvačce, během které byl zabit Václav Špetla ze Slatiny nad Úpou.
9. srpna 1905	První sjezd bývalých rodáků a žáků školy na Hoříčkách.
1909	Výstavba kapličky v Mečově.
1911	V Mečově provedena oprava cesty a mostku, která stála 112 K.
1912	V Teichmanově hostinci čp. 3 došlo k úpravě jeviště. Jan Lev přemaloval divadelní oponu s vedutou obce, kterou zhotovil roku 1870 Antonín Gebrle z Chvalkovic. V roce 1924 na ní provedl ještě opravu malby. Dražba domku čp. 63, jež proběhla v následujícím roce.
1913	Nové stanovy SDO.
9. března 1913	Živnostenské společenstvo na Hoříčkách uspořádalo přednášku „Balkánští Slované, jich život, hospodářské poměry a boj za svobodu“ s 200 světelnými obrazy od Aloise Klause, profesora obchodní školy v Chrudimi.
1914	MUDr. Aloisi Kutíkovi byl udělen titul císařského rady ¹⁹⁰ . Oprava obecní cesty v Mečově vyšla na 53 K 36 h.
1915	MUDr. Alois Kutík ošetřujícím lékařem ve vojenském lazaretu v Ratibořicích, který zřídil princ Bedřich von Schaumburg-Lippe.
26. června 1915	Obecnou školu navštívili okresní hejtman Beyerle a okresní inspektor F. Paul, aby našli místnosti pro školu dětí polských uprchlíků z Haliče, kteří se nacházeli v celém okolí.
1916	Rekvizice 4 místních zvonů.
1918	Kaplan Jan Abendroth ustanoven administrátorem místní fary. V Mečově u obecní cesty vysázeno 22 třešňových sazenic.
11. ledna 1918	Rekvizice 23kilogramového zvonku z mečovské kapličky.
18. října 1918	Ve 34 letech zemřel úpický kaplan Josef Aster. Pohřben byl právě na Hoříčkách.
1919	Na Hoříčkách zasazena „Lípa Práce a Svornosti“. Mečov zaplatil J. Burešovi za vyhotovení plánu obce 220 Kč.
6. ledna 1919	Divadelní ochotníci sehráli první představení po delší pauze, způsobené 1. světovou válkou.
1920	Otevřena měšťanská škola. Konkurs na místo řídícího učitele zdejší čtyřtřídní obecné školy. Počátek školního dětského divadla.

¹⁸⁹ Národní politika, Praha 1. prosince 1904.

¹⁹⁰ Národní politika, Praha 25. března 1914.

	Oprava obecní cesty v Mečově.
13. října 1920	Zemský správní výbor český vyslovil souhlas se zřízením občanské školy koedukační v Hoříčkách ¹⁹¹ .
1921	Založení místní organizace KSČ. Úprava obecního rybníku v Mečově vyšla na 570 Kč.
24. srpna 1921	Zemský správní výbor v Čechách povolil, aby místní obec Hoříčky byla rozdělena na 2 obce – Hoříčky a Chlístov ¹⁹² .
5. března 1922	Místní Domovina domkářů a maloročníků podala protest proti stavbě obytného obecního domu a žádala, aby byl postaven jen nouzový dům s bytem pro ředitele školy a 1 třídu.
1. srpna 1922	V Úpici zřízen hlavní sklad tabáku. Z okresu českoskalického k němu bylo přiděleno na vlastní žádost 6 trafik: Hoříčky, Chlístov, Posadov, Křižanov, Mečov a Litoboř, které jezdily dříve do Náchoda, a Mezilečí, přidělené předtím do Trutnova.
27. září 1922	Zemský správní výbor v Praze potvrdil jmenování prozatímního obvodního lékaře Ant. Rosy v Hoříčkách ¹⁹³ .
1923	Výnosem ministerstva vnitra rozdělena obec Hoříčky ve 2 obce: Hoříčky s osadami Kalousovem, Novým Dvorem, Posadovem a Chlístov ¹⁹⁴ . Založena chlístovská obecní kronika. Oprava obecní cesty v Mečově. Ustaven sbor dobrovolných hasičů v Křižanově.
6. července 1923	Na Hoříčkách se uskutečnila Husova oslava, a to za účasti obecního zastupitelstva spojených obcí Hoříček, Mezilečí, Lhoty pod Hoříčkami, Světlé, hasičských sborů z okolních obcí a obrovského množství dalších návštěvníků.
1923-1924	Stavitel Hofman z České Skalice vystavěl obecní dům.
1924	Založeno družstvo pro rozvod elektrické energie. Výstavba hasičské zbrojnice v Křižanově.
2. března 1924	V Mečově sepsána žádost k okresní správní komisi v České Skalici, aby byla provedena stavba okresní silnice, vedoucí přes tamní obec.
16. listopadu 1924	Ustavující schůze SDH v Novém Dvoře za přítomnosti 15 členů ¹⁹⁵ .
1925	Zavedení elektrického proudu do obce. Činnost zahájila zdejší živnostenská škola, jež zanikla v roce 1940.

¹⁹¹ Národní politika, Praha 22. října 1920.

¹⁹² Lidové noviny, Brno 27. srpna 1921.

¹⁹³ Národní politika, Praha 9. října 1922.

¹⁹⁴ Národní politika, Praha 10. června 1923.

¹⁹⁵ Hlas Hoříček, Hoříčky 14. srpna 1981.

27. července 1925	Na schůzi mečovských občanů nebyl přijat návrh na zřízení vodovodu z Křižanova. Souhlas však získal plán na zakoupení nového zvonu do kapličky.
16. srpna 1925	Slavnostní vysvěcení nových 2 zvonů. Světitelem byl opat Vilém Rudolf ¹⁹⁶ .
20. října 1925	Zahájena soukromá automobilová poštovní doprava osob z Hoříček do České Skalice.
1926	Elektrické osvětlení ve škole.
25. května 1926	V Mečově vypukl požár u Josefa Luštince v čp. 6, který strávil všechny stroje, náradí, zásoby a majitel musel nechat porazit 4 kusy popáleného a zraněného dobytka.
15. července 1926	Oprava zvonu z mečovské kapličky, kterou provedla firma Buřil a Riss v Hradci Králové.
28. září 1927	V Mečově hořelo u Josefa Petiry. Tento otec 12 vlastních a 5 nevlastních dětí, který byl při vynášení peřin značně popálen na hlavě a zádech, musel být odvezen do nemocnice v Jaroměři, kde 7. října téhož roku zemřel. Požár úmyslně založila jeho 16letá dcera Eliška.
1928	Dokončen místní vodovod. Obec zažádala o povolení třetího výročního trhu ¹⁹⁷ . Ve volbách do okresního a zemského zastupitelstva posílila národní demokracie. V roce 1925 obdržela při volbách do okresu 23 hlasů, nyní 40 ¹⁹⁸ .
27. července 1928	Profesoru malostranské reálky Richardu Vojáčkovi bylo uděleno čestné občanství obce za to, že od roku 1909 všemožně pomáhal obci i místní škole.
1929	Obci povolena výpůjčka do výše 40 000 Kč na rozšíření hřbitova ¹⁹⁹ .
15. května 1929	Autobusová doprava Hoříčky-Česká Skalice byla prodloužena na Úpici ²⁰⁰ .
6. července 1929	Odhalena busta lidového lékaře zlomenin Antonína Picha.
14. července 1929	Pěčí Spolku divadelních ochotníků uspořádán velký vojenský koncert na sokolském cvičišti. Večer se navíc konal věneček při téže hudbě.
15. září 1929	Svatováclavská slavnost s velkolepým průvodem v národních krojích, alegorickými vozy a selskou jízdou. Slavnostním řečníkem byl republikánský senátor Sehnal.
1930-1931	JUDr. Emerich Polák si nechal na Hoříčkách postavit vilu, pozdější penzion Vila Barbora.

¹⁹⁶ Štít, Hradec Králové 30. července 1925.

¹⁹⁷ Národní listy, Praha 23. března 1928.

¹⁹⁸ Národní listy, Praha 5. prosince 1928.

¹⁹⁹ Nové směry, Hradec Králové 13. prosince 1929.

²⁰⁰ Národní politika, Praha 7. května 1929.

1931	Do kostela sv. Ducha zavedeno elektrické osvětlení²⁰¹. Zemský úřad ustanovil státním obvodním lékařem na Hoříčkách MUDr. Františka Zedníka,²⁰² dosavadního sekundáře nemocnice Milosrdných bratří v Praze. Ustavení Národní střelecké jednoty pro okres Česká Skalice se sídlem v Hoříčkách.
29. listopadu 1931	Na Hoříčkách založen nový agrárnícký okrskový odbor žen venkovských.
12. prosince 1931	Na Hoříčkách vystoupil se svojí řečí bývalý senátor J. Miller.
1932	Novým obecním starostou byl zvolen statkář Hubert Kubelka a jeho náměstkem mistr klempířský Jar. Košťál²⁰³. Svoji lékařskou praxi na Hoříčkách zahájil MUDr. Alexander Kutík²⁰⁴. Poštmistrová Irena Hlavatá zažádala o koncesi k autobusové dopravě osob na lince Hoříčky-Česká Skalice-Vysokov-Náchod²⁰⁵. Josef Jiránek, stavitel na Hoříčkách, přenesl svoji živnost do České Skalice²⁰⁶.
1933	Obecní úřad byl pověřen vydáváním poukázek na bezplatnou léčebnou péči pro nezaměstnané.
5. března 1933	Národní socialisté svolali do Kašparova hostince veřejnou schůzi lidu, jež se ukázala jako velký protifašistický projev venkovského lidu.
11. června 1933	Okrskové cvičení sokolského členstva a dorostu.
6. ledna 1934	Vyhořela Kosařova chalupa v Křižanově.
22. července 1934	Spolek divadelních ochotníků uspořádal velký vojenský koncert za účasti úplné hudby 4. pěšího pluku Prokopa Velikého z Hradce Králové.
11. září 1934	Požár stodoly u hostince Františka Tučka v Křižanově.
1936	U hřbitova postavena husitská zvonička. Výstavba budovy pošty čp. 89.
3. května 1936	Veřejná katolická schůze v Křižanově.

²⁰¹ Národní politika, Praha 21. listopadu 1931.

²⁰² MUDr. Jiří Říha, Zdravotnická ročenka eskoslovenská, Praha 1938.

²⁰³ Národní listy, Praha 28. října 1932.

²⁰⁴ MUDr. Jiří Říha, Zdravotnická ročenka eskoslovenská, Praha 1938.

²⁰⁵ Národní listy, Praha 12. listopadu 1932.

²⁰⁶ Národní listy, Praha 24. ledna 1933.

1937	K uctění památky zesnulého prezidenta Osvoboditele se usneslo obecní zastupitelstvo v Hoříčkách věnovat 6000 Kč na místní fond pro stavbu nové újezdni školy měšťanské v Hoříčkách.
20. února 1937	Prudká sněhová bouře s vichřicí způsobila řadu polomů ve Vejrovinách i Barchovinách.
6. července 1937	Slavnostní zahájení výstavních trhů.
11. července 1937	Obvodový sjezd katolického lidu a křesťanských zemědělců.
25. července 1937	Okresní sjezd živnostenské strany u příležitosti živnostensko-hospodářské výstavy, konané pod protektorátem poslance Karla Chalupy a Ústavu pro zvelebování živností v Hradci Králové ²⁰⁷ .
21. května 1938	V době mobilizace bylo povoláno ke strážní službě na pevnost Dobrošov 16 mužů z Hoříček a Litoboře.
1938-1939	Výstavba vily čp. 88, která později sloužila jako zdravotní středisko.
1939	Natření kapličky v Mečově.
1940	Zrušena zdejší živnostenská škola. Nábor žen do místní organizace Národního souručenství dopadl na 100 % ²⁰⁸ .
20. dubna 1940	Kurs ovocnický za účasti agronoma ze zemědělského zpravodaje z Prahy Josefa Čermáka a okresního ovocnického instruktora Antonína Maršíka z Náchoda.
13. února 1941	Ve Sbírce zákonů a nařízení č. 16 vyšla vyhláška ministra sociální a zdravotní správy ze 23. prosince 1940, která určila to, že Hoříčky a okolní obce spadaly do obvodu úřadu práce v Hradci Králové ²⁰⁹ .
20. října 1942	V Mauthausenu zahynul učitel Jaroslav Falta.
1943	Zánik újezdni školní rady.
5. května 1945	Pod Chlístovem byl zastřelen Karel Líbal z Brzic, když se pokusil zajistit autobus plný raněných německých vojáků ²¹⁰ .
6. května 1945	Průchod menších jednotek wehrmachtu.
12. května 1945	Příjezd sovětské armády.
1946	Začalo promítat místní kino, jež bylo později pojmenováno jako „Mládí“.
26. května 1946	Volby do Ústavodárneho Národního shromáždění.
1948	Zanikla Lidová škola zemědělská na Hoříčkách.
31. ledna 1949	Hoříčky přestaly patřit do obvodu českoskalického okresního soudu, kam náležely od roku 1876.

²⁰⁷ Objevuje se i datum 26. července 1937.

²⁰⁸ Nové směry, Hradec Králové 12. dubna 1940.

²⁰⁹ Národní listy, Praha 14. února 1941.

²¹⁰ Hlas Hoříček, Hoříčky 15. dubna 1985.

1. května 1949	Založeno JZD Hoříčky.
1950	Elektrifikace Mečova. Založen Sbor pro občanské záležitosti.
1951	Zrušen SDH v Novém Dvoře.
14. ledna 1951	Ustaven oddíl stolního tenisu.
18. března 1951	Poslední představení SDO (A. Jirásek, Vojnarka).
25. prosince 1951	Likvidace SDO.
1952	Vznik internátní školy pro neslyšící, jež byla přestěhována z Hradce Králové. Ochotnickou divadelní činnost převzala díky učiteli Ladislavu Johnovi Osvětová beseda.
1. ledna 1952	Místní rozhlas uveden do činnosti.
1953	Schváleny stanovy Jednoty, lidového spotřebního družstva Hoříčky. Osvětová beseda obdržela čestné uznání za svoji činnost.
1954	Adaptací zřízena jediná pekárna v obci. Svůj život ukončila staletá lípa, zasazená v roce 1715 na památku postavení nynějšího kostela.
1957	Prodejna potravin přemístěna od Viků do bývalé truhlářské dílny Vladimíra Mertlíka.
1958	Založeno JZD Křižanov. Na návsi v Hoříčkách zřízena autobusová zastávka s dřevěnou čekárnou.
6. dubna 1959	Požár u Josefa Hofmana v Novém Dvoře.
1960	Místní divadelnictví pod hlavičkou Osvětové besedy skončilo. Posledním představením byla pohádka Pasáček vepřů.
1. července 1960	Připojení Litoboře k Hoříčkám. Její osady Křižanov a Mečov se staly součástí Mezilečí.
1961	Družstvo Hygie vybudovalo nové holičsko-kadeřnické středisko v Hoříčkách ²¹¹ .
1966	MNV předal Sokolu do užívání pozemek na hřiště. Obnova oddílu stolního tenisu. Zahájení provozu obecního mandlu.
1968	Vyčištění bazénu před poštou a uvedení vodotrysku do provozu.

²¹¹ Pochodeň, Hradec Králové 16. března 1961.

	Ustaveno místní Sdružení přátel Junáka ²¹² ..
1969	Rozchod místního Sdružení přátel Junáka.
1970	Nová fasáda budovy MNV. Do MNV kooptováni noví poslanci.
1971	Na Hoříčkách zbourána poslední chalupa s pecí, v níž se pekli chleba.
1972	Ustavení Socialistického svazu mládeže ²¹³ a SČSP. Zdejší obecní informační zpravodaj je zařazen mezi pěti nejlepšími na okrese Náchod ²¹⁴ .
18. října 1972	Prudká vichřice porazila v Křižanově nouzové elektrické vedení na stoh, který shořel.
1973	Do provozu uvedena betonová kanalizace v délce 0,260 km.
7. května 1973	Mezi Hoříčkami a Újezdcem došlo kvůli nepřiměřené rychlosti k havárii osobního vozidla.
1. ledna 1974	Kalousov zanikl jako osada.
1974-1976	Opravy farního úřadu.
5. května 1975	Otevření místní samoobsluhy.
1977	Vypracován projekt na výstavbu MŠ. Zemědělské stavební sdružení Hronov vyhotovilo projekt výstavby údržbářsko-ošetřovatelské stanice v Chlístově.
1978-1982	Výstavba budovy mateřské školy, školní jídelny a školní družiny v akci Z ²¹⁵ .
1. října 1979	Do provozu uvedeno stomatologické oddělení zdravotního střediska v Hoříčkách ²¹⁶ .
1980	Do provozu uvedena betonová kanalizace v délce 0,140 km.
10. září 1980	Vyhořel kravín ve středisku JZD v Chlístově.
1981	Založen Klub mladých.
9. května 1981	Na Hoříčkách založena ZO Českého svazu ochránců přírody ²¹⁷ .
1983	Do provozu uvedena betonová kanalizace v délce 0,200 km.
8. června 1983	Jiří Pokorný ze ZŠ v Hoříčkách skončil na 2. místě na okresním běhu Nového času v Náchodě.

²¹² Nový čas, Náchod 24. dubna 1968.

²¹³ Pochodeň, Hradec Králové 27. června 1972.

²¹⁴ Pochodeň, Hradec Králové 7. března 1972.

²¹⁵ Pochodeň, Hradec Králové 10. června 1983.

²¹⁶ Hlas Hoříček, Hoříčky 15. února 1985.

²¹⁷ Nový čas, Náchod 9. února 1982.

20. září 1983	Výstava jiřin na zdejší ZŠ.
1984	Nalezena dlouho postrádaná nejstarší kronika místního SDH.
18. ledna 1984	Na Hoříčkách došlo k dopravní nehodě dvou nákladních automobilů.
1985	Hoříčky se umístily v soutěži národních výborů okresu Náchod za rok 1984 ve své kategorii opět na předním - tentokrát 2. místě. Na místě původní školní zahrady bylo dokončeno antukové hřiště. Kvůli nedostatku vody vyhlášen zákaz zalévání zahrádek a mytí aut hadicemi.
1. ledna 1985	Součástí tzv. střediskové obce Hoříček se staly dosud samostatné obce - Brzice, Lhota pod Hoříčkami a Mezilečí. Hoříčky se tak staly 2. střediskovou obcí na náchodském okrese, a to po Meziměstí ²¹⁸ . Všechny obce se do tohoto svazku integrovaly na základě plenárních zasedání svých dosavadních MNV, jež posléze ukončily svoji činnost.
1989	Příprava místa pro výstavbu nových rodinných domů.
1990	Studie celoplošné kanalizační sítě s 3 ČOV pro Hoříčky a Chlístov.
8.-9. června 1990	Volby do ČNR (937 voličů, 930 vydaných obálek, 925 platných hlasů; Občanské fórum 449 hlasů, KDU-ČSL 195 hlasů, Spojenectví zemědělců a venkova 111 hlasů, KSČ 61 hlasů, Strana zelených 30 hlasů, Čs. strana socialistická 22 hlasů, ČSSD 18 hlasů, Svobodný blok 16 hlasů, Všelidová dem. strana, Sdružení pro republiku 12 hlasů).
8.-9. června 1990	Volby do Sněmovny lidu Federálního shromáždění (937 voličů, 930 vydaných obálek, 924 platných hlasů; Občanské fórum 399 hlasů, KDU-ČSL 252 hlasů, Spojenectví zemědělců a venkova 116 hlasů, KSČ 69 hlasů, Strana zelených 23 hlasů, Čs. strana socialistická 18 hlasů, ČSSD 17 hlasů, Všelidová dem. strana, Sdružení pro republiku 12 hlasů).
8.-9. června 1990	Volby do Sněmovny národů Federálního shromáždění (937 voličů, 930 vydaných obálek, 925 platných hlasů; Občanské fórum 390 hlasů, KDU-ČSL 267 hlasů, Spojenectví zemědělců a venkova 111 hlasů, KSČ 66 hlasů, Strana zelených 29 hlasů, Čs. strana socialistická 18 hlasů, Všelidová dem. strana, Sdružení pro republiku 16 hlasů, ČSSD 13 hlasů).
1992	Luděk Rudiš převzal provozování místního kina.
5.-6. června 1992	Volby do ČNR (376 voličů, 348 vydaných obálek, 343 platných hlasů; KDU-ČSL 92 hlasů, Koalice ODS a KDS 92 hlasů, Liberálně sociální unie 45 hlasů, Občanské hnutí 22 hlasů, Koalice Levý blok-KSČM, DL ČSFR 17 hlasů, ODA 14 hlasů, ČSSD 12 hlasů, KAN 10 hlasů).
5.-6. června 1992	Volby do Sněmovny lidu Federálního shromáždění (377 voličů, 349 vydaných obálek, 345 platných hlasů; Koalice ODS a KDS 116 hlasů, KDU-ČSL 74 hlasů, Liberálně sociální unie 36 hlasů, Občanské hnutí 21 hlasů, ČSSD 17 hlasů, Koalice Levý blok-KSČM, DL ČSFR 17 hlasů, ODA 15 hlasů, Hnutí důchodců za životní jistoty 10 hlasů, Strana čs. podnikatelů, živnostníků a rolníků 10 hlasů).

²¹⁸ Nový čas, Náchod 6. března 1985.

5.-6. června 1992	Volby do Sněmovny národů Federálního shromáždění (376 voličů, 348 vydaných obálek, 341 platných hlasů; Koalice ODS a KDS 118 hlasů, KDU-ČSL 70 hlasů, Liberálně sociální unie 38 hlasů, Občanské hnutí 17 hlasů, Koalice Levý blok-KSČM, DL ČSFR 17 hlasů, ČSSD 16 hlasů, KAN 15 hlasů, ODA 12 hlasů, SPR-RSČ 10 hlasů).
22. března 1993	Žádost o povolení rekonstrukce Barunčiny vyhlídky.
1994	Obecní knihovna se přestěhovala do roubené části budovy obecního úřadu.
18.-19. listopadu 1994	Obecní volby (365 voličů, 288 vydaných obálek, 1716 platných hlasů; ODS 1043 hlasů, KDU-ČSL 673 hlasů).
31. května- 1. června 1996	Volby do poslanecké sněmovny (363 voličů, 308 vydaných obálek, 307 odevzdaných obálek, 305 platných hlasů; ODS 109 hlasů, KDU-ČSL 72 hlasů, ČSSD 51 hlasů, ODA 16 hlasů, Důchodci za životní jistoty 14 hlasů, KSČM 12 hlasů, SPR-RSČ 11 hlasů).
15.-16. listopadu 1996	1. kolo voleb do senátu (360 voličů, 168 vydaných obálek, 164 platných hlasů; Miloslav Müller, ODS 81 hlasů, Ing. Jiří Hanuš, KDU-ČSL 57 hlasů).
29.-30. listopadu 1996	2. kolo voleb do senátu (360 voličů, 149 vydaných obálek, 146 platných hlasů; Miloslav Müller, ODS 81 hlasů, Ing. Jiří Hanuš, KDU-ČSL 65 hlasů).
1997	Při demolici stodoly u hostince čp. 3 nalezena svinovací opona divadelních ochotníků z roku 1870.
19.-20. června 1998	Volby do poslanecké sněmovny (361 voličů, 292 vydaných obálek, 288 platných hlasů; ODS 94 hlasů, KDU-ČSL 71 hlasů, ČSSD 47 hlasů, Unie svobody 36 hlasů, KSČM 14 hlasů, Důchodci za životní jistoty 12 hlasů).
13.-14. listopadu 1998	Obecní volby (358 voličů, 262 vydaných obálek, 1704 platných hlasů; KDU-ČSL 1122 hlasů, ČSSD 582 hlasů).
1999	Do provozu uvedena betonová kanalizace v délce 0,150 km.
12. listopadu 2000	Volby do krajského zastupitelstva (359 voličů, 156 vydaných obálek, 155 odevzdaných obálek, 143 platných hlasů; Čtyřkoalice 66 hlasů, ODS 34 hlasů, ČSSD 16 hlasů, KSČM 15 hlasů).
12. listopadu 2000	1. kolo voleb do senátu (359 voličů, 156 vydaných obálek, 145 platných hlasů; Petr Fejfar, 4Koalice 78 hlasů, JUDr. Richard Sacher, ČSSD 35 hlasů).
26. listopadu 2000	2. kolo voleb do senátu (359 voličů, 107 vydaných obálek, 106 platných hlasů; Petr Fejfar, 4Koalice 83 hlasů, Miloslav Čermák, ODS 23 hlasů).

1901

Zemětřesení

10. ledna 1901 bylo v celých severovýchodních Čechách pocíteno zemětřesení a tato událost se nevyhnula ani Hoříčkám. Co tehdy ucítili místní obyvatelé, můžeme zjistit z obsáhlého článku J. N. Woldřicha, z něhož vyjímáme jen tu část, jež se věnuje Hoříčkám:

„Hoříčky, Náchod; J. Langer; skála; 3°35' želez. čas všeobecně, napřed slabé dunění 2", hned na to silný rachot podzemní s otřesem 4" pak slabé dunění 2", od s. z. k j. v. Vše se otřásl. Postele, skříňe, dvěře a nádobí řinčelo. V jednom domě trhlina ve zdi; psi štěkali. Druhé podzemní dunění bez otřesu sledovalo as po 10' a trvalo 1".²¹⁹“

1901

Zřízení četnické stanice

Četnická stanice byla na Hoříčkách otevřena v roce 1901 a zůstala zde až do zrušení četnictva a vzniku Sboru národní bezpečnosti. Ve 20. letech velel stanici vrchní strážmistr Vincenc Vobořil. V roce 1937 zdejší četníci dosáhli velkého úspěchu, když dopadli nebezpečného zloděje Jaroslava Skálu. Ale dejme slovo jednomu z článků, jež o tom tehdy vyšly:

„Nebezpečný zloděj se přiznal. Ve středu podařilo se četnictvu v Hoříčkách dopadnouti nebezpečného zloděje Jaroslava Skálu z Ostradova, který má na svědomí mnoho bytových krádeží. Při výslechu se zatím přiznal, že letos 11. června vyloupil byt chalupnice Anežky Provazníkové v Doubravici a ukořistil mnoho prádla a šatstva za 2000 Kč. Odcizené věci prý prodal potulné tlupě. Byl dopraven do vazby okresního soudu v České Skalici.²²⁰“

Dalším velkým úlovkem tohoto roku bylo zatčení zloděje Josefa Weissera, který kradl i kola. Roku 1945 stanice sídlila v čp. 2 a její velitel vrchní četnický strážmistr Rudolf Mikeš měl k dispozici 6 četníků. Dochované staniční knihy byly vedeny v letech 1914-1943. Následně se z ní stala stanice SNB.

1901

Otevření nové školy

Již v 17. století se v obci nacházela farní škola, neboť k roku 1680 je ve farní úmrtní matrice zmínka o prvním zdejším učiteli Václavu Dobeniovi²²¹. Skutečná škola zde byla od roku 1740. Do roku 1750 byla její budova dřevěná a jednotřídní. Roku 1787 si vystavěl při škole vlastním nákladem byt učitel Gottvald. Tato událost je také první zmínkou o samostatné školní budově na Hoříčkách. Stará škola byla vystavěna v roce 1788. Dle fassé z roku 1791 dostával rektor za zvonění proti bouře naturálie 6 měř žita. O 3 roky později bydlel rektor školy s rodinou ve stodole, protože došlo k rozšíření školní budovy. Světnice byla zvětšena a byt byl od ní oddělen. Bydlení zde nebylo nijak pohodlné, byt byl vlhký a studený, protože byl bez kamen. Ty si musel pořídit ze svého učitel Antonín Donát.

²¹⁹ Rozpravy České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění. Třída II. (mathematicko-přírodnická.). Číslo 25. Ročník X., Praha 1901.

²²⁰ Národní politika, Praha 24. července 1937.

²²¹ Česká škola na Náchodsku 1848-1908. V paměť jubilejního roku 1908 sestavilo učitelstvo, Náchod 1908.

Roku 1800 budova vyhořela a v následujícím roce byla díky náchodské vrchnosti postavena nová dřevěná školní budova, která časem přestala kvůli zvyšujícímu se počtu žactva postačovat ke svému účelu. V letech 1828-1829 byla vystavěna nákladem panství Smiřice, Žíreč a Náchod nová škola, přičemž obyvatelstvo poskytlo veškeré ruční práce a k dispozici dalo své povozy. Tentokrát byla budova postavena již z kamene. Obsahovala 3 třídy, byt pro učitele a jeho 2 pomocníky.

Revoluční rok 1848 přinesl změnu i do správy školy. Bylo zrušeno vedení pamětní knihy vněmčině a začalo se do ní zapisovat pouze česky. V roce 1865 vznikla díky přepažení místnosti 4. třída, která však nebyla vhodná k výuce. V červnu 1866 byl pruským vojákem obrán o chleba a další jídlo zdejší učitel. V roce 1881 byla konečně zřízeno vyhovující místo pro 4. třídu²²². Roku 1888 se ustavila Učitelská jednota v Úpici a jejím členem se stal i místní učitelský sbor. V roce 1892 nebylo vyhověno žádosti obce Litoboře za zřízení exponované stanice zimní jako části školy v Hoříčkách. Koncem 19. století byla zřízena ovocná školka a letní tělocvična. Vznikem další třídy se obecná škola rozšířila na pětitřídní. Té přestala dosavadní budova stačit, takže v roce 1901 byla stará jednopatrová škola se 6 velkými a 3 malými místnostmi a 359 sáhy zahrady a sadu prodána a následně vystavěna stavitelem Josefem Martínkem z Náchoda nová budova, jež byla slavnostně otevřena 8. září 1901.

**Jednopatrová
budova,**
bývalá škola, o 6 velkých a 3 malých
místnostech, u kostela na Hoříčkách se
nacházející, se 359 sáhy zahrady a
sadu jest **na prodej.** 21034
Blíže sdělí **místní školní rada**
na Hoříčkách u České Skalice.

²²² Česká škola na Náchodsku 1848-1908. V paměť jubilejního roku 1908 sestavilo učitelstvo, Náchod 1908.

Dobový inzerát s nabídkou na prodej staré školy²²³

1. světová válka znamenala strádání i ztráty. Povolávání učitelů k vojsku (Ad. Celba, K. Hlavatý, J. Svoboda, K. Vik) ovlivnilo školní výuku. 26. června 1915 navštívili školu okresní hejtman Beyerle a okresní inspektor F. Paul, aby vyhledali místnosti pro školu dětí haličských uprchlíků, kteří se následkem války nalézali v Hoříčkách a jejich okolí.

Rozvoj školy nastal po vzniku ČSR. V roce 1920 byla zřízena škola měšťanská a o dobré ubytování učitelů bylo postaráno v letech 1923-1924 výstavbou obecního domu, kterou prováděl stavitel Hofman z České Skalice. Proti stavbě obytného obecního domu podali 5. března 1922 představitelé a členové místní Domoviny domkářů a maloročníků protest a žádali, aby obec postavila jen nouzový dům s bytem pro ředitele školy a jednu třídu. Důvodem byla obava z přílišného zadlužení obce. V roce 1924 navíc vznikla lidová škola hospodářská a o rok později všeobecná živnostenská škola.

Nelehkým obdobím pro místní školství byla i 2. světová válka. Roku 1939 přebírá správu zdejší měšťanské školy Ladislav John. O rok později zaniká živnostenská škola. V koncentračním táboře Mauthausen zahynul v roce 1942 učitel Jaroslav Falta, který téměř 30 let působil na hoříčské škole, a v květnu 1945 v Terezíně učitel Josef Čapek z Hoříček. Znovu učit se začalo 14. května 1945. O 3 roky později zanikly obecná i měšťanská škola, z nichž vznikly škola národní (posléze 1. stupeň ZDŠ) a čtyřtřídní střední škola, pozdější 2. stupeň ZDŠ. Svoji existenci ukončila též lidová škola zemědělská.

V době existence střediskové obce i krátce předtím byla provedena oprava školy a zahájena výstavba budovy mateřské školy, kam byla v roce 1982 umístěna i školní družina a školní jídelna. K výstavbě tohoto objektu o 45 místnostech bylo zapotřebí 120 000 cihel, 7,4 tuny cementu a dalšího materiálu. Na stavbě odpracovali občané Hoříček na 50 000 brigádnických hodin²²⁴. Do této budovy byl po celkové rekonstrukci a přístavbě přemístěn v roce 1997 celý 1. stupeň ZŠ.

Dnes tedy škola sídlí ve 2 budovách. V historicky nejstarší budově je umístěn 2. stupeň a ředitelství ZŠ. Jsou zde 4 kmenové třídy, fyzikální učebna, učebna počítačů spřipojením na internet, kabinety, sborovna, ředitelna, šatny a WC. V přízemí budovy 1. stupně je umístěna jídelna pro celou ZŠ, kuchyň, šatny pro žáky a personál a kotelna. Třídy pro 1.-5. ročník jsou v 1. a 2. patře. Dále zde najdeme dílny, materiálovou přípravnu, školní družinu, kabinet školní družiny, sborovnu a kancelář účetní. V 1. a 2. patře jsou umístěna WC a sprcha. Žáci s učiteli využívají též opravenou tělocvičnu, která se nalézá nedaleko budovy 2. stupně, víceúčelové šotolinové hřiště o rozměrech 31 x 15 m vedle budovy MŠ s doskočištěm na skok daleký. U budovy 2. stupně je antukové hřiště o rozměrech 24 x 12 m, které se v zimě mění v kluziště. V roce 2015 došlo navíc k opravě fasády přední části historické budovy.

1902

Hříčka přírody

²²³ Národní listy, Praha 4. září 1901.

²²⁴ Pochodeň, Hradec Králové 10. června 1983.

„Bílá koroptev. Pan A. Čapek, rolník v Culistově²²⁵, zastřelil úplně bílou koroptev. Zajímavého exempláře tohoto dostalo se sbírce učebných pomůcek školy v Hoříčkách.²²⁶“

1902

Uvolnění místa obvodního lékaře

„Konkurs.

Následkem podané a přijaté resignace vypisuje podepsaný okresní výbor v České Skalici na uprázdněné místo obvodního lékaře pro zdravotní obvod hoříčský se sídlem v Hoříčkách, tímto veřejný konkurs.

K tomuto zdravotnímu obvodu jest přiděleno 14 obcí s počtem 7957 obyvatelů.

Služné obnáší ročně 600 zl. a paušál na cesty služební ročně 200 zl.

Kdož by o vypsané místo ucházeti se chtěl, nechť podá do 15. července 1902 podepsanému výboru okresnímu žádost svoji, doloženou průkazy v § 5. zákona zem. ze dne 23. února 1888 uvedenými.

Z výboru okresního v České Skalici, dne 1. července 1902.

Za starostu okresního:

Josef Firbas,
náměstek.²²⁷“

1902

Čestné občanství

„Pocta. Zastupitelstvo obce Hoříček u České Skalice, uznávajíc veliké a cenné zásluhy, jichž získal si o rozkvět obce a zvelebení školství tamní lékař a majitel nemocnice pan MUDr. A. Kutík, jmenovalo jej jednomyslně čestným občanem. Diplom byl jemu v těchto dnech zvláštní deputací odevzdán.²²⁸“

1902-1904

Největší rozkvět Lučebního závodu v Křižanově

²²⁵ Správně má být v Chlístově.

²²⁶ Moravské Noviny. Příloha „Brněnských Novin“, Brno 17. ledna 1902.

²²⁷ Národní listy, Praha 3. července 1902.

²²⁸ Národní listy, Praha 29. listopadu 1902.

Pozor!

Pozor!

Žádný švindl! Novinka!

Nevyhnutelně potřebná novinka
zvláštnost nové dobrý jest Sochorův

svařovací prášek pro litou ocel,

který má zapotřebí každý kovář,
strojník, mechanik, zámečnick a t. d.,
vůbec, kdo o lité oceli pracuje, tedy
jest pro něho nevyhnutelný, chce-li
každý peněz i práce často sobě ušetřiti.

**Zaručeně jistý dobrý výsledek
nad očekávání!**

Každá litá ocelová věc se zcela lehko
jednoduchým způsobem svaří.

Vyrábí a zasilá jedině:

Lučební závod v Křížanově,

P. p. Hoříčky u České Skalice, Čechy.

Cena balíčku 1 K, 10 balíčků 8 K.

Učiňte každý zkoušku a zůstanete
stálými zákazníky!

Nejvyšší vyznamenání.

☛ Na sta poděkovacích dopisů. ☚

Sochorova reklama²²⁹

Tento závod vlastnil Jan Sochor ml., který však byl velmi kontroverzní postavou. Přestože pocházel z nuzných poměrů, začal podnikat. V Mezilečí založil spolek socialistů, tzv. sociální sdružení²³⁰. K tomu se přiřadila jeho kritika obecních i církevních poměrů a místního šosáctví, takže jeho činnost byla mnohým trnem v oku, a to především různým závistivcům a těm, kteří se nemohli smířit s tím, že se do podnikání vrhl člověk z chudých poměrů. To se projevilo i tím, že své výrobky musel nabízet jinde než v okolí svého bydliště, protože zdejší lidé ho přinejmenším ignorovali. Řadu peněz tak musel utratit za reklamu v tehdejších tiskovinách (Národní listy, Národní politika, Noviny Těšínské, Národní noviny), proto již v roce 1901 hledal nejen řádného obchodního cestujícího, ale i společníka s dostatečným kapitálem²³¹.

²²⁹ Český mechanik. Technologický orgán všech z kovu pracujících a příbuzných odvětví, Praha 15. října 1904.

²³⁰ Obnova, Hradec Králové 30. října 1903.

²³¹ Národní politika, Praha 24. března 1901.

Zároveň hledal ke koupi jakékoliv množství bedniček, aby měl do čeho balit svoje výrobky. Přesto nezahořkl a byl též velkým vlastencem. Podporoval podle svých možností řadu národoveckých i popularizačních akcí, zejm. v oblasti technického pokroku. Koncem roku 1902 přistoupil jako přispívající člen s ročním příspěvkem 6 K do Českého obchodního musea²³².

Jeho podnik byl známý zejména produkcí rumové tresti, kterou rozesílal na dobírku po celém Rakousko-Uhersku. 1 láhev i s návodem na 5 litrů rumu přišla na 1,20 K. Kromě toho vyráběl jemné likéry, zvláště „lidový křížanovský“, vína, různé další tresti, éterické oleje, barvy (většinou šlo o barvy „jeduprosté“), voňavky a další chemické výrobky. Zde je třeba poznamenat, že ne všechny produkty byly jeho výroby, některé jen nakupoval a posléze různě upravoval nebo je jen prodával dále. Často se účastnil různých výstav. V roce 1903 obdržel za svoje vystavované výrobky bronzovou výstavní medaili na Výstavě českého severovýchodu v Hořicích²³³. Ohlas získal také na Hospodářské, průmyslové a živnostenské výstavě v Třebíči roku 1903. Jeho produkty zaujaly i návštěvníky Výstavy pro umění kuchařské, hostinství a odvětví příbuzná v Plzni v roce 1904²³⁴. Později však jeho činnost upadá a poslední zmínky o něm se nacházejí v tisku z roku 1907, nejprve jde o informaci o u něj chystané dražbě železného zboží 17. července 1907²³⁵ a později nabízí k prodeji jablka od 12 kg výše²³⁶.

1903

Zemřel Jan Berger

Narodil se 6. září 1830 ve Slatině nad Úpou, ale jeho rodina pocházela z Hořiček. Otec se však přestěhoval do Slatiny nad Úpou, kde působil jako hostinský. Jan studoval na hlavní škole v Broumově, pak ve Dvoře Králové nad Labem a vysvědčení učitelské způsobilosti získal v roce 1853 v Hradci Králové. Nejprve byl podučitelem ve Slatině nad Úpou, pak 2 roky v Hronově, na Hoříčkách působil v letech 1852-1865, od roku 1862 jako nástupce řídicího učitele V. Řepky. V roce 1865 odešel do Rтынě v Podkrkonoší. V letech 1873-1874 byl řídicím učitelem ve Slatině nad Úpou, kde se narodil nejmladší syn Otto (22. ledna 1873), vynikající violoncellista a skladatel, zakládající člen Českého kvarteta. Od roku 1877 působil Jan Berger jako řídicí učitel v Machově, kde u rodičů syn Otto 30. června 1897 zemřel. Podobně jako otec a bratr byli výbornými hudebníky i oba starší synové ing. arch. Vilém Berger a MUDr. Karel Berger. V penzi se Jan Berger přestěhoval do Náchoda, kde 9. dubna 1903 zemřel a je i s rodinou pohřben²³⁷.

1904

Smutný konec křížanovského posvícení

²³² Národní listy, Praha 22. listopadu 1902.

²³³ Národní politika, Praha 10. listopadu 1903.

²³⁴ Národní listy, Praha 14. července 1904.

²³⁵ Národní politika, Praha 16. července 1907.

²³⁶ Národní politika, Praha 24. listopadu 1907.

²³⁷ Národní politika, Praha 11. dubna 1903.

Při posvícenské zábavě v Tučkově hostinci se strhla nejen pranice, při které tekla krev, ale navíc byl před hostincem nalezen tchán Viléma Špetly ze Slatiny nad Úpou, který zemřel na následky tří ran do hlavy. Tehdejší tisk ho dával do souvislosti s rodinou Špetlovou z Boušína:

„Dozvuky posvícení v Křížanově. Letošní posvícení v Křížanově u Špice²³⁸ bylo jak náleží slavné, posuzuje-li se dle měřítká tamních vesnických chasníků. Byla nejen pranice, při níž tekla krev, ale byli také padlí. Stalo se tak vinou rodiny Š-ovy ze Slatiny, která o sobě vypravuje, že od roku 1848 žádný z ní nezemřel na slámě, ale každý padl ve rvačce. O zmíněném posvícení zůstal ležeti před Tučkovým hostincem v Křížanově občan Š. jako mrtvola a soudní pitvou bylo zjištěno, že byl uškrten. Jeho syna našli v bezvědomí téměř utlučeného. Křížanovské posvícení bude mítí tudíž letos dozvuky před porotou.²³⁹“

Tomu se zeť poškozeného rázně postavil, protože onen zabitý se narodil roku 1852, 4 roky po zabití loupeživých bratrů Špetlů, a byl úplně jiného původu:

„Dozvuky posvícení v Křížanově. Ke zprávě pod tímto titulem uveřejněné sděluje nám Vilém Špetla, že „jeho tchán při rvačce v druhém případě nebyl uškrten, neboť obdukcí zjištěno, že byl do hlavy třikrát předmětem udeřen a od toho následovalo otřesení mozku a následovala smrt“ a že rovněž „do rodiny Špetlovy, která v r. 1848 násilím zemřela, ani nepatřil, neb se narodil v r. 1852, za 4 roky, a potom byl úplně jiného původu.“²⁴⁰

1905

První sjezd rodáků

„Z Hoříček u Čes. Skalice. (Sjezd rodáků.) Ve středu dne 9. t. m. uspořádán byl v milém a úpravném místě zdejší sjezd rodáků z Hoříček a nejbližšího okolí, svolaný zvláště p. K. Pichem, nyní v Praze usedlým. Hned v předvečer sešli se účastníci v útulném hostinci p. Kašpara ke vzájemnému uvítání, v den sjezdu pak po mši vydali se romantickým údolím Brzic a Harcova do rozkošné Běluně. Odpoledne uspořádán byl banket v sále hostince u Vitoušků (p. Janko), ve kterémž brzy zavládla upřímná, nenucená zábava, zahájená vhodnými přípitky, jež účastníci s pocity plnými upomínek akklamovali. Mimo hosty, kteří byli ke sjezdu pozváni, zúčastnili se tohoto „sjezdu rodáků“ tyto dámy a pánové: pí. Hellvichová z Kuklen, K. Janků, říd. učitel z N. Města n. M., J. Tylš, obch. z Liberce, Tylš, nájemce Nár. domu v Trutnově, J. Vít, farář v Jeřicích, JUDr. V. Tylš v Č. Skalici, MUDr. E. Rosa ve Vrajetě, MUDr. J. Kadaník v Malých Svatoňovicích, JUDr. Jirásek v Praze, A. Šimek, fin. rada v Karlíně, V. Vávra, ředitel gymnasia v Přerově, J. euss, řed. gymn. V Chrudimi, K. Pich, obchodník v Praze, říd. uč. Mojžíš z Holohlav, lékárník V. Borůvka z Král. Vinohradů, říd. uč. J. Chládek z B. Újezda, říd. uč. F. Moc z Náchoda, lesní K. Vlček z Č. Čermné, stavitel Michálek ze Skalice, uč. Tylš z V. Dřevíče, Ing. C. Rudl, A. Rosa, kand. prof., uč. Reuss, uč. Chmelík, knihkupec Langhamer z Kladska a j. Někteří z pozvaných omluvili se. Usneseno za 3 roky sejítí se na Hoříčkách opět. Druhého dne podniknuta byla ke zvláštnímu pozvání vycházka do velkozávodu p. V. Dlaboly ve Chvalkovicích, jehož zařízení každého mile překvapilo. V nádherně zařízené vile byli výletníci rodinou p. továrníkovou pohostěni malým občerstvením. – V celku zdařil se sjezd

²³⁸ Správně má být Úpice.

²³⁹ Národní politika, Praha 26. září 1904.

²⁴⁰ Národní politika, Praha 2. října 1904.

*rodáů velmi vhodně a nebylo nikoho z účastníků, kdo by s jeho průběhem nebyl spokojen. Necht' tedy po 3 letech sejdeme se zdrávi a spokojeni všichni zase!*²⁴¹“

1905

Řádění bandy romských tuláků

„Řádění cikánů. V Hoříčkách u Žaclěře²⁴² provedeny byly v noci na den 25. prosince krádeže u hostinského p. Morávka, u obchodníka p. Ant. Tylše a obchodníka p. Josefa Tylše a v blízkém Chlistově u hostinského p. Josefa Tylše smělé krádeže, při nichž odcizeny byly četné věci. Soudí se, že všechny provedla cikánská tlupa, sestávající z 5-8 mužů, 4 žen a několika dětí, která se dne 24. prosince potulovala v sousedních lesích.²⁴³“

1906

Více než půlstoletí u jednoho zaměstnavatele

„Z Hoříček. (52 let v jedné službě.) Pan Fr. Šimek, rozený v Chlistově v roce 1840, náleží k těm vzácným mužům práce, kteří přes půl století vytrvali u téhož zaměstnavatele. Byl přijat v roce 1854 zvěčnělým otcem nynějších majitelů firmy Jos. Pich do služby. Z počátku sice pracoval jen při hospodářství, později pak vyučiv se úpravnictví zboží stal se úpravníkem (apretérem) plátna a vytrval u jmenované firmy až do dnešního dne, plněřádně, svědomitě své povinnosti a sdíleje se svými zaměstnavateli všechny změny a události žalostné i radostné stihnoucí rodinu i závod. Za věrné služby a zaměstnání u jedné firmy byl vyznamenán čestnou medailí za věrné služby, kteráž prostřednictvím c. k. okresního hejtmánství v Náchodě mu byla doručena.²⁴⁴“

1906-1910

Neuskutečněný plán železniční dráhy

Počátky plánu uskutečnění železniční dráhy na Hronov můžeme nalézt v roce 1901, kdy byl projednáván projekt železniční tratě Hronov-Dvůr Králové nad Labem s připojením v Malých Svatoňovicích a Červeném Kostelci. 10. a 11. května téhož roku bylo vykonáno šetření v místech budoucí dráhy a 26. srpna 1901 ministerstvo železnic uložilo uchazečům, aby se dohodli se stávajícími drahami o dělbě vozovým parkem a tarifní ustanovení. K dohodě však nedošlo, takže až do roku 1906 se nic nedělo. Následující projekt však změnil původní trasu, protože se k plánu přidalo město Hořice, což znamenalo to, že nová trať měla vést z Hořic do Dvora Králové nad Labem, odtud do Chvalkovic přes Hoříčky a Havlovice do Úpice a Malých Svatoňovic, odkud se měla táhnout dále přes Červený Kostelec a Hronov na Náchod. V červnu 1906 byl započat generální projekt a vypracování staničních plánů. Technické práce byly ukončeny v roce 1911, ale jednání se však prodlužovalo, různé zájmové skupiny začaly

²⁴¹ Národní listy, Praha 16. srpna 1905.

²⁴² Redaktory byla zaměněna Česká Skalice za Žaclěř.

²⁴³ Národní listy, Praha 4. ledna 1906.

²⁴⁴ Národní politika, Praha 25. srpna 1906.

se zdržovací taktikou a nakonec přišla 1. světová válka, která tento nápad plně zhatila, takže jako památku na tento plán si můžeme přečíst např. následující článek:

„Z Hoříček u České Skalice. Poslední neděle dne 6. února t. r. bylo v našem zákoutí, které jest v letním období pro svou lahodnou přírodu hledaným zátiším z víru velkoměstského, nepoměrně živo. Zástupcové sousedních obcí, okresu českoskalického, jakož i velkostatku Schaumburg-Lippe dostavili se v hojném počtu, aby vzali účast na rozpravě o projektované místní dráze, která má naším krajem probíhati a to již z Hořic přes Králové Dvůr, Chvalkovice, odtud směrem přes Hoříčky na Úpici, Hronov až do Náchoda. V zastoupení družstva, které si vzalo za úkol zřízení této dráhy, dostavil se okresní starosta z Úpice p. Antonín Nyklíček s odborníky a podal zevrubnou zprávu o stavu zamýšleného podniku, vylíčil poutavým způsobem výhody hospodářské, které vzejdou této krajinně uskutečněním železnice. Zajímavý a důkladně promyšlený výklad pana okresního starosty Nyklíčka a rovněž intervence pana dra. Kutíka z Hoříček neminuly se s účinkem, ježto ze strany všech přítomných zástupců korporací dostalo se družstvu vesměs souhlasných projevů, obsahujících nejen podporu morální, ale i hmotné přispění ke hrazení části rozpočtového nákladu na zamýšlenou místní dráhu. Pro obec Hoříčky znamená tato zdařilá schůze další stupeň k rozvoji, pro který veškeré podmínky stávají.“²⁴⁵

1907

Zemřel P. Jan Otčenášek

Narodil se 11. června 1842 v Českém Meziříčí a na kněze byl vysvěcen 19. července 1868²⁴⁶. Roku 1869 byl ustanoven kaplanem v Meziříčí²⁴⁷. Později působil jako kaplan na Hoříčkách²⁴⁸, kde se často potkával s bratry Zeyerovými při jejich letních pobytech. Jejich vztah se však nedá označit za dobrý, právě naopak, což můžeme doložit krátkým úryvkem z článku Karla Pleskače: *„Julius sedával rád v dámské společnosti na sedátku před domem. Kdysi odpoledne přistoupil k nim tehdejší kaplan hoříčský P. Jan Otčenášek. Jsa dobré mysli, pozdravil a obrátil se k Zeyerovi se slovy: „Aha, vy se tady dobře bavíte, jak vidím, ale v kostele jsem vás ještě, co tu jste, neviděl.“ Zeyer, rozmrzen nemístnou výtkou, odvětil: „Víte co, velebnosti, možná že já svým jedním otčenášem pořídím u Boha víc než vy, když se třeba celý den v kostele točíte!“ Kaplan, bryskně odbyt, odešel, slova nepromluviv. Zeyer vstal pohněván, zašel do kuchyně, kdež si odlevil před slečnami.“²⁴⁹* Zde se však věnoval i učitelování, za což však nebyl příliš chválen: *„Úpadek školství českého. Na Hoříčkách zastává dle „Čecha“ místo učitele kaplan Otčenášek, v Bohuslavicích myslivecký adjunkt, v Slavonově bývalý diurnista, v Sedloňově extheolog a exkapucín.“²⁵⁰* V roce 1875 přestoupil

²⁴⁵ Národní listy, Praha 10. února 1910.

²⁴⁶ Podle Liber Ordinatum (Kniha kněžských svěcení), Hradec Králové 1734-1899. Catalogus Venerabilis Cleri Saecularis et Regularis Dioeceseos Reginae-Hradecensis pro Anno Domini Nostri Jesu Christi 1874 udává jako datum vysvěcení na kněze 25. červenec 1869.

²⁴⁷ Blahověst. Hlasy katolické, Praha 15. září 1869.

²⁴⁸ První zpráva Akademie křesťanské v Praze za rok 1875, Praha 1876.

²⁴⁹ Národní listy, Praha 1. března 1931.

²⁵⁰ Beseda Učitelská. Týdenník pro učitele a přátele školství národního, Praha 25. července 1872.

jako kaplan do Červeného Kostelce. Roku 1886 obdržel synodalie²⁵¹ a v následujícím roce přestal být červenokosteleckým kaplanem, protože začal administrovat faru v Studnicích²⁵². V roce 1890 se ve funkci náchodského zámeckého kaplana stal administrátorem a ještě téhož roku farářem ve Rtyni v Podkrkonoší. O 4 roky později přestal být rtyňským farářem a byl přesunut na faru ve Chvalkovicích. Roku 1895 byl vyznamenán tím, že obdržel expos. can²⁵³. V letech 1897-1901 působil jako farář na Hoříčkách, odkud odešel na odpočinek²⁵⁴. Následně byl jako farář hoříčský od září téhož roku na odpočinku v Bohdašíně jmenován čestným osobním děkanem²⁵⁵. Později žil v Opočně, kde 1. února 1907 zemřel²⁵⁶.

1909

Výstavba kapličky v Mečově

V roce 1874 navrhl obecní radní Josef Luštinec starší zdejší občanům, aby byl zřízen nový zvonek. Na základě toho byla 20. června 1874 svolána schůze, která se odbyvala v místnosti Josefa Luštince čp. 6. Na ní bylo skutečně usneseno, aby byl zřízen nový zvonek.

Po této schůzi jel Josef Žďárský do Hradce Králové, kde navštívil zvonárnu Josefa Schneidra a zde zvonek objednal. Zvonice byla postavena ze 2 sloupů a vydržela až do roku 1889, kdy byly dány nové sloupy, ale stříška zůstala stará.

Jan Kadaník z čp. 2 daroval na stavbu zvonice šindel, dřevo na zvonici věnoval Josef Luštinec starší z čp. 6. Zvonice byla postavena na obecním pozemku vedle kamenného plotu Jana Kadaníka čp. 2, naproti čp. 15.

Účel	Obnos
Zvonek	65 zl. 40 kr.
Doprava na nádraží	40 kr.
Cesta do Hradce Králové a zpět s útratou	3 zl. 25 kr.
Provaz	1 zl. 20 kr.
Plech a hřebíky	1 zl. 75 kr.
Skoby a háky	1 zl. 6 kr.
Tesaři Buršovi	3 zl. 50 kr.

Náklady na zřízení zvonu v Mečově

Roku 1909 odkázal Josef Petíra z čp. 2/3, který 25. května svobodný zemřel, 400 K na novou kapličku. Krátce poté byla svolána do čp. 11 schůze místních občanů, na níž bylo jednomyslně rozhodnuto o stavbě kapličky.

²⁵¹ Národní listy, Praha 28. prosince 1886.

²⁵² Blahověst. Hlasy katolické, Praha 5. července 1887.

²⁵³ Národní politika, Praha 17. prosince 1895.

²⁵⁴ Obnova, Hradec Králové 25. října 1901.

²⁵⁵ Obnova, Hradec Králové 3. ledna 1902.

²⁵⁶ Národní politika, Praha 13. února 1907.

Na druhé schůzi bylo usneseno, aby byla tato kaplička 3 m široká a 4 m dlouhá. Na přání všech obyvatel byla umístěna na pozemku u čp. 11, který Václav Ducháč směnil za obecní pozemek o stejné výměře.

Na třetí schůzi byl předložen plán, dle kterého měla být 3,5 m široká a 4,5 m dlouhá. Ten byl schválen a zároveň bylo usneseno, aby k úhradě vydání byly prodány obecní vrby.

Tuto stavbu měl na starosti V. Ducháč z čp. 11. Plán kapličky byl od A. Peroutky z Úpice, zednickou práci provedl Jaroslav Řezníček z Mečova, vazbu provedl F. Firbas ze Starého Města u Náchoda, cihly dodal F. Rudolf ze Světlé, tašky byly zakoupeny u J. Michálka z České Skalice, klempířskou práci odvedl F. Řezníček z Hoříček, truhlářskou práci provedl Aug. Bergr ze Slatiny nad Úpou.

Účel	Obnos
Zednická práce	242 K 40 h
Ruční práce	82 K 65 h
Cihly	165 K 96 h
Vazba	130 K 34 h
Dříví na vazbu	32 K 76 h
Prkna a latě	30 K 6 h
Klempířská práce	184 K
Plánek a úhrada stavitele	27 K 32 h
Kovářská práce	17 K 60 h
Truhlářská práce	177 K 28 h
Vápno	55 K 20 h
Tašky a dlaždice	68 K 24 h
Rákos a hřebíky	8 K 16 h
Doprava materiálu	117 K 44 h
Kamenická práce a kámen	32 K 60 h
Písek	18 K
Cement	6 K 60 h
Polštáře, schod a práh	21 K 50 h
Provaz ke zvonku	2 K 80 h
Obílení kapličky	7 K
Úrok z vypůjčených peněz do nového roku a mimořádná vydání	8 K 34 h
Celkem	1 436 K 25 h

Náklady na stavbu kapličky v Mečově

Kaplička byla téhož roku postavena a byl do ní přenesen zvonek ze staré zvonice. Vysvěcena byla 27. srpna 1911 P. Josefem Svatošem z Boušína.

Zvonek, který vážil 23 kg, byl zrekvírován 11. ledna 1918. Na nový si musela kaplička počkat několik let. Teprve 27. července 1925 na schůzi 14 místních občanů v čp. 1 bylo jednomyslně odsouhlaseno zakoupení nového zvonu. Všichni přítomní souhlasili s tím, aby bylo zvonu

používáno pro všechny občany bez rozdílu politického názoru a náboženského vyznání. Zvon se měl zároveň stát majetkem obce. Náklad měl být uhrazen následovně: na hotovosti bylo 450 Kč a za nájemné z honitby za rok 1925 měl Mečov dalších 300 Kč. Zbývající částka měla být uhrazena sbírkami nebo pravidelnou přirážkou k daním.

Příjmy	Obnos	Výdaje	Obnos
Z honitby na 6 let	300 Kč	Učedníku Francovi v Hradci Králové za donešení	5 Kč
Hotovost v záložně	450 Kč	Františku Mojžišovi z Křižanova za vybílení kapličky	60 Kč
Václav Ducháč Josef Falta, Malé Svatoňovice	100 Kč 50 Kč	Dovoz zvonu na dráze	10 Kč
František Suk	20 Kč	4 kramle	6 Kč
50 Kč			
30 Kč			
Josef Matěna ml., čp. 21	30 Kč	4 šrouby	6,50 Kč
25 Kč			
70 Kč			
Jar. Falta	90 Kč	Firmě Buřil a Riss v Kuklenách za zvon	1593,20 Kč
20 Kč			
Albina Dvořáčková, Končiny	100 Kč	Václavu Matěnovi ze Slatiny nad Úpou za barvení kaple	180 Kč
Celkem	1 335 Kč	Celkem	1 860,70 Kč

Příjmy a výdaje na nový zvon v Mečově

15. července 1926 došlo k opravě zvonu, kterou provedl jeho výrobce. Celkové výdaje na opravu činily 109,90 Kč a příjmy z 40 % přirážky na daních 115,48 Kč.

Kaplička byla znovu natřena v roce 1939. V roce 1942 kaplička přišla o zvon. Až v roce 1989 darovali do kapličky starý zvon hasiči ze Lhoty u Trutnova. Zavěšen byl 29. července 1989. Na podzim téhož roku byla opravena střecha, oplechována věžička a došlo také k renovaci fasády, čímž zmizely původní pálené tašky a štukatérská výzdoba. Drobné opravy a nátěry proběhly i v následujících letech. Později se však kvůli zatékající vodě a zchátralým dveřím i oknům projevila nutnost větší opravy, protože zadní část stavby začala klesat, a tudíž pod okny praskat. Objevila se též plíseň. K zásadní rekonstrukci došlo až v letech 2013-2014. K jejímu slavnostnímu vysvěcení boušínským administrátorem P. Petrem Kubantem došlo 17. srpna 2014.

Zemřel P. Josef Krihl

Narodil se 10. listopadu 1847 v Sendražicích²⁵⁷. V letech 1861-1868 studoval na královéhradeckém gymnáziu. Poté nastoupil na tamní teologický ústav. Vysvěcen na kněze byl 21. července 1872²⁵⁸. Do 29. prosince 1874 byl kooperátorem a katechetou ve Svojanově u Poličky. Do 7. května 1875 sloužil jako zatímní kooperátor a katecheta v Korouhvi u Poličky. Do 15. září 1879 byl kaplanem a katechetou na Hoříčkách a v Prorubech a výpomocným učitelem na Hoříčkách. Do 13. září 1882 působil jako kaplan a katecheta v Úpici, odkud přesídlil do České Skalice, kde zastával stejný úřad²⁵⁹. Od března 1890 působil jako administrátor v České Skalici²⁶⁰ a od 1. července 1890 administroval faru ve Studnici²⁶¹, kde se v listopadu téhož roku stal farářem²⁶². V roce 1895 obdržel exposit. can.²⁶³ V březnu 1902 byl ustanoven farářem na Hoříčkách²⁶⁴, kde působil až do své smrti 14. dubna 1916²⁶⁵.

1917

Zemřel Josef Chládek

Narodil se 19. dubna 1857 v Hoříčkách. Studoval na reálce ve Dvoře Králové nad Labem (1869-1872) a na učitelském ústavu v Hradci Králové, kde 31. července 1876 odmaturoval. 12. května 1879 získal vysvědčení způsobilosti na učitelském ústavě v Hradci Králové. V letech 1876-1882 působil v České Skalici jako podučitel, v letech 1882-1883 jako zatímní a od roku 1883 stálý učitel. Byl výborný hudebník, v České Skalici založil 60členný pěvecký sbor. Manželka Stanislava, dcera učitele Josefa Kolíska, byla výbornou klavíristkou a zpěvačkou. Oba manželé se věnovali hudební výuce mládeže. Později působil jako učitel v Bílém Újezdě, kde 6. dubna 1917 zemřel. Zkomponoval 2 velká hudební díla: „Offeratoriua na den Proměnění Páně“, pro smíšený sbor a varhany, „Offeratorium na oslavu Sv. tří králů“ pro tři hlasy a varhany.

1917

Zemřel P. Stanislav Hlína

Narodil se 12. listopadu 1864 v Heřmanově Městci. Gymnázium absolvoval v Hradci Králové. Teologii studoval 2 roky v Římě a 4 roky v Hradci Králové. Na kněze byl vysvěcen

²⁵⁷ Catalogus Venerabilis Cleri Saecularis et Regularis Dioeceseos Reginae-Hradecensis pro Anno Domini Nostri Jesu Christi 1878, Hradec Králové 1878.

²⁵⁸ Catalogus Venerabilis Cleri Saecularis et Regularis Dioeceseos Reginae-Hradecensis pro Anno Domini Nostri Jesu Christi 1881, Hradec Králové 1881.

²⁵⁹ Blahověst. Hlasy katolické, Praha 15. března 1890.

²⁶⁰ Národní listy, Praha 16. července 1890.

²⁶¹ Blahověst. Hlasy katolické, Praha 15. července 1890.

²⁶² Catalogus Venerabilis Cleri Saecularis et Regularis Dioeceseos Reginae-Hradecensis pro Anno Domini Nostri Jesu Christi 1894, Hradec Králové 1894.

²⁶³ Obnova, Hradec Králové 13. prosince 1895.

²⁶⁴ Obnova, Hradec Králové 21. února 1902.

²⁶⁵ Vilém Schreiber, Paměti města Úpice 1877-1922 (rukopis).

13. července 1890. Poté se stal kaplanem na Hoříčkách, od 15. října 1893 ve Chvalkovicích²⁶⁶ a od 19. července 1896 v České Skalici. 26. října 1896 se stal zámeckým kaplanem v Náchodě a 23. dubna 1914 fundatistou v Malých Svatoňovicích²⁶⁷. V roce 1907 byl jmenován osobním farářem²⁶⁸. Zemřel 11. srpna 1917 v Malých Svatoňovicích. Vlastním nákladem vydal publikaci „Poutní místo Svatoňovice“ (1917).

1919

Zemřela Antonie Lerchová

Narodila se 24. srpna 1840 v Hoříčkách jako dcera léčitela Antonína Picha, od něhož se naučila své léčitelské umění. V Kvasínách (okr. Rychnov nad Kněžnou), kde žila, byla vyhlášena jako ošetřovatelka zlámanin údů, které natírala vlastnoručně připravenou masťou. Známa lidumilka byla nazývána „Paní Lerškou“. Zemřela 10. března 1919 v Kvasínách a je pochována v rodinné hrobce na místním hřbitově. Její manžel Vilém Lerch byl majitelem továrny na papír v Kvasínách až do roku 1905, pak přesídlil do Lopadu v Dalmácii, kde 15. prosince 1915 zemřel.

1923

Zemřel P. František Vilém Bakeš

Narodil se 3. října 1857 v Chrastí²⁶⁹. Studoval gymnázium v Chrudimi a teologii v Hradci Králové. Na kněze byl vysvěcen 15. července 1882²⁷⁰. Kaplanoval nejprve na Hoříčkách²⁷¹, od 15. května 1886 byl mladším kaplanem v Úpici, poté se stal provizorním a od roku 1894 zámeckým kaplanem v Náchodě.²⁷² Od 19. února 1894 do 2. října 1896 působil v Malých Svatoňovicích, kde byl také katechetou a členem místní školní rady²⁷³. Roku 1895 obdržel farní synodalie²⁷⁴. V roce 1896 se stal administrátorem na Boušíně²⁷⁵, následujícího roku začal administrovat chvalkovicickou faru²⁷⁶ a v říjnu 1901 farářem v České Skalici, kde v roce

²⁶⁶ Blahověst. Hlasy katolické, Praha 25. října 1893.

²⁶⁷ Obnova, Hradec Králové 22. května 1914.

²⁶⁸ Národní politika, Praha 1. února 1907.

²⁶⁹ František Paul, Česká škola na Náchodsku, 1848-1908. V paměť jubilejního roku 1908 sestavilo učitelstvo, Náchod 1908.

²⁷⁰ Catalogus Venerabilis Cleri Saecularis et Regularis Dioeceseos Reginae-Hradecensis pro Anno Domini Nostri Jesu Christi 1883, Hradec Králové 1883.

²⁷¹ Blahověst. Hlasy katolické, Praha 15. září 1882.

²⁷² Blahověst. Hlasy katolické, Praha 25. července 1894.

²⁷³ Jan K. Hraše, České školství obecné na Broumovsku, Novo-Městsku a Trutnovsku, Nové Město nad Metují 1887.

²⁷⁴ Obnova, Hradec Králové 13. prosince 1895.

²⁷⁵ Obnova, Hradec Králové 16. října 1896.

²⁷⁶ Národní politika, Praha 6. března 1897.

1907 obdržel expositorium canonicale²⁷⁷ a roku 1915 uznání biskupské konsistoře²⁷⁸. Byl raněn mozkovou mrtvicí a zemřel v noci z 24. na 25. února 1923²⁷⁹.

1924

Zemřel František Vlastimil Kodým

Narodil se 28. dubna 1858 v Kalné u Nové Paky. V letech 1873-1874 navštěvoval učitelský ústav v Jičíně. Po 1. ročníku však musel odejít, protože neměl dost prostředků k dalšímu studiu. Přijal místo prozatímního mladšího učitele v Držkově na Semilsku (1875-1879). Učil pak ještě v Bystřici, okr. Lanškroun, odkud byl dosazen v roce 1881 do Havlovic. V témže roce se dočkal dispense ministerstva kultu a vyučování, kterou mu bylo dovoleno složit zkoušku učitelské způsobilosti²⁸⁰. V roce 1883 byl jmenován zatímním a následujícího roku definitivním učitelem na Hoříčkách. Zde působil do září 1890, kdy odešel jako řídící učitel do Brzic. Tam mu 6. září 1902 zemřela na zánět mozkových blan 14letá dcera Ludmila. Všude, kde působil, rozšiřoval dobré knihy a časopisy a nabádal k založení knihoven (vydal spis „Rady a pokyny o zařizování knihoven“, založil jich 14²⁸¹). Sám se neustále vzdělával a literárně byl velmi plodný. Psal drobné práce do mnoha časopisů osvětových i pedagogických. Přispíval do almanachů (např. „Pomněnky od Metuje“, „Kvítí z luhů Metujských“). Z jeho spisů byl vydán Urbánkovou Bibliotékou cestopisnou v roce 1877 vlastivědný cestopis „Procházka po Krkonoších“. Dále napsal „Obrazy z dějin Turků“ (1879); „Boleslav Jablonský, učitel mládeže“; „V zemi tajemné“ (1879); „Na cestu životem“ (1881); ve 4. ročníku Matice lidu na rok 1884 publikoval stať „O vychování mládeže v našich domácnostech“; a mezi jeho další díla patří: „O spiritismu a jeho naukách“; „Na výletech“; „O zdravotnictví ve škole“; „V dětském světě“; „Ve stínu hor“ (1886); „Národní pohádky a pověsti“ (1890); „Procházka po Krkonoších“ (1892); „Kniha o slušném chování“ (1894) aj. Zemřel 18. listopadu 1924 v České Skalici.

1924

Založeno Hospodářské strojní družstvo pro rozvod a upotřebení elektrické síly v hospodářství a živnostech

Bylo založeno v roce 1924 a jeho úkolem se stala elektrifikace obce. K valným hromadám i dalším akcím sloužily zejména hostince Josefa Karla Kašpara a Josefa Čapka, ale členská základna se scházela i jinde, např. přímo v domech vedoucích činitelů družstva. Když se nesešel dostatečný počet členů, konala se později další valná hromada, která se právoplatně usnášela při jakémkoliv počtu přítomných. 2. února 1931 došlo ke schválení podílů pro místní kostel. V době německé okupace došlo ke změně stanov, ale celé toto období družstvo přečkalo v plné kondici. Následující režim již ne, neboť plně zaniklo v roce 1951, přičemž od roku 1949 bylo začleněno do JZD Hoříčky.

²⁷⁷ Obnova, Hradec Králové 25. ledna 1907.

²⁷⁸ Obnova, Hradec Králové 12. března 1915.

²⁷⁹ Štít, Hradec Králové 1. března 1923.

²⁸⁰ Vojtěch Kryšpín, Obraz činnosti literární učitelstva československého za posledních 100 let. Od r. 1780. do r. 1882. S doplňkem za léta 1883. a 1884., Praha 1885.

²⁸¹ Novopacko. Vlastivědná monografie okresu. Díl III., Nová Paka 1929.

1925

Počátek autobusového spojení

Hoříčky jsou pro svou polohu neopominutelným centrem autobusové dopravy celého okolí. Její počátky jsou spojeny s místní soukromou autobusovou dopravou. 24. května 1925 přinesly Národní listy tuto zprávu:

„Nová autobusová linka Náchod-Česká Skalice-Hoříčky-Král. Dvůr nad Lab. Zavedena bude na půlletní zkoušku, jakmile budou složeny záruky příslušných měst a okresů. Pro města stanovena záruka ve výši 5000 Kč, pro okresy 12.000 Kč. Zatím bude zaveden pouze jediný spoj. V případě pasivity linka bude zrušena.“

1. prosince 1926 byla ukončena autobusová doprava Náchod-Česká Skalice a o provozování periodické autobusové dopravy soukromým autobusem mezi těmito městy se ucházelo vedení soukromé linky Hoříčky-Česká Skalice²⁸². 15. května 1927 došlo ke změnám jízdního řádu autobusové linky Hoříčky-Česká Skalice. Již tehdy se však rozvoj autobusové dopravy bez dotací neobešel. Následujícího roku byla povolena výplata subvence městu České Skalici na provozování autodopravy C. Langhamerové z Hoříček²⁸³. V roce 1929 bylo zavedeno autobusové spojení Hoříčky-Úpice a zpět. Autobus jezdil zprvu dvakrát denně každý den, později dvakrát denně po tři dny v týdnu. Roku 1931 byla zahájena autobusová doprava z Červeného Kostelce přes Olešnici, Červenou Horu, Slatinu nad Úpou, Litoboř na Hoříčky a zpět. Autobus jezdil třikrát denně a byl dost vytížen.

3. března 1932 došlo na lince Hoříčky-Česká Skalice k neštěstí, když řidič autobusu při předjíždění cyklisty za Světlou dostal na náledí prudký smyk a převrátil se²⁸⁴. Svému zranění tehdy podlehl Čeněk Tylš, majitel kovářského a strojnického závodu v Mezilečí, náměstek starosty Společenstva kovářů a podkovářů a náměstek hasičské župy jaroměřské²⁸⁵. V téže roce žádala Irena Hlavatá o povolení koncese k autobusové dopravě osob z Hoříček do Náchoda. O 3 roky později byla městskou radou doporučena ke schválení okresním úřadem autobusová linka Dvůr Králové nad Labem-Kohoutov-Vyhnánov-Hoříčky, kterou mínil udržovat pan Hlavatý.

Nutnost autobusové dopravy přes Hoříčky mezi Českou Skalici, Červeným Kostelcem a Úpicí se projevila i v době po osvobození od německé okupace, kdy ji převzalo ČSAD. V havlovické obecní kronice je o tom napsáno:

„Na žádost a po řadě intervencí dělníků z obcí Křižanova, Mečova, Litoboře, Slatiny, Libňatova a Maršova, které byly podávány na ředitelství státních autobusů do Jičína, za příčinou svážení osob z označených osob, zaměstnaných v úpických průmyslových závodech. Označené ředitelství dosti dlouho nechalo čekat na příznivé rozhodnutí poněvadž nemělo také dosti vozů, ale přece, po zdolání určitých obtíží, státní autobus, vysílaný z garáže trutnovské dne 11. 11. 1946, zahajuje první jízdu s dělnictvem do práce. V obci Libňatově

²⁸² Nové směry, Hradec Králové 23. prosince 1926.

²⁸³ Štít, Hradec Králové 5. dubna 1928.

²⁸⁴ Národní politika, Praha 5. března 1932.

²⁸⁵ Nové směry, Hradec Králové 1. dubna 1932.

zřízena na rychlo garáž pro zmíněný autobus, který vždy ráno po šesté hodině odtud jede pro dělnictvo do Maršova a zpět přes Libňatov a Havlovice jede do Úpice, kam přijíždí před 7 hodinou. Z úpického náměstí jede dále k Trutnovu, odkud se zase v 17 hod. 40 minut vrací k Libňatovu, tak že dělnictvo po ukončení práce večer autobusem dostane se do svých domovů.

Na žádost místních občanů, kteří měli o jízdu také zájem, byl přidán k autobusu přívěsný vůz, lidově řečený „vlečňák“ s dobrým vnitřním zařízením, který v druhém týdnu jízdy byl místními občany úplně zaplněn. Vždy při večerní jízdě k Libňatovu, byl u obecní váhy odpojen a společnou a nerozdílnou rukou strkán a tímto způsobem otočen a připraven tak pro zavěšení k ranní jízdě do Úpice. Každý stálý účastník autobusové jízdy opatřil si dělnickou legitimaci, tak že celotýdení jízdenka na 6 jízd do Trutnova a zpět jej stála Kč 15.

Autobus i závěsný vůz převážel a tím cennou službu konal více než 100 dělníkům a i jiným cestujícím.“

Na hoříčské návsi bylo zřízeno autobusové nádraží roku 1958. Do té doby byly v obci 4 zastávky. Jako čekárna byl postaven „Švédský srub“. V roce 1965 jeho funkci nahradila plechová čekárna, která byla při rekonstrukci návsi nahrazena novou, osvětlenou a s modernějším vzhledem.

S podnikem ČSAD je spojena i příhoda, kdy 5. února 1979 na lince Trutnov-Česká Skalice stihl srdeční záchvat cestujícího Josefa Vika a život mu zachránil řidič ČSAD Úpice Jiří Bureš²⁸⁶.

1925-1928

Výstavba Úpského skupinového vodovodu

Česká Skalice měla původně vodovod, rozvádějící vodu z řeky Úpy, a pitná voda byla opatřována 6 studnami. Tyto studny byly původcem každoročně se objevujícího tyfu, a když bylo uváženo, že lze obdržet na stavbu vodovodu dostatečně vysokou státní a zemskou podporu, netrvalo jednání dlouho a přes odpor menší části občanů se obecní zastupitelstvo usneslo zřídit nový vodovod.

Aby mohl být vodovod gravitační, byly hledány prameny ve vyšších polohách u Prorub a Posadova. Během doby požádaly obce, položené poblíž potrubní sítě, aby jim bylo dovoleno se připojit na vodovod, takže vznikla skupina, v níž byly nakonec sdruženy obce Česká Skalice, Malá Skalice, Mezilečí, Chlístov, Nový Dvůr, Hostinka, Hoříčky, Křižanov, Posadov, Újezdec, Vestec a Lhota pod Hoříčkami. Roku 1925 byla vyhlášena veřejná soutěž na zhotovitele stavby a ještě v témže roce se začalo s jejím budováním.

Rozsah provedené potrubní sítě měřil v roce 1927 40628 m, z toho přívodní a zásobní řad o průměru 150 mm byl o délce 12 819 m, svodné řady v prameništi a rozvodné řady po obcích v průměru 125, 100, 80 a 40 mm měřily úhrnem 27 779 m. Na potrubní síti bylo namontováno 116 požárních hydrantů a 21 výtokových stojanů. Ze stavebních objektů bylo významných 6 betonových typizovaných pramenných jímek, hlavní sběrna s nadzemním vstupem, zemní jednokorunový vodojem ze železobetonu o obsahu 30 m³ pro obec Mezilečí, zemní vodojem

²⁸⁶ Pochodeň, Hradec Králové 15. března 1979.

ze železobetonu o obsahu 300 m³ pro Českou Skalici a 2 železobetonové věžové vodojemy o obsahu 30 m³ pro Hoříčky a Nový Dvůr²⁸⁷.

Celkový náklad na stavbu obnášel zaokrouhleně 4 500 000 Kč. Na tento náklad poskytlo ministerstvo zemědělství 25 %, ministerstvo zdravotnictví 20 % a zemský správní výbor 15 %, celkem tedy činila subvence 60 %. Stavbu řádně provedla za dozoru Zemědělské rady firma ing. Jaroslav Matička v Praze. Vysoká subvence a malé udržovací náklady umožnily, že ve městě a také v některých dalších obcích bylo vybíráno pouze nízké všeobecné vodné, průměrně 12 Kč z jedné obytné místnosti ročně. V budování sítě bylo pokračováno ještě v následujících letech, protože se musel vyřešit problém s nedostatkem vody ve vodovodu, zejm. v letním období.

Když hoříčské obecní zastupitelstvo neschválilo zřízení obecního vodovodu, pokrokové občany založili „Členské družstvo skupinového vodovodu“ a zadali vypracování projektu. Projekt vypracoval ing. Jaroslav Matička z Prahy a 23. března 1925 byla dokumentace předána. Závěrem roku 1924 zastupitelstvo obce přehodnotilo svůj přístup ke zřízení obecního vodovodu, stalo se členem družstva a zadalo si vybudování 9 hydrantů v obci.

V kronice není uvedeno datum, kdy byla výstavba vodovodu zahájena, ale 28. října 1928 byla provedena kolaudace a vodovod uveden do provozu.

V rámci výstavby byl vybudován hlavní přívaděč z Mezilečí do vodovodu u Vejrovin, který měl obsah 30 m³ a byly vybudovány jednotlivé hlavní trasy vodovodních řadů v obci. Celkové náklady činily 363 000 Kč, z toho 166 000 Kč byla státní subvence. V kronice není rovněž uvedeno, zda vodojem na Novém Dvoře byl postaven jako součást přívaděče pro Českou Skalici a nebo dodatečně při stavbě vodovodu pro Hoříčky.

Spotřeba vody narůstala a značný nedostatek vody pro obec a Chlístov se projevoval zejména v letních měsících, což vyvolávalo u občanů značnou nespokojenost. Hledaly se nové zdroje a v roce 1930 za působení starosty Josefa Kačera (1927-1931) nechal starosta zkušebně provést výkop studny na louce pana Hůlka vedle studánky, které se říkalo „V březí“ a která měla dostatek vody i v letních měsících za největšího sucha. Ve čtyřmetrové hloubce se vyskytl vydatný pramen a práce na tomto vodním zdroji dále převzalo Členské družstvo skupinového vodovodu. Pracemi na výstavbě studny byl pověřen zednický mistr Josef Jiránek z Hoříček, studna byla prohloubena do hloubky 6 m, vyzděna, nad studnou byl postaven domek, ve kterém byla instalována čerpadla a položeno výtlačné potrubí do stávajícího vodojemu. Tím byl na řadu let vyřešen dostatek vody pro Hoříčky a Chlístov²⁸⁸.

1928

Odhalení pomníku Antonínu Pichovi

„Z Hoříček. Sdružení krajanův a přátel Hoříček a okolí koná zde v neděli 8. července pátý sjezd, konaný vždy po třech letech. Při tom pořádá pietní slavnost odhalení pomníku proslulého lidového lékaře Antonína Picha-Pechance (1795-1865), jenž léčením zlámanin získal rodné obci své Hoříčkám evropskou pověst. K této slavnosti celého kraje dají si zde

²⁸⁷ Národní listy, Praha 3. září 1927.

²⁸⁸ Hoříčský zpravodaj č. 3-4/2010, Hoříčky, březen-duben 2010.

dostaveníčko nesčetní přátelé této útulné, čistotou a ladnou úpravou slynoucí obce, oblíbeného klimatického místa letních hostů, jež bývalo v letech 1867-71 každoročním pobytem letním básníka Julia Zeyera ve známé rodině Vitouškově.

K.P.²⁸⁹“

1930

Zemřel P. Josef Stejskal

„Na Hoříčkách u České Skalice zemřel po delší těžké nemoci všeobecně oblíbený děkan P. Jos. Stejskal, býv. dlouholetý náchodský kaplan, v 63. roce svého věku.“²⁹⁰

1930

Zemřel Kašpar Rosa

Narodil se 4. ledna 1844²⁹¹ v Suchovršicích u Úpice. Studoval na gymnáziu v Broumově a v Litomyšli, lékařství absolvoval na univerzitě v Olomouci. Promován byl v roce 1868. Poté působil téměř 2 roky v Úpici. Na Hoříčky přišel v roce 1869. V letech 1871-1904 byl členem obecního zastupitelstva, mezi tím po 2 období starostou obce. Mnoho let byl členem a předsedou místní školní rady, místním školdozorcem (1892-1898). Vždy byl velkým příznivcem místní školy. 20. října 1910 byl dekorován zlatým záslužným křížem s korunou za obětavé a nezištné více než 40 roků trvající působení v oboru lékařském. 6. ledna 1920 byl jmenován čestným občanem obce Hoříčky a obcí Brzic a Litoboře za zásluhy v léčení a 50letou lékařskou činností. MUDr. Rosa byl přítelem a kolegou MUDr. Antonína Čapka, otce spisovatele Karla a malíře Josefa Čapkových. Jejich sestra Helena v knize *Moji milí bratři* rovněž vzpomíná na návštěvy v sanatoriu dr. Rosy a na jeho vynikající lékařské schopnosti. Zemřel 1. prosince 1930 v Hoříčkách.

1930-1931

Výstavba Polákovy vily

Snad krásné prostředí i pohostinnost zdejších lidí přiměly přednostu ministerstva spravedlnosti JUDr. Emericha Poláka zakoupit pole od pana Hůlka a postavit si zde rodinnou vilu pro svou početnou rodinu, i když jen jako tzv. letní byt. Vila byla navržena arch. Jarolímekem ze Dvora Králové nad Labem a postavena v letech 1930-1931. Z Vídně a později i z Prahy jezdíval JUDr. Polák každý rok v době letních prázdnin s celou rodinou na Hoříčky. Roku 2009 byla vila zrekonstruována na penzion s ubytovací kapacitou 6 dvoulůžkových pokojů. Polovina pokojů je vybavena původním starožitným nábytkem pro zachování charakteru prvorepublikové vily. Zároveň byla rozšířena o restauraci s kapacitou 50 míst. Od

²⁸⁹ Národní osvobození, Praha 21. června 1928.

²⁹⁰ Národní politika, Praha 22. června 1930.

²⁹¹ Národní listy, Praha 4. ledna 1924.

roku 2010 je jejím provozovatelem společnost Vila Barbora s. r. o., jejímž jednatelem je Luboš Bernášek.

1931

Zemřel Karel Janko

„V Hoříčkách zemřel bývalý starosta obce pan K. Janko, dobře známý hospodský U Vitoušků, kde na letním bytě rád býval básník Julius Zeyer, dlouholetý předseda místní školní rady a pokladník Občanské záložny.²⁹²“

1931

Zemřel Karel Janků

Narodil se 12. srpna 1841 v Hoříčkách²⁹³. Jeho otec Josef byl domácí tkadlec a vlastnil menší hospodářství čp. 53. Matka Rozálie Hofmanová pocházela z Újezdce. K. Janků chodil do staré dřevěné školy, v 10 letech byl na handlu v Německé Brusnici. V letech 1854-1856 studoval na reálce ve Dvoře Králové nad Labem. Poté absolvoval tehdy ještě dvouletý učitelský ústav v Hradci Králové, kde získal 3. srpna 1858 vysvědčení způsobilosti. Od 29. května 1859 do 25. září 1862 působil jako podučitel v Hronově, kde učil Aloise Jirásku. V roce 1861 sepsal za Hronov projev sympatií k zatčenému a vězněnému JUDr. Juliu Grégrovi, na udání byl za to četnictvem vyšetřován a musel z Hronova odejít. 26. září 1862 nastoupil jako podučitel na Hoříčkách, kde působil do 5. března 1863. 6. března téhož roku obsadil místo zatímního učitele ve Žďárkách. V roce 1863 se oženil s Matyldou Seidlovou, sestřenicí Aloise Jirásky, se kterým se přátelsky stýkal po celý život a kterému poskytl cenný dokumentační materiál, zvl. pro kroniku „U nás“. 8. ledna 1872 nastoupil do Provodova, kde byl řídicím učitelem až do konce své učitelské kariéry v roce 1904 (syn Julius 16 let učil na Hoříčkách). Po 46 letech pedagogické činnosti odešel na odpočinek ke svým dcerám do Nového Města nad Metují, kde také 6. června 1931 zemřel. Pohřben je na Dobeníně u Václavic, ve zdejší kostelíku hrával po 32 let na varhany. K. Janků byl velkým znalcem regionální historie, především událostí válečného roku 1866. Napsal monografii „Bitva na Dobeníně r. 1866“ a mnoho drobných historických a povídkových statí, uveřejňovaných v různých pedagogických a osvětových časopisech. Je autorem „Průvodce Novým Městem a okolím“, historického popisu hradu Frymburku a zapisoval i události 1. světové války.

1931

Odhalení pamětní desky Juliu Zeyerovi

O zřízení pamětní desky se uvažovalo již dříve, ale k praktickému naplnění těchto myšlenek nedošlo. Národní listy z 5. října 1910 o tom napsaly toto:

„Listy z kraje.“

²⁹² Lidové noviny, Brno 13. dubna 1931.

²⁹³ Pochodeň, Hradec Králové 24. srpna 1981.

Z České Skalice. (Český básník a naši hyperpokrokáři.) Z podnětu „Čtenářské besedy“ zdejší uvedena ve skutek akce, směřující k tomu, aby na blízkých Hoříčkách na bývalém domě Vitouškové zřízena byla pamětní deska ku počtě básníka Julia Zeyera. Veřejná výzva ku ctitelům Zeyerovým, aby příspěvky své na desku laskavě zasílali obecnímu úřadu na Hoříčkách, nemile se dotkla některých pánů „pokrokářů“ zdejších, kteří s blaseovaným, skeptickým úsměvem a zhrdáním pokládají za „věc staromodní“, zasaditi mrtvou desku Zeyerovu na Hoříčkách proto, že prý tam Zeyer pobyl kdysi několik hodin a koterijní názor svůj opepřili ve svém moniteuru jízlivostí špatně tajenou. A přece Julius Zeyer pobyl v sedmdesátých letech minulého věku několikrát po celé prázdniny v rodině Vitouškové a doby ty považoval ve svých dopisech za nejšťastnější ve svém životě. Také líčil v nich nadšenými slovy půvab místa a okolí hoříčského. Feriální pobyt na Hoříčkách naplnil Zeyerovu paměť takovým bohatstvím vzpomínek, že z nich potom těžil v řadě svých prvních prací. Proto si veliký básník zasluhuje, aby obec Hoříčky, ležící na periferii národnosti, zařídila mu k uctění trvalé památky jeho důstojnou pamětní desku na „milém starém domě“. Zařizovati pomníky a pamětní desky našim duševním velikánům není ještě žádné „prapoření“, ani „malichernost“, ani „věc staromodní“, jak zdejší pokrokáři vyhlašují. Mohou-li Němci a jiní kulturní národové v městech i odlehlých vískách zřizovati svým manům pomníky na důkaz svého vděku a úcty, proč bychom i my nemohli uctívati podobným způsobem své geniální muže? Pokrokáři to nazývají „malicherností“, Němci však a jiní národové národní povinností. A to je ten „staromodní“ rozdíl! Sbíрка na desku jest přece dobrovolná, nikdo se nenutí ke složení příspěvku. Proč tedy nepříznivě omlouvají příspěvky páni pokrokáři, když na desku ničeho nedají? Uznáváme důležitost našich obranných jednot národních. Necht' jsou však pokrokáři ubezpečeni: Zeyerovi ctitelé vykonají svou povinnost ku potřebným obranným jednotám! Školácky vyzývati nynějšího majitele starého domu Vitouškova nebo navrhovatele pamětní desky, aby tuto opatřili sami svým nákladem, jest vrcholem pokrokářského cynismu a usvědčuje pány o naprostém nedostatku konvenienční slušnosti a duševní noblesy. Zasazení pamětní desky Zeyerovy na Hoříčkách neodčiní ze světa sebe příkřejší a jízlivější velkohubařské projevy asi dvou pokrokářů, z nichž číší konec konců vše jiné, ale tuze málo seriosnosti a objektivity. Jest jenom smutno, že při každé věci u některých našich lidí nerozhoduje zase jen věc, nýbrž osobní nevráživost. A té jest v našem městě zásluhou pokrokářů tolik, že znechucuje tu kde komu práci ve veřejném životě, vypuzujíc naše pracovníky ze společenského života. Tito pokrokáři s dvojitou tváří mluví stále o otráveném společenském životě zdejším, sami však zjevně i zákeřně vstříkují v tuto společnost po léta již záškodný jed, čímž nemohou ozdravěti společenské poměry zdejší. Mentorují ze zásady jiné, sami pak ruky pomocné k dobrému činu nepřiloží. Svým příchodem do města našeho zanesli sem jenom svár a zlo vůbec. Vážněřečeno: zůstává zjevem smutným, že titíž lidé s úšklebnou skepsí a zžíravou lučavkou své jízlivosti a škodolibosti musí kaliti vše, co nevyšlo z jejich duševní officiny.“

K jejímu slavnostnímu odhalení došlo teprve 12. července 1931. Popis této slavnosti nalezneme v Národní politice ze 14. července 1931:

„Pamětní deska Julia Zeyera na Hoříčkách.

Staneme-li u prvních domkůčistého a úpravného městečka Hoříček a podíváme se přes česko-skalickou a novo-městskou rovinu až na pásmo Orlických hor, je nám jasno, proč Julius Zeyer si toto místo zamiloval. Nebyla to asi pouze známá rodina Vitouškova a přátelství k inž. Vitouškovi, co básníka do Hoříček lákalo. Pohled do širých dálek, které

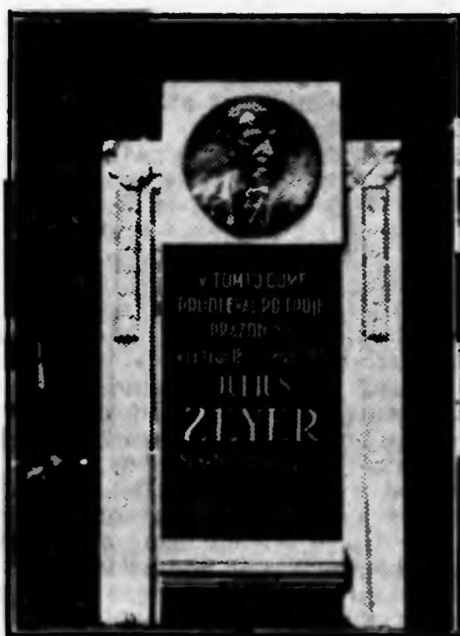
teprve na vzdáleném obzoru lemuje horský hřeben, lahodil asi tolik snivé duši básníkově, že mu nebylo lze odolati. Přilnul k Hoříčkám a po třikrát v nich pobyl o prázdninách.

Hoříčtí na tento pobyt básníkův nezapomněli. Už před válkou pomýšleli na to, aby pamětní deska hlásala, že mezi lidem přemýšlivým a tradici oddaným žil básník ryzích hodnot duchovních. Válka tuto myšlenku překazila. Teprve nyní, když se spojila mladá generace se starší, byla dávná myšlenka uskutečněna a deska na paměť trojího pobytu Zeyerova v Hoříčkách zasazena slavnostně minulé neděle na domě, v němž básník bydlil.

Slavnost byla okázalá nejen obrovskou účastí lidu z celého kraje, zástupců úřadů a korporací z Náchoda, České Skalice KČ, nýbrž také svým uspořádáním a vysokou kulturní úrovní, o což se postaralo Sdružení krajanů a rodáků spolu se Spolkem divadelních ochotníků na Hoříčkách. O básnické osobnosti Zeyerově promluvil v literárně hodnotné přednášce ředitel a spisovatel Karel Pleskač z Náchoda. Vylíčil duševní ovzduší, v němž Julius Zeyer žil a rostl v básníka touhy po kráse a pravdě a vyrostl v básníka, jehož dílo je světlem nikdy nehasnoucím. Zmínil se také o nepochopení, jehož se Zeyerovi dostalo a dostává, a dovedil, že duchovněji doba naše připraví jistě po zásluze zmrtvýchvstání celému básníkovu dílu. To měli také na mysli původcové myšlenky Zeyerovy pamětní desky na Hoříčkách, kterou na památném domě zasadili pro povznesení nynějšího i příštích pokolení. O způsobu jak postupem času rostla myšlenka uctít někdejší pobyt Zeyerův na Hoříčkách a jak konečně byla uskutečněna, promluvil známý badatel o životě Bož. Němcové, vl. rada Vincenc Vávra a za čtenáře vzdala básníkovi hold pí. Sída Volfová z Náchoda. Pietní slavnost byla potom zakončena divadelním představením, které v přírodě sehrála lidová scéna J. K. Tyl z Jilemnice.

Krásné a náladové slavnosti předcházela sjezd Sdružení rodáků a krajanů Hoříček, z jehož jednání bylo patrné, jak důležitou kulturní práci vykonávají na našem venkově krajaňské spolky.“

Pamětní deska Julia Zeyera na Hoříčkách.

byla slavnostně odhalena 12. t. m. (Vlevo pamětní deska, vpravo dům, na němž je deska zasazena.)

Snímky k článku Národní politiky o slavnostním odhalení pamětní desky Juliu Zeyerovi na Hoříčkách

Inzerát MUDr. Aloise Kutíka z roku 1884

1931

Zemřel MUDr. Alois Kutík

Narodil se v roce 1857 ve Starém Plesu. Studoval v Hradci Králové, kde se stal mj. členem Dobroslavova spolku akademiků²⁹⁴. Odtud odešel na lékařskou fakultu do Prahy. Na Hoříčkách začal působit od roku 1882, kdy byl 9. prosince prohlášen za doktora veškerého lékařství²⁹⁵. V roce 1884 si zřídil prozatímní nemocnici v domě čp. 10. O 10 let později si postavil moderní sanatorium. Jako lékař zavedl nové metody zejména v léčení chorob kostí a kloubů (zlomenin). Byl také pravidelným přispěvatelem fondu Českých lékařů²⁹⁶. Jeho rozsáhlá knihovna dokazovala značné všeobecné vzdělání. Byl rovněž výtečným mykologem. Celý jeho život je spjat s rozvojem Hoříček. Do sanatoria se jezdili léčit pacienti z domova i z ciziny. Byl znám jako „lékař-lidumil“. Vedle toho působil jako dlouholetý starosta obce

²⁹⁴ J. Červenka, Ant. Kastner a Aug. Eug. Mužík, Almanach vydaný v upomínku 10letého trvání „DOBROSLAVA“, spolku akademiků z Hradce Králové a okolí, Hradec Králové 1888..

²⁹⁵ Národní listy, Praha 12. prosince 1882.

²⁹⁶ Národní listy, Praha 11. listopadu 1888.

(zvolen 23. ledna 1887), zasloužil se o její parkovou úpravu, vysazování stromů a úpravu cest. Jeho přičiněním byla zbudována v roce 1901 nová školní budova. Školu obdaroval mnoha cennými pomůckami. Zemřel 12. října 1931 v Hoříčkách²⁹⁷ a je pochován na zdejším hřbitově. Jeho nástupcem se stal syn MUDr. Alexandr Kutík, jehož rozšířený a moderně vybavený ústav byl v době německé okupace místem úkrytu pro každého, kdo to potřeboval. Po roce 1948 bylo sanatorium znárodněno a o 2 roky později zde byli ubytováni exulanti z Řecka. Od roku 1952 byla budova upravena pro ústav pro hluchoněmé děti.

1932

Zemřel Vilém Berger

Narodil se 12. ledna 1864 v Hoříčkách. Vystudoval reálku v Trutnově a architekturu na pražské polytechnice. Zde byl za období let 1883-1884 oceněn za výborný prospěch státním stipendiem²⁹⁸. Působil jako klavírista v Reissigově komorním sdružení, resp. Reissigově kvartetu (1. housle koncertní mistr Rudolf Reissig, 2. housle F. Zelinka, viola M. Ryšánek, violoncello prof. E. Beran)²⁹⁹ a doprovázel Rudolfa Reissiga na koncertech Filharmonického spolku Besedy brněnské (1898-1899). Napsal Klavírní kvintet Es dur (1897, provedeno v Brně 27. dubna 1898 Reissigovým komorním sdružením), dále upravil pro čtyřruční klavír Sonatu eroicu Vítězslava Nováka (1912), Sukovu Meditaci na chorál Sv. Václava (1916) a Smetanovy České tance (1917). Zemřel 10. ledna 1932 v Brně.

1933

Zemřel Josef Tylš

„V Hradci Králové zemřel náš krajan, pens. řídicí učitel Jos. Tylš, rodák z Chlístova u Hoříček, v 63. roce svého věku. Zesnulý kantoril nejprv v Brzicích u Čes. Skalice, potom v Mezilesí a Slavoňově na Novoměstsku, v Bělé na Policku a konečně od r. 1901 po plných 26 roků ve Velkém Dřevíči u Hronova, kde se dobře zapsal do srdcí všeho obyvatelstva.“³⁰⁰

1934

Dva požáry v jednom roce

Tohoto roku byl Křižanov postižen rovnou 2 požáry, z nichž ten největší se stal 6. ledna 1934, kdy lehla popelem Kosařova chalupa. Ke skutečnému hašení nedošlo, protože byl nedostatek vody, která navíc zamrzala, a k rozšíření na sousední nemovitosti nemohlo dojít díky velké sněhové příkrývce na jejich střeších. Dům byl následně obnoven, i když už ne v takovém rozsahu jako byl ten původní, a to z finančních důvodů.

²⁹⁷ Národní listy, Praha 15. října 1931.

²⁹⁸ Národní listy, Praha 15. dubna 1885.

²⁹⁹ Národní listy, Praha 9. října 1897.

³⁰⁰ Národní listy, Praha 13. března 1933.

Druhý požár vypukl 11. září téhož roku ve stodole hostinského Františka Tučka. Zde hrozilo, že oheň stráví celé rozlehlé hospodářství. Problémem byly slaměnými došky kryté střechy a nedostatek lidí ku pomoci, protože všichni sousedé se starali, aby uchránili vlastní příbytky. Díky účasti 8 hasičských sborů k tomu naštěstí nedošlo.

1935

Úprava okresní silnice z České Skalice do Hoříček

„Nová úprava okresní silnice Česká Skalice-Hoříčky vyžádala si náklad 382.637 Kč, na což přispělo ministerstvo veř. prací částkou 344.373 Kč a min. sociální péče 21.625 Kč.³⁰¹“

1935

Zemřel František Moc

Narodil se 27. prosince 1848 v Hoříčkách³⁰². Studoval na reálné škole v Trutnově (1861-1864) a na učitelském ústavu v Hradci Králové (1865-1867), zkoušky učitelské způsobilosti složil s vyznamenáním v oboru výuky katolického náboženství a německého jazyka složil v roce 1870 na pražském ústavě. Poté si ještě rozšířil aprobaci pro výuku na měšťanské škole složením speciálních zkoušek pro obor hry na housle a na varhany. Svoji učitelskou dráhu zahájil roku 1867 jako definitivní podučitel na Hoříčkách, roku 1872 byl ustanoven správcem obecné školy ve Žďárkách a konečně v roce 1874 přišel na obecnou chlapeckou školu do Náchoda³⁰³. Nejprve jako podučitel, později jako definitivní učitel a konečně po otevření nové obecné chlapecké školy II. obvodu v Komenského ulici byl jmenován jejím řídicím učitelem. V této funkci setrval až do svého odchodu do výslužby v roce 1907. Po svém penzionování se František Moc odstěhoval do Prahy, poté do Bechyně, ale v závěru života se vrátil do Náchoda, kde později zemřel. Byl i literárněčinný, přispíval do pedagogických časopisů, psal povídky pro mládež a spolupracoval s náchodským učitelem Stanislavem Řehákem na ročenkách „Kytice od Metuje“, „Kvítí z luhů domácích“ aj. Životopisnými studii významných českých osobností přispěl do historické sbírky obrázků „Naše vzory“, redig. J. K. Hrašem. Sám redigoval v roce 1889 památník vydaný k 20. výročí náchodského Sokola „Od brány zemské“. V něm rovněž uveřejnil velmi emotivně laděného průvodce po Náchodě a okolí. Neméněčasu a sil věnoval František Moc činnosti ve veřejných funkcích. Opakovaně byl voleným členem městského zastupitelstva, jak již víme, byl jím i v době založení kroniky města roku 1904. Zde se uplatňoval především v oblasti kultury a sociální péče. Kromě toho působil řadu let ve výboru a jako jednatel Učitelské jednoty Komenský, byl správcem a knihovníkem Okresní učitelské knihovny a činným v různých národních spolcích. Zejména jako dlouholetý starosta místního odboru Ústřední matice školské, ve výboru Národní jednoty severočeské a jako předseda vzdělávacího odboru místního Sokola. Samostatnou zmínku si zaslouží jeho působení ve zpěváckém spolku Hron. Protože byl výborným hudebníkem a zpěvákem, navíc s pedagogickým talentem a vzděláním, byl v roce

³⁰¹ Národní listy, Praha 21. prosince 1935.

³⁰² Dr. Jan Marek, Věstník. Ročenka pro učitelstvo národních škol v diecési Kralohradecké na rok Páně 1866, Hradec Králové 1866.

³⁰³ Vojtěch Kryšpín, Obraz činnosti literární učitelstva českoslovanského za posledních 100 let. Od r. 1780. do r. 1882. S doplňkem za léta 1883. a 1884., Praha 1885.

1885, kdy byla činnost spolku v útlumu, jmenován sbormistrem. Zemřel 18. ledna 1935 v Náchodě.

1936

Zemřel Vincenc Vávra

Narodil se 26. července 1849 v Újezdci. Základní vzdělání získal na utrakvistické škole ve Chvalkovicích, v německé škole v Kohoutovicích a v hlavní škole ve Dvoře Králové nad Labem, kde absolvoval 4. třídu. Poté navštěvoval v letech 1864-1871 gymnázium v Hradci Králové³⁰⁴ a po maturitě studoval klasickou filologii na pražské univerzitě. V letech 1875-1880 působil na reálném gymnáziu v Praze v Jindřišské ulici, poté do roku 1899 učil na českém gymnáziu v Brně, posléze se stal ředitelem státního gymnázia v Přerově (1899-1918). V roce 1908 byl jmenován vládním radou³⁰⁵. V Brně se účastnil veřejného života, vyučoval ve Vesně, konal četné přednášky v Brně a okolí. Psal drobné básně a pojednání do časopisů. Věnoval se bádání o životě a díle Boženy Němcové a v tomto oboru publikoval řadu studií. Roku 1892 vydal pojednání „Ze starého bělidla“. V roce 1895 vydal u J. Otty jeden z prvních životopisů Boženy Němcové – „Božena Němcová. Pokus životopisný a literární“. V Přerově vydal „Čítanku Boženy Němcové“. Stýkal se s Bohdanou, dcerou Boženy Němcové, a díky tomu získal velkou část spisovatelčiny korespondence, kterou předal muzeu Boženy Němcové v České Skalici, jež pomáhal zakládat. Roku 1915 vydal dopisy Němcové v souhrnu „Korespondence a zápisky B. Němcové“. O prázdninách pravidelně s rodinou, zejména však po úmrtí své manželky, jezdil do rodného kraje, a to až do roku 1932, byl iniciátorem a spoluorganizátorem sjezdu krajanů, při kterých se na Hoříčky sjížděla řada hostů, zasloužil se o zřízení pomníku A. Pichovi a o umístění pamětní desky J. Zeyerovi. Napsal vlastivědnou studii „Hoříčky a okolí“. 30. dubna 1918 odešel do výslužby a přestěhoval se do Brna. Zemřel 5. ledna 1936 tamtéž.

1937

Výstavní trhy

Tyto výstavní trhy, jež trvaly 3 týdny, byly uspořádány díky houževnaté snaze a velké péči místního i okolního živnostnictva. Jejich slavnostní ukončení se uskutečnilo 25. července 1937, přičemž se svými projevy zde vystoupili starosta obce Kubelka, předseda místní živnostenské organizace Kačer, poslanec Karel Chalupa a senátor Josef Thoř. V tehdejším tisku jsme se mohli dočíst:

„Výstavní trhy v Hoříčkách navštívil v neděli člen vlády ministr veř. prací inž. Dostálek. Prohlédl si se zájmem všechny expozice a vyslovil se velmi pochvalně o jejich uspořádání. Promluvil s četnými vystavovateli a vyslovil svoje uznání nejen jim, i výstavnímu výboru a přál výstavě, která potrvá do 25. t. m. hodně zdaru. V neděli 18. t. m. manifestace zemědělců, republ. dorostu a selské jízdy. Současně sjezd střelců zněkolika okresů.“³⁰⁶

³⁰⁴ Památník Rašínova státního čsl. gymnasia v Hradci Králové: vydaný slavnostním výborem při jubileu roku 1936, Hradec Králové 1936.

³⁰⁵ Národní listy, Praha 8. ledna 1936.

³⁰⁶ Národní politika, Praha 14. července 1937.

1937

Zemřel Karel Pleskač

Narodil se 24. srpna 1858 v Náchodě v rodině obuvnického mistra³⁰⁷. Jeho matka byla dcerou Václava Kapouna, knížecího služebníka v Ratibořicích, a vzpomínala později na svá školní léta, kdy se přátelila s Barborou Panklovou a jejími sourozenci. Po absolvování učitelského ústavu v Hradci Králové nastoupil na podučitelské místo v Úpici, krátce působil na školách v Jizbici a ve Rtyni a po zkouškách způsobilosti od března 1881 jako učitel ve Slatině nad Úpou³⁰⁸. Od září 1895 se stal na dobu deseti let řídícím učitelem na nově otevřené obecné škole v Babí u Náchoda³⁰⁹. Za jeho působení se zde 8. září 1897 konala národní slavnost k odhalení pamětní desky J. A. Komenského na budově školy. V roce 1898 spojil povinné oslavy 50. výročí vlády Františka Josefa I. s oslavami 50. výročí zrušení roboty a 100. výročí narození Františka Palackého. Škola v Babí byla roku 1903 na hospodářské, umělecké a průmyslové výstavě v Hořicích oceněna v oboru školství stříbrnou medailí a diplomem, on sám byl již předtím vyznamenán pochvalným dekretem za vzorné řízení školy, výborný prospěch a zdárnou výchovu žactva. Vedle dobře zásobené žákovské a učitelské knihovny založil ve školní budově také veřejnou obecní knihovnu. Posledním jeho působištěm byla dívčí obecná škola v České Skalici, kde řediteloval do odchodu do penze v roce 1920. Na závěr života se roku 1930 vrátil do rodného Náchoda, kde také 3. listopadu 1937 zemřel. Učitelská profese pro něj byla posláním a výchova mládeže „k duchovnímu zdaru a rozkvětu, nadějněmu zápalu vlasteneckému a činorodé síle budoucí“ celoživotním cílem. Mládeži jsou určeny jeho první literární práce výchovného vyznění (Slasti dítek v ročních dobách, Kde domov můj). Od roku 1896 byl předsedou Učitelské jednoty Komenský v Náchodě, byl rovněž aktivním členem Ústředního spolku jednot učitelských v Království českém a dva roky redigoval jeho kalendář. Kromě pedagogické a kulturně organizační činnosti se rád a často věnoval literární práci a ve své době byl oblíbeným regionálním spisovatelem. Svá žánrově různorodá díla a dílka vydával většinou vlastním nákladem. Vedle již zmíněné literatury pro mládež je autorem jedné verneovské utopické prózy (jeho román Život na měsíci z roku 1881 je považován za základ české sci-fi), dvou konvenčních divadelních her (Poklad, Nalezenka) a řady povídek ze světa aristokracie, které se většinou odehrávají v cizokrajných končinách a jsou plné tragické erotiky (např. Cizí květ). Zdařilejšími prózami jsou jeho drobné regionální črty, v nichž poměrně věrně zpracovává události ze života na Náchodsku v 18. a 19. století, lidové humorné historky a pověsti a kronikářské záznamy (např. Od pomezí česko-kladského, Humor našeho kraje nebo román Svítání). I v nich je z dnešního pohledu příliš patosu a košatých popisů, na druhé straně však občas zachycují typickou krajovou mluvu nebo úsloví, které poněkud archaický styl vyprávění osvěžují a jsou pro nás dnes vzácným dokladem. Nejcennější z Pleskačových literárních prací jsou četné články a studie z oboru literární historie, v nichž se zabývá převážně ratibořickým obdobím života Boženy Němcové a reálnými předlohami literárních postav a dějů z Babičky. Přispěl do sborníku statí o životě a díle Boženy Němcové z roku 1912 oddílem Ratibořické kapitoly a jeho kniha Ratibořická idyla se dočkala dokonce dvou vydání -poprvé v roce 1920 ke stému výročí narození

³⁰⁷ Jan K. Hraše, České školství obecné na Broumovsku, Novo-Městsku a Trutnovsku, Nové Město nad Metují 1887.

³⁰⁸ Vojtěch Kryšpín, Obraz činnosti literární učitelské československého za posledních 100 let. Od r. 1780. do r. 1882. S doplňkem za léta 1883. a 1884., Praha 1885.

³⁰⁹ Národní listy, Praha 29. dubna 1896.

spisovatelky a roku 1937 k 75. výročí jejího úmrtí. Do útlé knížky, na niž odkazují všichni pozdější badatelé, zapracoval vzpomínky pamětníků, s nimiž měl možnost se ještě setkat, a rovněž výsledky studia písemných dokumentů, které cílevědomě shromažďoval. Zajímal se také o pobyt Julia Zeyera na Hoříčkách a vydal jeho korespondenci s hoříčským rodákem V. Vitouškem. Ve své poslední práci nazvané Kniha práz z roku 1935 věnoval jednu část skutečnému životnímu osudu Viktorky, známé postavy z Babičky. Karel Pleskač kromě více než dvaceti samostatně vydaných knížek pilně publikoval v novinách a časopisech (Národní politika, Národní listy, Od kladského pomezí, Podkrkonošský kraj, Náchodské listy).

1939

Lékaři
MUDr. Alexandr Kutík, MUDr. František Zedník.
Autodoprava
Karel Hlavatý, Josef Rybka, Marie Špeldová.
Autodoprava nákladní
Karel Kačer.
Bednáři
Josef Tylš, Josef Valášek.
Cukrovinky (obchody)
Jaroslav Tuček.
Drogerie
Josef Šrejtr.
Elektrárenská družstva
Hospodářské strojní družstvo pro rozvod a upotřebení elektrické síly v hospodářství a živnostech, z. sp. s r. o. se sídlem v Hoříčkách.
Galanterní zboží (obchody)
Václav Martínek, Anna Píšová, Františka Vávrová.
Holiči
Josef Kudera, Antonín Petr.
Hospodářská družstva
Hospodářské a skladištní družstvo v České Skalici (fil.).
Hostince
Josef Čapek, Josef Chmelík (Nový Dvůr), Anna Kašparová, Jar. Píša, Adolf Sádlo.
Klempíři
Jaroslav Košťál, Ferdinand Řezníček.
Knihaři
Karel Tuček.
Máslo a vejce (obchody)
Cecilie Chmelařová, Karel Vlček.
Obuv (obchody)
Baťa, akc. spol.
Obuvníci
František Sedláček, Josef Šimek.

Pekaři
Jan Pácalt, František Vít, J. Žďárský.
Podlahy dřevokamenné (výroba)
Josef Dašek.
Pohřební ústavy
Josef Kačer st.
Porodní asistentky
Josefa Švábová.
Radiopřístroje a radiosoučástky (obchody)
Josef Šrejtr.
Rolníci
Ed. Friedrich, František Chobotský, Hubert Kubelka, Josef Kunschner, Jan Pacák, Karel Pich, Eduard Žďárský.
Řezníci
Josef Morávek, Adolf Možíš, Augustin Tuček, Jan Tuček.
Sanatoria
MUDr. Alexandr Kutík.
Sedláři
Adolf Šenk.
Smíšené zboží (obchody)
Anna Bönischová, František Čapek, Antonín Macatka, J. Matys, Jan Pácalt, Adolf Vik.
Soustružníci (dřevo)
Adolf Langhamer.
Spořitelny a záložny
Občanská záložna na Hoříčkách, z. sp. s r. o.
Švadleny
Anna Pacáková (Posadov), M. Tylšová.
Trafiky
Vilemína Šrůtková.
Truhláři
Josef Hašek (Kalousov), Josef a Adolf Kačerovi, Karel Mertík, Karel Seidl.
Uhlí (obchody)
J. Kulda, Jan Pacák, Karel Pich.
Zahradnictví
Ludvík Jiránek, Hubert Kubelka.
Zámečníci
Josef Hůlek, Adolf Jaro.
Zedničtí mistři
Josef Jiránek.
Zubní atelier
Ervín Nachtigal.

Hoříčky v roce 1939³¹⁰

1939

Koláři
Josef Čepelka.
Krejčí
Karel Špatenka.
Smíšené zboží (obchody)
Josef Balcar (čp. 9), Jaroslav Tylš.
Trafiky
Jaroslav Tylš.
Zámečníci
Josef Chmelík.

Chlístov v roce 1939³¹¹

1939

Otcovražda v Křižanově

16. října 1939 odsoudil královéhradecký soud Boženu Netíkovou, která 24. ledna téhož roku ubila v Křižanově svého otce Antonína Semeráka kladivem ve chlévě. Přitom jí pomáhala její 62letá matka Božena Semeráková. Netíková byla odsouzena na 25 let do těžkého žaláře a její matka na 5 let do těžkého žaláře. 26. dubna následujícího roku bylo zahájeno nové přelíčení, protože obhájci obou žen podali zmateční stížnost a odvolání do výše trestu, kterému Nejvyšší soud v Brně vyhověl a nařídil nové porotní přelíčení.

Lidové noviny z 26. ledna 1939 tehdy napsaly:

„Dcera zavraždila otce.

Matka jí pomáhala zahladit stopy.

Hk – Hradec Králové 25. ledna

Dělník Václav Netík z osady Křižanova, která patří k obci Litoboři na Českoskalicku, vrátil se v úterý před 17. hodinou domů z Dolan, kde byl nakoupit obilí. Šel pak naproti své 26leté ženě, která odešla do sousední obce pro chleba. Když se vrátili, ptal se Netík po svém tchánovi, 71letém Antonínu Semerákovi. Obě rodiny, starý Semerák se svou 61letou

³¹⁰ Adresář Protektorátu Čechy a Morava pro průmysl, živnosti, obchod a zemědělství. Za použití úředních pramenů vydán firmou Rudolf Mosse akc. spol. Svazek I. Seznam adres: Čechy, Praha 1939.

³¹¹ Adresář Protektorátu Čechy a Morava pro průmysl, živnosti, obchod a zemědělství. Za použití úředních pramenů vydán firmou Rudolf Mosse akc. spol. Svazek I. Seznam adres: Čechy, Praha 1939.

manželkou a její dcerou Boženou, provdanou za Netíka, bydlely ve společném domě. Na Netíkův dotaz odpověděla Semeráková: Stalo se něco hrozného, krávy nám udupaly tátu. Netík opravdu našel v chlévě Semerákovo nehybné tělo s rozbitou hlavou. Běžel proto do Hoříček, kde věc oznámil četnictvu. To ještě nevěděl, že udává svou vlastní manželku pro vraždu.

Četníci hned na první pohled zjistili, že se Semerák nestal obětí neštěstí. Vyslechli domácí lidi a vykonali důkladnou prohlídku. Ve světnici našli zakrvácené kladívko a to jejich podezření jen sesílilo. V noci se přiznala Semeráková žena, že svého manžela ubila několika ranami kladivem do hlavy, prý v náhlém rozčilené při výstupu ve chlévě. Bylo však podivné, jak mohla provést svůj čin, když se pro silný revmatismus sotva pohybovala. Větší podezření padlo proto na dceru zavražděného, Boženu Netíkovou, která měla zakrvácený prst (říkala, že od pádu na kámen) a také na botě měla krevní stopy. Pod tíhou důkazů se dnes ráno po 8. hodině Netíková zhroutila a přiznala se, že svého otce ubila sama. Oba totiž žili ve stálých svárech. Když v úterý po poledni odešel Semerák do chléva uvázat krávy, šla Netíková za ním a po hádce a rvačce mu několika ranami prorazila lebku. Než odešla pro chléb, svěřila se se svým činem matce, která se zatím snažila zahladit stopy zločinu. Vinu na sebe s počátku brala proto, že její dcera je v osmém měsíci těhotenství. Obě vypovídaly o činu velmi cynicky bez nejmenší lítosti. Byly zatčeny a dány do věznice v České Skalici.“

27. dubna 1940 porota přisvědčila na hlavní otázku, zda se Netíková dopustila zločinu vraždy, 11 hlasy kladně, avšak zároveň odpověděla i na druhou otázku, zda čin byl spáchán ve střídavém pomnutí smyslů 9 hlasy ano. Netíková byla tedy v důsledku tohoto výroku poroty osvobozena a ihned propuštěna na svobodu. Její matka Božena Semeráková byla uznána vinnou pro navádění ke zločinu a odsouzena na 18 měsíců žaláře, z nichž měla již 15 odpykáno vazbou, takže co nevidět byla též propuštěna.

1939

Pout'ová rozjařenost

„Uličnictví, které mohlo vésti k velkému neštěstí.

Tři rozjaření mladíci zničili celou alej ovocných stromků a na nepřehledném místě zatarasili silnici těžkými kameny.

V Hoříčkách u Náchoda konala se pout', na kterou se také vypravili z Havlovic u Úpice Václav Mareš, pekařský učedník, Bohumil Havel a ještě jeden mladistvý tovární dělník. Vůdcem této trojice byl nejstarší Mareš, který si již v hostinci počínal výbojně a nutil své společníky, kteří raději tančili, k pití. Na pouti se zdrželi do pozdních hodin nočních a hostinec všichni opouštěli v podnapilém stavu. Cestou k domovům, která vedla přes několik vesnic, tropili různé výtržnosti, a když přišli na okresní silnici, vedoucí do obce Újezd³¹², přes Hoříčky směrem k Úpici, dali se do lámání ovocných stromků, které tvoří při okresní silnici alej. Po tomto vandalství navalili přes celou šířku vozovky okresní silnice mezi Hoříčkami a Křížanovem, v místě, kde silnice tvoří ohyb a je při okraji lesa, veliké kameny s vědomím, že tato silnice je důležitou komunikační spojicí a je silně frekventovaná motorovými vozidly. Zatarasením silnice, která je v těchto místech špatně přehledná, mohlo dojít k velkému

³¹² Správně má být Újezdec.

nešťestí, nebyt opatrnosti automobilisty, který do záhybu vjížděl velmi opatrně avčás kameny na silnici ležící zpozoroval a odklidil. Hned ráno, když cestář spatřil v aleji pravou spoušť, počali četníci pátrat po pachatelích. Jejich pátrání mělo úspěch. Mladistvý dělník, který byl více méně při vandalství jen divákem, pachatele prozradil. Zatčen byl prozatím jen Mareš, jako hlavní viník, a byl dodán do soudní vazby v Opočně.³¹³“

1939

Zemřel P. Emil Novák

Narodil se 15. srpna 1871 v Metličanech u Nového Bydžova. Absolvoval reálné gymnázium v Novém Bydžově. Jako chudý student si přivydělával kondicemi. Po vysvěcení 25. července 1895 v Hradci Králové nastoupil kaplanské místo na Hoříčkách k nemocnému faráři P. Janu Kazdovi. Jak poznamenává, na faře se netopilo, nebylo čím. Po smrti faráře přišel na Hoříčky P. Jan Otčenášek, který předtím působil ve Rtni v Podkrkonoší (1890-1894). Z Hoříček je P. Emil Novák ustanoven jako osobní kaplan staříčkému osleplému děkanovi P. Janu Matoušovi do Hronova. Po hronovském působení byl ustanoven kaplanem v České Skalici a po odchodu P. Pecky do Náchoda ji 9 měsíců administroval. Na podzim roku 1900 přišel do České Skalice ze Rtně v Podkrkonoší P. František Bakeš. Po roce působení s ním, odchází P. Emil Novák z České Skalice na kaplanské místo do Úpice, kde působil jako kaplan do roku 1909, potom dvakrát po smrti děkana P. Jana Dvořáka a posléze po odchodu P. Jana Musila do Náchoda úpickou farnost administroval. 26. září 1912 odchází ze Rtně v Podkrkonoší do Úpice P. Josef Vojtěch a na rtyňskou faru se stěhuje P. Emil Novák, zprvu jen jako administrátor³¹⁴. 1. prosince téhož roku byl instalován vikářem Celestýnem Salfickým, děkanem polickým. Ve Rtni v Podkrkonoší působil jako farář 27 let a oceněn byl tituly konsistorního rady, biskupského notáře a osobního děkana. Samozřejmostí bylo i členství v místní školní radě a katechetické působení na zdejší škole³¹⁵. Zemřel 3. září 1939 v Náchodě³¹⁶.

1941

Zemřel P. Josef Vojtěch

Narodil se 31. července 1865 v Hněvčevsi³¹⁷. K jeho vysvěcení na kněze došlo 12. července 1891. Následně kaplanoval na různých místech. V letech 1893-1895 byl kooperátorem v Úbislavicích. Později působil jako kaplan a katecheta v České Skalici. V letech 1898-1907 byl I. kaplanem v Náchodě. Poté se stal rtyňským farářem. 26. září 1912 odešel ze Rtně v Podkrkonoší³¹⁸ do Úpice³¹⁹. Od roku 1936 byl farářem v Hoříčkách. Zemřel 23. února 1941 a je pohřben ve svém rodišti.

³¹³ Národní politika, Praha 4. června 1939.

³¹⁴ Obnova, Hradec Králové 14. června 1912.

³¹⁵ Vilém Schreiber, Sborník soudního okresu úpického: popis, statistika i adresář, Úpice 1929.

³¹⁶ Národní listy, Praha 18. září 1939.

³¹⁷ Vedle toho se v některých pramenech vyskytuje jako jeho rodiště Hoříněves, jedná se však o zjevný omyl.

³¹⁸ Obnova, Hradec Králové 14. června 1912.

³¹⁹ Národní politika, Praha 7. srpna 1912.

1942

Zahynul Jaroslav Falta

Narodil se 20. července 1903 v Batňovicích. V roce 1924 absolvoval učitelský ústav v Hradci Králové a o 3 roky později nastoupil na Hoříčky. Roku 1935 mu zde po porodu dcery zemřela manželka Hedvika, rozená Rotterová, industriální učitelka. V letech 1935-1936 byl zatímním ředitelem školy, potom odešel na školu do České Skalice. Na Hoříčkách se aktivně podílel na činnosti osvětové komise. V souvislosti s odbojovou akcí Silver A byl 3. července 1942 zatčen gestapem a uvězněn. Zahynul 20. října 1942 v koncentračním táboře Mauthausen.

1945

Úřady	
Starosta obce Hubert Kubelka, čp. 5, po ustavení Místního národního výboru předseda Josef Jiránek, čp. 80, úředník a matrikář Josef Mach, čp. 22.	
Římskokatolický farní úřad, čp. 1, kněz PhDr. Fn. Lic. (rom.) Jan Honců, ředitel kůru a varhaník Antonín Hofman, čp. 6, kostelník Josef Petira, čp. 27.	
Měšťanská škola osm ročníků (šest tříd), čp. 71, ředitel Ladislav John, čp. 82 a šest učitelů, v té době docházelo 196 žáků, školník Zdeněk Jindra, ubytován ve škole.	
Četnická stanice, čp. 2, velitel vrchní četnický strážmistr Rudolf Mikeš a k dispozici měl šest četníků.	
Finanční stráž, čp. 65, velitel inspektor finanční stráže Miloslav Kvasnička, čp. 65, k dispozici měl dva finančníky.	
Poštovní úřad, čp. 89, poštovní Jaromír Vacek, čp. 89, k dispozici měl čtyři pošťáky.	
Spolky	
Občanská záložna, čp. 89, ředitel František Čapek, čp. 89, pokladník František Šváb, čp. 7.	
„Sokol“ – starosta MUDr. Alexandr Kutík, čp. 65, místostarosta Ladislav Rufer, čp. 69, náčelník Jan Remiáš, čp. 8, vzdělávatel Antonín Vik, čp. 12, členská základna 51 mužů a žen, 25 dorostenců a dorostenek, 30 žáků a žákyň.	
„Hasičský sbor spojených obcí“ – velitel Josef Morávek, čp. 26, starosta František Čapek, čp. 89, pokladník Josef Drtina Chlístov, čp. 1, jednatel Karel Tuček, čp. 60, členská základna 27 činných členů, 68 přispívajících členů.	
Spolek divadelních ochotníků – ředitel František Šváb, čp. 7, režisér Ladislav John, čp. 82.	
Hoříčská dechová hudba, 20-25 členů, kapelník Karel Tuček, čp. 60.	
Okrašlovací spolek, členové spolku byli místní obchodníci a řemeslníci, cílem spolku bylo pečovat o vzhled obce z hlediska úpravy veřejného prostranství.	
Živnosti	
čp. 2	Textil a galanterie Václav Martínek Dámská krejčová Marie Martínková
čp. 3	Hostinec“U Píšťů“ František Franc Textil a konfekce Anna Francová-Píšová Prodej mléka,másla a trafika Anna Richterová
čp. 7	Porodní babička Antonie Švábová

čp. 8	Truhlářství a pohřební ústav Josef Kačer (nyní zde stojí dům čp. 39)
čp. 10	Prodej uhlí Karel Pich
čp. 11	Prodej uhlí Jan Pacák
čp. 12	Koloniál potraviný Adolf Vik Galantérie Anna Vávrová
čp. 14	Truhlářství Vladimír Mertlík
čp. 15	Klempířství, prodejna nádobí, skla a porcelánu Jaroslav Košťál
čp. 16	Sadařství-prodej ovoce Adolf Donát (zahradu 150 stromů)
čp. 17	Řeznictví a uzenářství Jaroslav Tuček Cukrárna a kloboučnictví Anna Tučková
čp. 21	Pekařství František Vít
čp. 22	Obuvník Josef Šimek
čp. 26	Řeznictví a uzenářství Josef Morávek
čp. 29	Bednář Josef Tylš
čp. 34	Sedlář a čalouník Adolf Šenk
čp. 36	Zámečnictví Josef Hůlek
čp. 40	Trafika Anna Šrůtková (nyní bytový dům ZD)
čp. 41	Zahradnictví Ludvík Jiránek
čp. 43	Prodej zeleniny a ovoce Anna Macatková
čp. 45	Pekařství Jan Pácalt
čp. 53	Sadařství a prodej ovoce Oldřich Šolc (zahradu 365 stromů)
čp. 56	Holičství Antonín Petr
čp. 58	Koloniál potraviný Alois Havlín-Benešová
čp. 59	Hostinec „U Zlaté hvězdy“ Adolf Sádlo
čp. 60	Hostinec „U Čapků“ Karel Tuček Potraviný a papírnictví Karel Tuček
čp. 61	Autobusová doprava Alois Rybka (autobus zn. Ford)
čp. 63	Nákladní autodoprava Karel Kačer (auto zn. Praga-Andula)
čp. 65	Prodej cukrovinek Hermína Matysová
čp. 66	Sanatorium pro léčení zlámanin MUDr. Alexandr Kutík
čp. 67	Elektrické mandlování prádla Marie Borůvková
čp. 68	Truhlář Karel Seidl
čp. 69	Hostinec „U Kašparů“ Anna Kašparová
čp. 70	Řeznictví a uzenářství Jan Tuček-Svatojánský Drogerie Karel Luštinec
čp. 72	Zámečnictví a prodej jízdních kol a motocyklů Adolf Jaro
čp. 74	Klempířství a prodej cukrovinek Ferdinand Řezníček
čp. 75	Pekařství a koloniál potraviný Josef Žďárský
čp. 80	Stavatelství a projekční kancelář Josef Jiránek
čp. 81	Autobusová doprava Karel Hlavatý
čp. 84	„Baťa“ prodejna obuvi – obuvník František Sedláček
čp. 85	Holičství a kadeřnictví Josef Kudera
čp. 87	Bednář Josef Valášek
čp. 88	Praktický lékař MUDr. František Zedník
čp. 104	Truhlář a sklenář Josef Hašek – Kalousov

1945

Zemřel Josef Čapek

Narodil se 14. července 1904 v Hoříčkách jako syn místního obchodníka a pekaře. Vychodil obecnou školu v rodné obci, měšťanskou v České Skalici. V roce 1921 maturoval na učitelském ústavu v Hradci Králové a jako mladý učitel působil na obecných školách na Žernově, v Olešnici, v Horním Kostelci a ve Lhotě pod Hoříčkami. Na vojně absolvoval důstojnickou školu a sloužil jako důstojník na východním Slovensku. Po ukončení vojenské prezenční služby se vrátil do rodného kraje. Učil nejprve v Horním Kostelci a potom ve Slatině nad Úpou, zde zároveň vyučoval na zemědělsko-rolnické škole. V září 1928 se stal správcem jednotřídní menšinové školy v Prorubech. Obyvatelstvo bylo z poloviny německé a také prorubská škola měla 2 třídy – českou a německou s německým učitelem. Učitel Čapek prostřednictvím výuky a různých kulturních a společenských aktivit posiloval národní sebevědomí českých obyvatel. Spolu se svou manželkou se snažili rozšířit životní obzor především dětí z této chudé podhorské obce. V roce 1936 se stal J. Čapek na Prorubech starostou a v této funkci se staral o získávání podpory pro nezaměstnané z prostředků Českých bukovinářů a Matice české, dále pomáhal organizovat hasičské slavnosti a plesy (patřil k zakladatelům hasičského sboru a ochotnického spolku). Jeho přičiněním byla na Prorubech založena také mateřská škola. Vše se změnilo s nástupem henleinovců v roce 1938, kterým byl vlastenecký učitel nepohodlný a snažili se ho ze vsi odstranit. V době mobilizace nastoupil k vojsku, ale již v listopadu musel rodinu přes noc vystěhovat na Hoříčky, neboť Proruby připadly k Velkoněmecké říši. Po návratu z armády učil krátce v Horním Kostelci, posléze byl jmenován řídícím učitelem v Červené Hoře, kam se s rodinou v březnu 1939 přestěhoval. I zde se zapojil do života obce. Tajně se stýkal s členy podzemního sokolského hnutí, v roce 1944 pracoval v hasičském odboji. Přátelsky se stýkal s německým antifašistickým redaktorem Winzi Schwartzem a jeho rodinou (popravení 1943) a karikaturistou Františkem Bidlem (zahynul v Terezíně). Po vyzrazení byl 15. prosince 1944 zatčen gestapem (4 dny po zatčení se mu narodila dcera, kterou nikdy neviděl), vězněn byl do 3. ledna 1945 na gestapu v Hradci Králové a posléze byl převezen do koncentračního tábora v Terezíně. Při osvobození tábora byl zdravý, zůstal zde a pomáhal při ošetřování spoluvězňů. Přestože se nechal očkovat, tak se nakazil skvrnitým tyfem a z Terezína se domů již nevrátil, protože zde 16. května 1945 zemřel.

1948

Zemřel P. Jaroslav Žďárek

Narodil se 12. února 1873. V roce 1900 byl jmenován za kooperátora v Sejfech³²¹. V roce 1902 se přemístil z místa kaplana v Dubenci do České Skalice³²². Roku 1911 se stal

³²⁰ Příloha Hoříčského zpravodaje č. 6/2012, Hoříčky červen 2012.

³²¹ Národní politika, Praha 29. září 1900.

³²² Obnova, Hradec Králové 22. srpna 1902.

administrátorem v Náchodě³²³. V následujícím roce se stal kaplanem tamtéž³²⁴. Byl znám svou bohatou přednáškovou činností, v níž se nevěnoval jen církevním záležitostem, ale poutavě líčil též své cesty po světě. Jmenujme např. jeho pojednání „Z cest po Solné komoře a zemích alpských“, přednesené v Náchodě 27. října 1912. Roku 1916 přestal administrovat faru na Hoříčkách a přesídlil ve stejné funkci do Studnic³²⁵. V roce 1917 byl z fary ve Studnicích, kterou administroval, přemístěn do Chvalkovic, kde se stal farářem. V letech 1935-1948 byl děkanem v Červeném Kostelci. Zemřel 5. listopadu 1948 tamtéž³²⁶.

1949

Založeno JZD Hoříčky

Zdejší družstvo bylo jedním z prvních, založených na náchodském okrese. V květnu 1949 byl ustaven přípravný výbor družstva³²⁷ a již koncem téhož roku družstevníci dokončovali svépomocí prádelnu a kolnu pro hospodářské stroje. Na podzim 1950 došlo kvůli společnému osevu k rozorání mezí³²⁸ a v roce 1951 se v JZD začalo se společným stravováním. Straničtí agitátoři přesvědčili družstevníky o nutnosti výstavby společných stájí a výhodách společného chovu dobytka jako základu pro zvyšování produktivity živočišné výroby. Přestavbou stodoly byl dobudován společný kravín pro 60 dojnic, do něhož byl převáděn první skot. V témže roce se družstvu podařilo splnit dodávku obilí na 216 %. Kaňkou na reputaci družstva se stal špatně vypracovaný výrobní plán. Roku 1952 byl naočkován na obilí námel, který byl velmi důležitou surovinou pro zdravotnictví. Se zajištěním žní často pomáhala vesnická organizace KSČ. Rychlejšímu postupu prací, splnění dodávek a i levnějším nákladům sloužily vypracované časové plány prací, které počítaly se stále lepším využitím všech místních pracovních sil i potahů a s přesným vymezením úkolů družstevníkům i státní traktrové stanici³²⁹, přesto se družstvo neobešlo např. v období žní bez brigádníků a nočních výmlatů. Navíc však bylo zatíženo i tím, že mělo patronát nad JZD ve Lhotě za Červeným Kostelcem.

V dalších letech však hospodaření družstva nebylo tak úspěšné. V Pochodni 22. března 1955 se např. objevilo: „...JZD Hoříčky mělo letos neradostnou bilanci. Místo plánovaných 18 Kč na jednotku mohlo vyplatit jen 10 Kč. Družstevníci špatně hospodařili...“ Stejný deník 22. března 1955 napsal: „...Předseda JZD Chobotský se neradil s družstevníky o důležitých problémech hospodaření, rozhodoval sám a nepřipouštěl kritiku svého počínání. Osobní prestiž povýšil nad zájmy družstva a znemožňoval zavést odměňování podle norem...“ Straničtí organizace rozhodla o potrestání předsedy Chobotského a do čela družstva byl zvolen nový předseda. Takže za všechny neúspěchy mohl jen a jen předseda.

Následně dochází k řadě změn a inovací. Družstvo přijímá u příležitosti návštěvy sovětských turistů na Hoříčkách název JZD Svazu československo-sovětského přátelství. Zároveň se důsledně začala uplatňovat metoda předsedkyně kolchozu Rudý říjen v kostromské oblasti P. A. Malininové, která umožňovala družstvu i přes různé potíže plnit a překračovat dodávku

³²³ Obnova, Hradec Králové 15. září 1911.

³²⁴ Obnova, Hradec Králové 26. ledna 1912.

³²⁵ Obnova, Hradec Králové 10. listopadu 1916.

³²⁶ Štít, Hradec Králové 19. listopadu 1948.

³²⁷ Pochodeň, Hradec Králové 3. června 1949.

³²⁸ Rudé právo, Praha 25. srpna 1950.

³²⁹ Rudé právo, Praha 23. února 1952.

mléka. Pravidelnou událostí se staly různé instruktáže, např. ošetřovatelů dojníc³³⁰. Nebylo opomenuto také včelařství. Z tohoto důvodu vstoupilo JZD v roce 1961 do českoskalického včelařského spolku. Tehdy mělo 50 včelstev.

Koncem 50. a počátkem 60. let družstvo začalo též s meliorováním pozemků. Jen v dubnu 1961 odvodnilo 3,5 hektaru a v kladení drenážních trubek pokračovalo i nadále. Podobně na tom bylo i v silážování a zakládání kompostů, jemuž se v této době věnovala velká pozornost. Zároveň došlo ke sloučení s JZD Litoboř, které bylo založeno 20. dubna 1952. Mnoho prací by však nebylo dokončeno, kdyby nebylo množství brigádníků ze spřízněných podniků, např. červenokosteleckého Kovotexu³³¹, vyrábějícího textilní stroje. Velkým úkolem bylo také získávat bílkoviny z vlastních zdrojů a postupně tím snižovat dovoz zrnin.

Aby lidé z vesnice i družstva neutíkali, muselo se postarat o všechny jejich potřeby. Důležitou otázkou bylo bydlení členů JZD, zejména těch mladých. Proto bylo v JZD na Hoříčkách ustaveno bytové družstvo, jež začalo s výstavbou bytovek. Družstvo však stálo i za budováním obce samotné, a to finančně nebo poskytnutím strojového vybavení a pracovních sil. Rozvoji družstva mělo pomoci též zavádění brigád socialistické práce.

Hoříčské JZD zaniklo k 31. prosinci 1976. Následně z něj vzniklo středisko JZD Dolany, které funguje dosud, a to včetně místní pily a čerpací stanice pohonných hmot.

1950

Zavedení elektřiny do Mečova

Zavedení elektřiny do Mečova bylo spojeno s dokončením elektrifikace Křižanova a protažením elektrického vedení přes Mečov až na slatinské Končiny, kde se téhož roku rozsvítila první světla³³².

1952

Vznik internátní ZDŠ pro neslyšící

29. února 1952 byl do Hoříček nuceně přestěhován Ústav pro hluchoněmé v Hradci Králové, protože jeho budova připadla Vojenské lékařské akademii. Jako zajímavost zde můžeme dodat, že se stěhoval na 105 nákladních autech. Jeho sídlem se stalo bývalé Kutíkovo sanatorium.

Pro nejmenší děti tam byly v klidném venkovském prostředí a v budově s francouzským parkem dobré podmínky, ale ve skutečnosti zde byly odříznuty od světa, aby tito postižení lidé nebyli moc na očích. Dalším problémem bylo dopravní spojení, kdy se muselo autobusem do České Skalice a zde přestupovat na další autobusové linky nebo vlak, takže většina dětí zůstávala na internátě a domů jezdila jen o prázdninách.

³³⁰ Nový čas, Náchod 9. října 1963.

³³¹ Nový čas, Náchod 12. července 1961.

³³² Věra Vlčková, Slatina nad Úpou. Procházka historií a současností obce, Červený Kostelec 2009.

Po třech letech došlo k výměně vyučujících. Řádové sestry, jež odešly ze školy do zdravotnických zařízení, byly nahrazeny učiteli a vychovateli³³³. Zároveň vzniká Základní devítiletá internátní škola pro neslyšící. Ředitelem se stal Emil Klesl, který se snažil o navrácení ústavu do Hradce Králové.

V roce 1960 umožnil ředitel Klesl, aby na škole začali vyučovat manželé Jiří a Vlasta Šimáňovi, velcí skautští propagátoři a organizátoři. Díky nim byla v červnu 1964 odevzdána veřejnosti Barunčina vyhlídka, dílo 9. třídy této školy. Úpravy a údržbu přejímala každým rokem nastupující 9. třída ZDŠ pro neslyšící. To však nebylo jediné jeho dílo. S neslyšícími dětmi založil junácké družiny, v roce 1971 byl hlavním organizátorem oslav 90 let školy³³⁴ a v letech 1972-1973 zorganizoval pod záštitou Čs. Červeného kříže letní tábory neslyšících dětí. Roku 1973 mu však ředitel Rudolf Grulich dává výpověď.

Roku 1963 byly ve škole poprvé umístěny i tříleté děti, protože podle tehdejších výzkumů odborníků to byla nejvhodnější doba pro začátek výchovné a vyučovací práce s neslyšícími³³⁵. V únoru 1972 byla uzavřena patronátní smlouva s ČSAD Náchod³³⁶. Při ZŠ tehdy pracovala Pionýrská skupina J. A. Gagarina. Ve školním roce 1988/1989 vznikly v rámci ústavu samostatné třídy pro žáky s vadami řeči. Škola pro neslyšící ukončila činnost v roce 1996. Její místo zaujala škola pro žáky s vadami řeči, jež začala samostatně působit od července 1990, o rok později přibyla ke třídám základní a zvláštní školy také mateřská škola pro děti s vadami řeči. 1. září 1996 začala oficiálně fungovat Mateřská a základní škola internátní pro děti a žáky s vadami řeči a zvláštní škola internátní pro žáky s vadami řeči, Hořičky 66. Roku 1999 jsou ke škole zařazena SPC v Náchodě a Dvoře Králové nad Labem. Téhož roku se stal ředitelem Mgr. Jaroslav Balcar, který zde působil celkem 16 let, z toho 8 let jako učitel 1.-3. třídy³³⁷. V roce 2002 bylo ke škole připojeno pracoviště v Choustníkově Hradišti. Na konci školního roku 2006/2007 se škola odstěhovala do Choustníkova Hradiště a objekt byl následně vydán restituentce Halině Kutíkové.

1957

Zemřel JUDr. Emerich Polák

Narodil se 4. října 1866 v Lomnici nad Popelkou. Vystudoval právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde byl 21. prosince 1891 veřejně povýšen na doktora veškerých práv. V září 1897 byl jmenován soudním adjunktem pro zemský soud v Praze a v roce 1902 náměstkem státního zástupce v Táboře. Následně působil jako ministerský rada na ministerstvu spravedlnosti ve Vídni. Roku 1919 byl povolán z vídeňské advokátní kanceláře do tvořícího se ministerstva spravedlnosti. Zatímco jeho kolegové, sekční šéf Hartmann, Heydušek a ostatní pracovali v ústraní, dr. Polák hájil venku, v parlamentu a ve vládě zájmy resortu. Byl také zástupcem Československa v mezinárodní vězeňské komisi. V roce 1926 odešel jako sekční šéf do výslužby a nadále působil jako obhájce. Zároveň se 23. června téhož roku stal předsedou správní rady Komerční banky, který připravoval a prováděl fúzi s

³³³ Pochodeň, Hradec Králové 25. září 1966.

³³⁴ Pochodeň, Hradec Králové 29. června 1971.

³³⁵ Pochodeň, Hradec Králové 3. září 1963.

³³⁶ Pochodeň, Hradec Králové 12. října 1972.

³³⁷ Havlovické noviny únor 2008, Havlovice 2008.

Anglobankou. Roku 1932 byl jmenován vrchním soudem v Praze soudním tlumočnickem německého jazyka. Přispíval do odborných právních listů. V době letních prázdnin jezdil s rodinou na Hoříčky, které si tak oblíbil, že zde vystavěl vlastní dům čp. 77. Zemřel 14. října 1957 v Praze a je pochován v rodinné hrobce na Hoříčkách.

1958

Založeno JZD Křižanov

Toto JZD vzniklo 26. května 1958 jako poslední v okrese, a to spojením osad Mečova, Posadova a Křižanova, podle něhož dostalo JZD název. Dokládá to krátký článek Rudého práva z 9. června 1958:

„V kraji Hradec Králové nová družstva

V průběhu jarních prací neustalo na Hradecku zakládání JZD. Nová družstva založili drobní a střední rolníci v osadě Batín na okrese Jičín, v obci Zákraví na Dobrušsku a v osadě Křižanov na Náchodsku. Do těchto družstev vstoupilo 96 rolníků se 440 ha půdy.

JZD Křižanov je 59. družstvem, založeným v kraji od počátku letošního roku. Dnes je už v kraji celkem 789 družstev, která společně se státními statky obhospodařují 78,57 procenta zemědělské půdy. V kraji zbývá ještě založit JZD ve 28 obcích.

(Od dop.)“

Ale zmínka o místních zemědělci se objevila již v článku téhož deníku z 2. června 1956:

„VINU NEMAJÍ SLEPICE ANI ZEMĚDĚLCI

Nyní v pěkných jarních dnech je snůška vajec vysoká, ale přesto se plán výkupu vajec neplní. Kdo tedy za to může? Zemědělci? – Ne. Ukázalo se, že když sluníčko a hezké počasí vylákaly rolníky do polí, vejce od slepic zůstala doma, poněvadž nebyl čas je do sběrný odnést. To ovšem nemůže nikdo zemědělcům zaslívat, protože polní práce jsou nyní skutečně nejpřednější. Je však na výkupních pracovnících, aby si dovedli poradit, a že to jde, to dokázali na náhodském okrese.

Náchodský okres patří ve výkupu vajec mezi nejlepší v republice. Mnohá družstva v tomto okrese – jako JZD Provodov – splnila již svůj celoroční úkol. Pracovníkům výkupu a drůbežářských závodů se nyní – vdobě polních prací – velmi osvědčilo navštěvovat rolníky doma, zvláště v ranních a večerních hodinách, vykupovat od nich vejce a na místě jim je proplácet. Tak v obcích Vestec a Křižanov prodali takto zemědělci pracovníkům výkupu jen několik dní 3500 vajec, která by neměli čas do sběrný odnést.

Chtějí-li tedy i na jiných okresech dohnat zpoždění ve výkupu vajec, musí na to jít podobně. Za námahu to stojí. Na podzim, až přestanou slepice nést, nedá se dohnat to, co se zameškalo na jaře.“

Předsedou byl zvolen střední rolník z Mečova Jaroslav Falta, zootechnikem se stal Jar. Vojtěch z Křižanova, agronomem Karel Pacák z Křižanova, účetním Josef Tuček z Křižanova

a skupinářem Karel Kadaník z Mečova. Na podzim téhož roku zazněl poprvé hlas traktoru na družstevních lánech. Tehdy došlo k prvnímu společnému osevu.

Přesto, že družstvo vzniklo mezi posledními, dostalo se brzy mezi přední JZD. S každou prací se vždy včas vyrovnalo, takže bilance ke konci roku dopadla dobře a na výroční schůzi bylo vypláceno 18 Kč na pracovní jednotku a k tomu byly ještě naturálie. Na této schůzi byl také dán podnět ke sloučení družstva s JZD v Mezilečí, čímž k 1. lednu 1961 družstvo zaniklo.

1958

Ustavení Československého svazu mládeže

„POZNÁMKA

Umíme to vždycky s mládeží?

Kdo z nás si nepamatuje z mládí, jak staří říkali: Kdepak dnešní mládež! To za našich mladých let... Říká se to mnohdy i dnes, často už mechanicky a bezmyšlenkovitě, když někdo nechce nebo nedovede pochopit mládí. Někdy to však slyšíme ve spojitosti se stížnostmi na některé nepěkné zjevy u částí mládeže, ať už je to páskovství, chuligánství, lehkomyšlnost, lhostejnost, nezájem o veřejné věci apod. Kde však hledat vinu? U mladých nebo u těch, kdož jsou za jejich výchovu odpovědní?

K přesvědčování mladých je dvojitá cesta. Buď se snažit přiblížit se k nim, mluvit k nim tak, aby to pochopili a přijali. Anebo povýšeně kárat a kázat. Vždyť to je z duše protivné každému, tím spíše mladému člověku.

Je však nemálo možností, jak se dostat k srdci mládeže, jak ji dostat do družného kolektivu, což už je počátek úspěchu, a pak ji nenásilně vést k politickému myšlení. Zajímavá práce, soutěžení, což je vlastně zápolení, tak blízké mládí, nebo zájem o techniku, o dobrodružství a romantiku, o sport, knihu, tanec atp., to všechno jsou možnosti, jak zaujmout mladé a pak už nebude těžké obrátit jejich zájem na věci veřejné, čili na politiku.

K této úvaze o věcech ostatně už dávno známých, jenomže často zapomínaných, přivedl mě diskusní příspěvek mladého vesnického učitele a osvětáře v Hoříčkách na Náchodsku soudruha Andrše, který přednesl na konferenci osvětových pracovníků v Hradci Králové.

V Hoříčkách, kde byly už téměř všechny organizace, dlouho nemohli založit organizaci ČSM. Přijeli dokonce »až z okresu« mládežníci na nákladním autu, zazpívali a pak hned šli zakládat skupinu. Přirozeně, že takto narychlo a formálně, i když s muzikou zakládaná organizace může mít jen jepičí trvání. »Mladé na vesnici – takové je přesvědčení osvětáře Andrše – nemůžeš přece chytit najednou na návsí za ruku a říci: Vstupte do Svazu mládeže! Žijte plně, mějte radostně perspektivy!« Ano, k takovému přesvědčení je třeba mladé dovést. Ale jak?

Třebas tak jako v Hoříčkách. Využili divadla. Svolali mladé – a že budou hrát ochotnický divadlo. Co z toho bylo, dopoví soudruh Andrš: »S přirozenou vervou mládí se dali do zkoušení. Nejdříve hráli Popelku, pak Jiráskovu Kolébku. Nikdy předtím nestáli na jevišti. Jistě si dovedete představit, co to dalo práce naučit je divadelní abecedě. Ale výsledek! Dva z nich zachránilo divadlo před zakouřenou hospodou. Teď na ni nemají ani čas, ani chuť.

Sedmnáctiletý Josef Kadaník, který dříve o kultuře nechtěl ani slyšet, je dnes vedoucím Osvětové besedy v Mezilečí. Pevně spojení zájmem o divadlo založili vesnickou skupinu ČSM. Scházeli se i o prázdninách, kdy nebyly zkoušky. Vyrostl tu dobrý kolektiv mladých dělníků, členů JZD, studentů... Vím, že tu neříkám nic světoborného, ale je to bezesporu jedna z cest, jak se dostat k srdci mladého člověka, jak u něho vzbudit zájem i o ostatní věci a vymýtiti nudu a lhostejnost, které zabíjejí cit...»

Jistě, není to nic světoborného, ale přece se na takovouto cestu často zapomíná. Stále ještě leckde neumějí dát mladé dohromady, zaujmout je ušlechtilou činností v kolektivu, odkud je pak už jen krůček k činnosti veřejné, k politické, komunistické výchově. Jak na to nemyslet zejména nyní, kdy po XI. Sjezdu hledáme nové, lepší cesty výchovy mladých, za niž má hlavní odpovědnost strana.

(EŠ)³³⁸“

1965

Začátek Hoříčského zpravodaje

Hoříčský zpravodaj je tiskovina, která slouží k informování občanů, vychází jednou měsíčně a jejím vydavatelem je Obecní úřad Hoříčky. První číslo vyšlo 18. října 1965 pod názvem Hlas Hoříček. Tehdejším vydavatelem nebyl MNV Hoříčky, ale Osvětová beseda (odpovědný redaktor Miroslav Andřš a náklad 250 ks)³³⁹. Éra měsíčníku pod tímto názvem trvala až do roku 1990. Po desetileté přestávce začal vycházet Zpravodaj Hoříček, který se v roce 2006 přetransformoval do dnešní podoby i názvu.

1966

Otevření Barunčiny vyhlídky

V roce 1965 rada Muzea Boženy Němcové v České Skalici na svém zasedání předložila návrh nalézt vhodné místo jako vyhlídku na kraj, kde spisovatelka prožila své mládí. Členem rady byl rovněž malíř Bedřich Linhart, který bydlel na Hoříčkách v čp. 23 a na dalším zasedání předložil návrh vyhlídku umístit na Hoříčkách nad písničkem zvaným „Šutrák“ na okraji lesa Vejroviny v lokalitě Kalousova.

Následně se sešel Bedřich Linhart se spisovatelem Miloslavem Novotným a učitelem Jiřím Šimáněmz České Skalice, kteří byli rovněž členy rady. Prošli navrhovanou lokalitu a přilehlé okolí a našli vhodnější místo asi o 200 m níže, položené v blízkosti vily rodiny Polákových z Prahy.

Toto místo bylo radou schváleno a úpravy se ujal MNV za spolupráce JZD pod organizačním řízením Jiřího Šimáně, který působil jako učitel v ústavu pro neslyšící na Hoříčkách. Byla navezena hlína ze skrývky od písničky, terén urovnán, umístěny lavička informační pouač.

³³⁸ Rudé právo, Praha 28. října 1958.

³³⁹ Hoříčský zpravodaj č. 1/2012, Hoříčky leden 2012.

Učitel Šimáně měl řadu pomocníků ze žáků ústavu, kteří i v dalších několika letech pečovali o vzhled vyhlídky.

21. června 1966 byla vyhlídka uvedena do provozu³⁴⁰ a následně zakreslena do turistických map. Byly vytvořeny i oficiální překlady jejího názvu – Barunka Aussicht a Belvedere Barunka³⁴¹. V letech 1966-1968 navštívilo vyhlídku více jak 40 autobusových zájezdů a z toho 2 z Rakouska³⁴². V 80. letech byla již vyhlídka v žalostném až zanedbaném stavu³⁴³.

Roku 1981 získal pozemek s vyhlídkou na základě kupní smlouvy Ing. Vlastimil Mertlík, a to od své matky Vlasty Mertlíkové. Podle jeho tvrzení vznikla vyhlídka bez jejího souhlasu. V březnu 1993 zažádala Dagmar Šimáňová společně s českoskalickými junáky o obnovení vyhlídky. Majitel pozemku však s tímto krokem nesouhlasil a zakázal všem spolkům i lidem vykonávat zde jakoukoliv činnost. Od té doby spravoval tento pouemek sám.

V roce 2011 Vlastimil Mertlík zásadně upravil okolí vyhlídky vykácením náletových dřevin. Obec osadila nový informační panel, který zachycuje krajinu od Boru až po Opočno. Rovněž „Polákova vila“ změnila majitele, prošla rozsáhlou rekonstrukcí a vznikl zde penzion s restaurací a letní terasou pod názvem „Vila Barbora“.

1971

Zemřel Bedřich Linhart

Narodil se 22. března 1905 v Praze³⁴⁴. Z finančních důvodů nemohl studovat AMU, začínal jako sluha v podolském sanatoriu, ve volných chvílích docházel do ateliéru E. Neumanna, kde získával základní výtvarné znalosti. Po 3 letech odešel z Prahy do Budapešti na pozvání svého příbuzného jako pomocný úředník. Zde pokračoval ve výtvarných studiích u malíře I. Harase. Po ukončení základní vojenské služby působil v Praze jako obchodní zástupce, prodával obrazy a pokračoval ve studiu malířství. V roce 1943 se přestěhoval z Prahy do Hoříček u České Skalice. Specializoval se téměř na obrazy z Babiččina údolí a vytvořil tak cyklus 100 obrazů z kraje Boženy Němcové. Detailně zachytil okolí Starého Bělidla ve všech ročních obdobích. Vytvořil cykly Jiráskova kraje a Čapkova rodiště. Souborných výstav se účastnil v roce 1941 v Mazáčově saloně a v roce 1947 v rámci celostátní výstavy jiřin a vzpomínkových slavností na Boženu Němcovou v České Skalici. Z této výstavy věnoval 12 obrazů městu České Skalici jako základ pro městskou galerii. Zemřel 25. února 1971 v Hoříčkách³⁴⁵.

1974

Zánik Kalousova jako osady

³⁴⁰ Pochodeň, Hradec Králové 4. června 1966.

³⁴¹ Pochodeň, Hradec Králové 31. prosince 1966.

³⁴² Hoříčský zpravodaj č. 2/2012, Hoříčky únor 2012.

³⁴³ Pochodeň, Hradec Králové 10. června 1983.

³⁴⁴ Pochodeň, Hradec Králové 21. března 1975.

³⁴⁵ Pochodeň, Hradec Králové 9. března 1971.

Od roku 1849 patřil Kalousov k Hoříčkám, ale k 1. lednu 1974 jako osada zanikl, i když toto místní pojmenování se používá i nadále.

Rok	1794	1824	1869	1921
Počet obyvatel	22	24	17	20

Vývoj počtu obyvatelstva Kalousova

Rok	1794	1824	1869	1921
Počet domů	4	4	4	4

Vývoj počtu domů v Kalousově

1975

Zemřel P. Jiljí Hůlek

Narodil se 1. ledna 1894 v Hoříčkách. Působil jako kaplan v Nových Hradech a v Hradci Králové. V roce 1925 byl spolu s farářem Stejskalem hlavním iniciátorem pořízení nových zvonů do Hoříček³⁴⁶. 7. července 1928 zase pronesl projev na sjezdu rodáků a přátel Hoříček. Od roku 1937 byl ředitelem Ústavu pro hluchoněmé v Hradci Králové. Do té doby zde působil jako třídní učitel. Zároveň pracoval jako okrskový i župní vzdělavatel Orla a byl autorem řady článků a přednášek. Zemřel 20. dubna 1975.

1975

Otevření místní samoobsluhy

Větší počet místních obchodníků se v obci objevil již koncem 19. století. Největší význam však měla výstavba zdejší samoobsluhy. V roce 1920 stál na jejím místě dům Adolfa Vika čp. 12. Posledním majitelem původního objektu byl do roku 1973 Josef Valášek. 28. května 1973 začalo bourání tohoto domu a následně 24. července téhož roku začala výstavba prodejny, jejímž majitelem byla Jednota Broumov. Samoobsluha byla otevřena 5. května 1975³⁴⁷.

Po třiceti letech existence byla prodejna rozebrána a v roce 2006 došlo k zahájení kompletní přestavby celého prostranství až do dnešní podoby. 16. listopadu 2006 byla provedena kolaudace nově vzniklého prostranství.

Zánik samoobsluhy byl vyřešen vznikem společnosti MIPA s. r. o., která byla zapsána do obchodního rejstříku 12. října 1998 a prodávat začala v čp. 59.

1975

³⁴⁶ Štít, Hradec Králové 3. září 1925.

³⁴⁷ Hoříčský zpravodaj č. 11/2006, Hoříčky listopad 2006.

Zemřel P. František Borák

Narodil se 25. listopadu 1910 v Bánově u Uherského Brodu. Po absolvování gymnázia v Uherském Brodě v letech 1922 až 1930 a bohoslovecké fakulty v Olomouci byl v roce 1935 vysvěcen na kněze. Do lázeňské obce Slatinice u Olomouce přicestoval po své primici a ve zdejším kostele Nanebevzetí Panny Marie sloužil až do začátku 40. let, kdy přesídlil do farnosti Valašské Klobouky. Měl rád historii, latinu, staroslověnštinu i staročeštinu³⁴⁸. Podrobně se zabíral i dílem Kosmy, do něhož se intenzivněji zhloubal po válce. Jméno katolického kněze je s pracemi kronikáře úzce spjato a badatelé jej citují hlavně v souvislosti s tzv. Kosmovými anagramy. Na Valašsku působil v období 2. světové války a je mužem, který se nepřímo zapsal do československých dějin. O Velikonocích 1942 totiž zpovídal Josefa Valčíka, který se účastnil atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Po Slatinicích a Valašských Kloboukách zavítal do královéhradecké diecéze na fary v Cerekvici, v Hoříčkách u České Skalice a v Mlázovicích. Od roku 1950 byl 3 roky internován. Posledním presbyterovým působištěm byly Radslavice u Přerova, do kterých se přestěhoval 3. července 1964 ze Zlámanky u Kroměříže. Do 1. července 1968 vykonával duchovní správu jako invalidní důchodce, od 1. července 1968 jako kaplan z Pavlovic u Přerova. Je mimo jiné označován za posledního faráře radslavského. Zemřel 25. července 1975 v Radslavicích u Přerova.

1975

Zemřel Jiří Šimáně

Narodil se 24. ledna 1926 v Praze. Po přestěhování z rodné Prahy do Náchoda roku 1937 vstoupil do Junáka. Zde skautoval až do roku 1940, kdy byl Junák zrušen nacisty. V roce 1945 odmaturoval v Chrudimi na učitelském ústavě. Po válce začal vyučovat na školách náchodského okresu a stal se okresním velitelem Junáka, kterým byl až do roku 1948. Pak byl Junák rozpuštěn KSČ. Pro jeho politické názory a propagaci skautingu byl vyhozen v roce 1951 ze školy na Bohdašíně. Musel pracovat 9 let jako dělník na Rozkoši, skladník v Náchodě, barvíř ve Zblově. Okolo roku 1957 se přistěhoval do České Skalice. V roce 1960 nastoupili spolu s manželkou do školy pro neslyšící děti na Hoříčkách a společně vystudovali Pedagogickou fakultu v Praze. V českoskalickém muzeu vedl dětský muzejní kroužek, korespondenčně si dopisoval s družinami dětí a vedl je v duchu skautské výchovy. Byl iniciátorem stavby pomníku Boženy Němcové. S neslyšícími dětmi vybudoval na Hoříčkách „Barunčinu vyhlídku“. V roce 1968 se zasadil o obnovení Junáka v České Skalici a stal se opět okresním velitelem. Z České Skalice řídil protestní akce skautů proti srpnové okupaci. Roku 1970 byl Junák podruhé násilně zrušen komunisty. V České Skalici nepřestoupil pod Pionýr vlivem Jiřího Šimáně žádný skautský oddíl, takže byl nařčen, že tím místní hnutí Pionýra zlikvidoval. Dostal další výpověď ze školství a nakonec mu nebylo dovoleno učit ani mentálně zaostalé děti v Chroustovicích. Státní bezpečnost jej často vyslýchala, sledovala a byla iniciátorkou štvavých článků v místních novinách. Rok vydržel pracovat v miskolezské cihelně jako topič, kde byl 11. listopadu 1975 nalezen mrtev při noční směně. Okolo jeho smrti visí stále otazníky, zda se jednalo o nešťastnou náhodu, sebevraždu či vraždu. Jeho heslem vždy bylo „*Vždycky mít čistý štít, nevzdat se a nezradit*“. Je autorem knihy „Je tady

³⁴⁸ Metoděj Zemek, Miloš Trapl a Václav Frolec, Slovácko, kapitoly z dějin Slovácka, Brno 1978.

Gestapo! Záznam některých událostí na Náchodsku za okupace Československa 1939-1945“ (Červený Kostelec 1946).

1980

Popis obce

Jak vypadala obec v roce 1980 skvěle popisuje článek v Rudém právu, i když musíme trochu poodhlédnout od jeho politického nádechu:

„Proč se dílo daří

Vedle městských center, v nichž se rozvíjí bohatý kulturní život, jsou na Náchodsku i obce, které se rovněž snaží v co největší míře uspokojovat kulturní potřeby svých občanů. Mezi ně patří zejména Hoříčky se šesti sty obyvateli. Kdysi tam léčili »zlámaniny údů«, jak o tom poutavě píše Jan Hostáň v knize Ranhojič Pechanec.

Dnes jsou Hoříčky sídlem matričního obvodu, úplné ZDŠ, internátního střediska JZD Dolany. Nechybějí tu ani zdravotní středisko, pohostinství, samoobslužná smíšená prodejna, drogerie, prodejny stavebnin, obuvi a textilu. Zkrátka takové docela malé »městečko« na kopci někde uprostřed mezi Orlickými horami a Krkonošemi. Řeklo by se tedy – proč namáhavě a v neodpovídajících prostorových podmínkách připravovat kulturní akce, když je možno si vyjet do příjemných sálů, kin a výstavních sálů okolních měst? Jenže – a to je právě chvályhodné – najdou se lidé, kteří chtějí něco nezištně udělat pro druhé právě u sebe, doma. I když mají k dispozici jen sál v hostinci Jednoty, toho času v havarijním stavu.

A tak se rodí každoročně péčí Sboru pro občanské záležitosti setkání starších generací, naplněná hudbou, veselým zpěvem a tancem, pořady s ukázkami účesů a módními přehlídkami, večery s přednáškami či vystoupeními recitačního souboru ZDŠ. Většinu z nich připravují Český svaz žen a Jednota. Jednu z takových akcí – dvoudenní výstavu prací dovedných rukou hoříčských občanů – zhlédlo více než pět set návštěvníků z Hoříček i okolí.

Své kulturně politické poslání plní v obci s dobrými výsledky kino MNV a středisková knihovna s profesionálním pracovníkem. Ke zkvalitnění masové a politické práce a politicko-organizačnické činnosti MNV přispívá místní zpravodaj Hlas Hoříček, který vychází již patnáct let. Členové rozhlasového kroužku připravují každým rokem na dvacet komponovaných rozhlasových relací.

Tyto a řada dalších akcí, zejména tělovýchovně branných pro mládež, přispívají k naplňování ideově výchovné části volebního programu Národní fronty a jednotného plánu kulturně výchovné činnosti. Vedoucí úlohu tu důsledně plní vesnická organizace KSČ, která se stavem kultury v obci soustavně zabývá za pomoci školské a kulturní komise MNV i místního výboru Národní fronty.

Všude tam, kde nepodléhají pohodlnosti a zápecnictví, kde nad úkoly nelomí jenom rukama a nevymlouvají se na objektivní překážky, se dílo daří.

1980

Zemřel prof. MUDr. Emerich Polák, DrSc.

Narodil se 25. května 1901 v Praze. Po promoci v roce 1924 nastoupil na II. chirurgickou kliniku ke skvělému chirurgovi profesorovi Rudolfovi Jedličkovi. Habilitován byl v roce 1934. Rok nato se stal primářem chirurgického oddělení Vinohradské nemocnice, což v té době bylo malé zanedbané pracoviště. Zde mladý docent Polák rozvinul své schopnosti a vybudoval vynikající moderní chirurgické zařízení. Polákovou specialitou byla hrudní chirurgie, operace štítné žlázy a urologie. Pokoušel se zavést i kardiochirurgii, ale na patřičné vybavení chyběly finanční prostředky. Za 2. světové války ukrýval řadu pacientů před hrozícím zatčením, medikům, kterým byly zavřeny školy, zase umožňoval pracovat na svém oddělení. V roce 1945 byl jmenován mimořádným a roku 1955 řádným profesorem. Poprvé se u nás pokusil o operaci otevřené tepenné dučeje ligaturou v roce 1946, ale výkon pro krvácení skončil nezdarem. V roce 1952 se jeho oddělení stalo Chirurgickou klinikou Lékařské fakulty hygienické UK. Polák byl uznáván jako virtuózní chirurg a výtečný učitel, je autorem řady monografií. Na Hoříčky často zajížděl a pobýval zde v rodinné vile. Oblíbil si zdejší kraj, s každým si rád pohovořil a mnozí z místních občanů se stali i jeho pacienti. Zemřel 27. srpna 1980 v Praze a dle svého přání byl pohřben do rodinné hrobky na Hoříčkách.

1981

Vznik Českého svazu ochránců přírody

Celostátní organizace byla založena 11. září 1979, náhodská okresní organizace se sešla na ustavující konferenci v lednu 1981 a základní organizace pod evidenčním číslem 46/11 se sídlem v Hoříčkách vznikla až 9. května téhož roku. Předsedou hoříčské organizace se stal Vladimír Vávra z Náchoda, místopředsedou Ing. Jiří Vaněk ze Slatiny nad Úpou a jednatelem Kamil Krecbach z Hoříček³⁵⁰. To dokazuje, že členská základna této organizace byla tvořena lidmi z celého širokého okolí, kteří měli zájem o ochranu místní přírody a krajiny (Lipovka, Pustiny, Cihelna, Tábor). Hned od počátku byla organizace velmi aktivní a strhávala na sebe velkou pozornost. Roku 1983 začala s budováním ornitologické lokality v prostoru bývalé cihelny u Světlé pod Hoříčkami³⁵¹. V roce 1985 natočil Československý rozhlas v Hradci Králové reportáž o práci tohoto spolku. 9. ledna 1988 se její výroční členská schůze uskutečnila v sále českoskalické restaurace Zlatá hvězda³⁵². Činnost základní organizace nepřestala ani po listopadu 1989. Jako organizační jednotka sdružení byla znovu zapsána k 24. květnu 1994, kdy obdržela IČO 62727966. Později začala spolupracovat se Společností pro záchranu Babiččina údolí, např. při obnově výsadeb jedle bělokoré v NPP Babiččino údolí nebo při péči o studánku V Bažantnici v Ratibořicích. Tehdy byl již předsedou Jiří Vaněk, strážce ochrany přírody v Babiččině údolí. Spolupráce byla navázána též s Textilním muzeem

³⁴⁹ Rudé právo, Praha 29. července 1980.

³⁵⁰ Hlas Hoříček, Hoříčky 6. listopadu 1981.

³⁵¹ Nový čas, Náchod 1. února 1989.

³⁵² Nový čas, Náchod 23. prosince 1987.

v České Skalici. Postupem času však činnost spolku začala ochabovat, někteří členové začali přecházet jinam a organizace se tedy nakonec rozešla.

2000

Vznik Sdružení obcí Stráně

Toto sdružení obcí bylo založeno jako zájmové sdružení právnických osob na členské schůzi 30. října 2000 a do registru zájmových sdružení při OkÚ Náchod bylo zapsáno 2. listopadu téhož roku. Obce spolupracují hlavně v oblastech infrastruktury, tvorby a údržby krajiny, koordinace dopravy, školství a tělovýchovy, kultury, služeb rozvoje turistiky a zájmu turistické veřejnosti o mikroregion, koordinace výhledových plánů sdružených obcí, společného využívání Programů obnovy venkova a programů EU.

Členy sdružení jsou obce Brzice (s místními částmi Běluň, Komárov, Proruby, Ždár u Hoříček, Harcov), Hoříčky (s místními částmi Chlístov, Křižanov, Mečov, Nový Dvůr), Chvalkovice (s místními částmi Kopaniny, Malá Bukovina, Miskolezy, Střeziměřice, Velká Bukovina, Výhled), Lhota pod Hoříčkami (s místními částmi Světlá, Újezdec), Litoboř, Velký Třebešov a Vestec (s místními částmi Hostinka, Větrník).

21. století	
Období	Událost
2001	Oprava bílé mramorové desky na hrobě 2 pruských důstojníků z prusko-rakouské války 1866. Vydání publikace „Hoříčky. Z historie obce a školy. 100. výročí postavení nové školní budovy na Hoříčkách. 120. výročí sboru dobrovolných hasičů v Hoříčkách“. Do provozu uvedena kanalizace z PVC v délce 0,120 km.
2002	Do provozu uvedena kanalizace z PVC v délce 0,230 km a 0,160 km.
14.-15. června 2002	Volby do poslanecké sněmovny (368 voličů, 241 vydaných obálek, 238 platných hlasů; Koalice KDU-ČSL, Unie svobody-DEU 77 hlasů, ODS 58 hlasů, ČSSD 49 hlasů, KSČM 22 hlasů, Sdružení nezávislých 13 hlasů).
1.-2. listopadu 2002	Obecní volby (376 voličů, 268 vydaných obálek, 2088 platných hlasů; KDU-ČSL 1127 hlasů, Sdružení nezávislých kandidátů č. 1 961 hlasů).
13.-14. června 2003	Referendum o přistoupení ČR k EU (380 voličů, 236 vydaných obálek, 235 odevzdaných obálek, 231 platných hlasů, 180 hlasů pro přistoupení, 51 hlasů proti přistoupení).
2004	Vznikly Mečovské hudební slavnosti.
11.-12. června 2004	Volby do Evropského parlamentu (387 voličů, 153 vydaných obálek, 152 platných hlasů; ODS 41 hlasů, KDU-ČSL 34 hlasů, Nezávislí 21 hlasů, KSČM 19 hlasů, SNK sdružení nezávislých a Evropští demokraté 16 hlasů, ČSSD 12 hlasů).
5.-6.	Volby do krajského zastupitelstva (392 voličů, 135 vydaných obálek, 134

listopadu 2004	platných hlasů; ODS 43 hlasů, KDU-ČSL 33 hlasů, KSČM 18 hlasů, SNK sdužení nezávislých 15 hlasů).
2005	Na louce u zemědělského družstva vybudováno nové travnaté hřiště s dřevěnými šatnami.
2006	Počátek rodinného improvizovaného divadla v Mečově (Mečovské sousedské divadlo).
2. června 2006	Požár střechy čp. 20 v Chlístově.
2.-3. června 2006	Volby do poslanecké sněmovny (411 voličů, 290 vydaných obálek, 288 platných hlasů; ODS 112 hlasů, ČSSD 60 hlasů, KDU-ČSL 56 hlasů, KSČM 22 hlasů, Strana zelených 15 hlasů, Evropští demokraté 10 hlasů).
20.-21. října 2006	Obecní volby (400 voličů, 281 vydaných obálek, 280 odevzdaných obálek, 2241 platných hlasů; SNK č. 1 1484 hlasů, KDU-ČSL 722 hlasů, Eva Náhlovská 35).
20.-21. října 2006	1. kolo voleb do senátu (400 voličů, 197 vydaných obálek, 182 platných hlasů; Bc. Petr Fejfar, US-DEU 64 hlasů, Ing. Petr Pakosta, ODS 43 hlasů).
27.-28. října 2006	2. kolo voleb do senátu (400 voličů, 74 vydaných obálek, 73 platných hlasů; Bc. Petr Fejfar, US-DEU 35 hlasů, Ing. Petr Pakosta, ODS 38 hlasů).
16. listopadu 2006	Kolaudace středového prostranství obce.
10. prosince 2006	Rozšíření integrované dopravy.
2007	Orkán Kyrill napáchal v místních lesích značné škody. Vznikl fotbalový klub FK Hoříčky 07. Založeny internetové stránky obce.
1. ledna 2007	Zrušení kojenecké poradky, provozované MUDr. Pavlem Hanzlem z České Skalice.
15. června 2007	SDH Křižanov uspořádal okrskový přebor požárních družstev na koupališti v Mezilečí.
20. října 2007	Zřízení turistických okruhů.
2008	Orkán Emma. Vybudování chodníku a prostranství před hostincem a farou. Položena dešťová kanalizace na jižní straně hřbitova, do níž vedou 3 svody ze střechy kostela. Obec převzala od kraje komunikaci do Nového Dvora v délce 723 m.
22.-23. srpna 2008	Sraz rodáků a přátel Křižanova.
13.-14. září a 20.-21. září 2008	1. ročník tenisového turnaje mužů, který organizovala ZŠ aa OÚ.

17. října 2008	U Křižanova došlo ke střetu osobního automobilu a koňského povozu, přičemž libňatovský vozka utrpěl smrtelné zranění.
17.-18. října 2008	Volby do krajského zastupitelstva (412 voličů, 166 vydaných obálek, 165 odevzdaných obálek, 161 platných hlasů; ODS 47 hlasů, ČSSD 35 hlasů, Koalice pro Královéhradecký kraj 22 hlasů, KSČM 17 hlasů, Nezávislí 14 hlasů).
2009	Kabelizace nízkého napětí a rekonstrukce veřejného osvětlení v Novém Dvoře. Polákova vila předělána na penzion. Oprava silnice mezi Českou Skalicí a Hoříčkami. Rekonstrukce silnice z Hoříček do Křižanova.
28. května 2009	Při nehodě osobního a nákladního automobilu mezi Hoříčkami a Litoboří se těžce zranil primář náchodské nemocnice.
5.-6. června 2009	Volby do Evropského parlamentu (425 voličů, 120 vydaných obálek, 120 platných hlasů; ODS 52 hlasů, KDU-ČSL 24 hlasů, ČSSD 15 hlasů).
22. srpna 2009	1. ročník nohejbalového turnaje.
18. listopadu 2009	Požár chaty v Novém Dvoře.
2010	Výměna sloupů nízkého napětí a rekonstrukce veřejného osvětlení ke Kalousovu.
28.-29. května 2010	Volby do poslanecké sněmovny (420 voličů, 273 vydaných obálek, 272 platných hlasů; ODS 69 hlasů, Věci veřejné 48 hlasů, TOP 09 35 hlasů, KDU-ČSL 34 hlasů, ČSSD 32 hlasů, KSČM 19 hlasů, Strana práv občanů-Zemanovci 12 hlasů).
15.-16. října 2010	Obecní volby (432 voličů, 267 vydaných obálek, 2129 platných hlasů; SNK 1250 hlasů, KDU-ČSL 879 hlasů).
10. listopadu 2010	Starostou zvolen Ing. Zdeněk Brož a místostarostou PaedDr. Milan Neumann.
2011	Anonymní ankety o místním kinu se nikdo nezúčastnil.
2012	Oprava vitrážních oken hřbitovní kaple a hřbitovní zdi. K ukončení provozu kina vyšla brožura o jeho historii.
17. března 2012	Slavnostní zahájení výstavy Malované opony.
16. května 2012	Po odstoupení Ing. Zdeňka Brože byl zvolen starostou Jiří Lorenc.
25. června 2012	Slavnostní předání dekretu o udělení obecních symbolů.
12. července 2012	Poslední promítání kina po 70 letech.
Srpen 2012	Dokončení plynofikace v lokalitě 11 rodinných domů.
12.-13. října	Volby do krajského zastupitelstva (439 voličů, 161 vydaných obálek, 160

2012	odevzdaných obálek, 145 platných hlasů; Koalice pro Královéhradecký kraj/KDU-ČSL/VPM 35 hlasů, ČSSD 24 hlasů, TOP 09 a Starostové pro KHK 19 hlasů, ODS 14 hlasů, KSČM 13 hlasů, Patrioti 12 hlasů).
12.-13. října 2012	1. kolo voleb do senátu (439 voličů, 160 vydaných obálek, 159 odevzdaných obálek, 144 platných hlasů; Bc. Petr Fejfar 27 hlasů, genmjr. v. v. Ing. Miroslav Štěpán, KDU-ČSL 21 hlasů).
19.-20. října 2012	2. kolo voleb do senátu (439 voličů, 69 vydaných obálek, 67 platných hlasů; Bc. Lubomír Franc, ČSSD 52 hlasů, Mgr. Soňa Marková, KSČM 15 hlasů).
2013	Větší oprava výtluků části dlouhodobě zanedbané silnice z Křižanova do Mečova.
11.-12. ledna 2013	1. kolo voleb prezidenta republiky (434 voličů, 290 vydaných obálek, 288 platných hlasů; Karel Schwarzenberg 70 hlasů, Miloš Zeman 54 hlasů).
25.-26. ledna 2013	2. kolo prezidentských voleb (440 voličů, 278 vydaných obálek, 277 platných hlasů; Karel Schwarzenberg 165 hlasů, Miloš Zeman 112 hlasů).
1. října 2013	Střet 2 osobních vozidel v Křižanově.
25.-26. října 2013	Volby do poslanecké sněmovny (441 voličů, 284 vydaných obálek, 283 odevzdaných obálek, 279 platných hlasů; KDU-ČSL 50 hlasů, ANO 2011 47 hlasů, ČSSD 46 hlasů, TOP 09 39 hlasů, Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury 30 hlasů, KSČM 21 hlasů, ODS 20 hlasů).
2014	Rekonstrukce vodovodního řadu na Hoříčkách a v Chlístově. Rekonstrukce průtahu Hoříčkami.
23.-24. května 2014	Volby do Evropského parlamentu (437 voličů, 92 vydaných obálek, 91 platných hlasů; KDU-ČSL 27 hlasů, Koalice TOP 09 a STAN 13 hlasů, ANO 2011 13 hlasů, ODS 11 hlasů).
17. srpna 2014	Slavnostní požehnání kapličky v Mečově.
10.-11. října 2014	Obecní volby (436 voličů, 251 vydaných obálek, 2032 platných hlasů; SNK obce Hoříčky 1264 hlasů, KDU-ČSL 768 hlasů).
29. října 2014	Starostou zvolen Josef Kačer a místostarostou PaedDr. Milan Neumann.
2015-2016	Kříž u vstupní brány hřbitova byl opraven a osazen na nový základ.
2016	Na budově pošty byla provedena rekonstrukce vnějších omítek na západní straně, kde byla v loňském roce osazena nová okna, balkonu na přední straně Budovy, omítek na jeho římsách a podhledu. a došlo i na malé opravy střechy. Terénní úpravy na místě bývalého písničku „Šutrák“. Zahájena rekonstrukce silnice III/3044 od křižovatky u základní školy ke křižovatce na Mezilečí.
30. března-20. dubna 2016	Firma ŠPELDA s.r.o. zrekonstruovala křižovatku a chodník u obecního úřadu.
19. dubna 2016	Návštěva hejtmana Lubomíra France.
18. srpna	Předání staveniště na výstavbu garáže pro hasičská vozidla zhotoviteli stavby

2007

Zřízení turistických okruhů

V roce 2007 zřídil Penzion Rogallo společně sKČT 2 místní turistické okruhy -Severní a Jižní, které začínají a končí u obecního úřadu. Severní, žlutě značený, vede přes Kalousov, kolem 3 hospod, přes Posadov a okolo Lipky zpět. Jižní, modře značený, vede přes Husí Krky, Nový Dvůr a pod hřbitovem okolo Ctiborova kola. Provoz byl oficiálně zahájen 20. října 2007 skupinou 34 turistů z České Skalice a Hoříček³⁵³.

2008

Ustavení Přátel českého a moravského folkloru Hoříčky-Křižanov

Spolek byl oficiálně založen v roce 2013. Jde o občanské sdružení, které se již podle svého názvu věnuje aktivitám v oblasti folkloru a lidových tradic. Jeho působnost ovšem zasahuje již do roku 2008, kdy se sešla první skupina sousedů a známých s náklonností k folkloru a začala tak tradice v pořádání Česko-Moravského koštu slivovice. Jeho první ročník byl pořádán SDH Křižanov a proběhl 1. března 2008 v pohostinství na Hoříčkách, přičemž bylo degustováno a hodnoceno 384 vzorků domácích pálenek a likérů. Vystoupili zde cimbálová muzika a krojovaní zpěváci z Kyjovska a skupina Klapeto z Náchodska. Současně proběhla výstava betlémů, podkrkonošské krajky, proutěných a kožených výrobků. Od 2. ročníku (21. března 2009) se přesunul do kulturního domu v Havlovicích.

Původní záměr pořádat jednu větší akci v roce a to v současnosti již tradiční Česko-Moravský košt slivovice se mění v pořádání více takovýchto akcí. Košt je sice zaměřen na porovnávání domácích pálenek z obou regionů a v současnosti již i ze zahraničí, ale nedílnou jeho součástí je vždy bohatý program folklorní s vystoupením desítek krojovaných folkloristů.

Další velkou akcí se od roku 2014 stalo pořádání malého folklorního festivalu na Hoříčkách.

2009

Zemřel P. Karel Hodík

Narodil se 10. prosince 1921 v Mokřanech. Na kněze byl posvěcen 29. června 1947 v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové. Jako kaplan působil v Přelouči a Ústí nad Orlicí. Od 1. května 1952 byl ustanoven za administrátora ve farnostech Dolní Dobrouč a Hnátnice. 2. května 1960 byl zatčen Státní bezpečností a byl mu odňat státní souhlas k výkonu kněžské služby. 1. října 1968 byl jmenován administrátorem v Úpici a excurrento administrátorem v Hoříčkách. Po autonehodě odešel 1. června 1976 do invalidního důchodu a od 1. ledna 1984

³⁵³ Hoříčský zpravodaj č. 11/2007, Hoříčky listopad 2007.

do 31. října 2007 působil jako farář v Lučici. Do kněžského domova ve Staré Boleslavi odešel 8. ledna 2008 a zde 8. září 2009 také zemřel.

2010

Vznik o. p. s. Z babiččina kapsáře

Tato společnost byla založena podle zákona č. 248/1995 Sb. Evou Náhlovskou a Danou Jelínkovou, její zakladatelská listina byla schválena a podepsána 19. dubna 2010 a do rejstříku obecně prospěšných společností byla zapsána 16. června 2010.

Činnost společnosti je tématicky členěna do několika programů:

-aktivizační program (motivace a vytváření podmínek pro aktivní spolupráci místních obyvatel, snížení dopadu absence občanské vybavenosti a dopravní nedostatečnosti, propagace místa i regionu);

-sociální program (služby -monitoring, sociální poradenství a služby pro osamělé a věkem nebo zdravím hendikepované místní občany, poradenství -pomoc při orientaci v možnostech sociální pomoci, zaměstnávání ZPO);

-kulturní program (projekty podporující zachování kulturních tradic a kulturní rozvoj venkova a rozvíjející spolupráci místních obyvatel a zaměstnanců s odborníky, profesionálními umělci a širokou veřejností; jde zejm. propagaci lidových řemesel, zájem o historii i současnost vesnického divadla a oživení hry na lidové hudební nástroje);

-ekologický program (farma, ochrana a péče o krajinu, environmentální výchovné projekty pro děti a mládež).

Historie této společnosti je však delší. Tehdy však šlo jen o neoficiální sdružení občanů, jež bylo vedené do Mečova přistěhovanou rodinou Novotných (čp. 2). V roce 2004 tak vznikly MeHuSl (Mečovské hudební slavnosti, aneb hraje kdo umí a jak umí), o 2 roky později se objevily první představení Mečovského sousedského divadla. Potřeba právní subjektivity vznikla teprve až s programem pracovní a sociální integrace zdravotně hendikepovaných "To, co město nemá" v roce 2010.

Činnost společnosti se však rok od roku zvětšuje a prohlubuje. Má tak na svém kontě např. zpracovávání historie ochotnického divadla na Náchodsku pro internetovou Databázi českého amatérského divadla, putovní výstavy Malované opony a Poezie kuchyně (2012), projekt Šíření paličkové krásy z Čech (CD, 2012) a nejvýznamnější akcí byla obnova místní kapličky (2014).

2011

Založení spolku Pechanec

Tato obecně prospěšná společnost vznikla v roce 2011 na Hoříčkách. Původně se měla jmenovat Lípa, ale kvůli legislativě získala narychlo současný název. Do obchodního rejstříku

byla zapsána 12. července 2011. Jejími zakladateli byli Luděk Rudiš z Hoříček čp. 118 a Josef Kačer z Hoříček čp. 115. Členy správní rady byli jmenováni Mgr. Karel Dvořáček (předseda), Hoříčky čp. 35, Zdeněk Efler, Hoříčky čp. 82, Miroslav Mertlík, Hoříčky-Chlístov čp. 16, Martina Dusová, Hoříčky čp. 59, Pavlína Janischová, Hoříčky čp. 39, Milena Kasnarová, Hoříčky čp. 58. Členy dozorčí rady byli jmenováni Dana Volfová (předsedkyně), Hoříčky čp. 83, Ilona Hlavatá, Hoříčky čp. 81, Renata Sýkorová, Hoříčky čp. 121. Ředitelem společnosti se stal Jiří Lorenc, Hoříčky-Chlístov 40.

Obecně prospěšná společnost byla založena za účelem rozšiřování poznání všech věkových kategorií populace, hledání nových forem využívání volného času, posilování pozitivních lidských hodnot s kladením důrazu na ožívování etiky, morálky, vzdělávání, sebepoznávání a dosažení zlepšení mezilidských vztahů. Prostředkem v tomto nikdy nekončícím procesu jsou různé formy činností a služby pro veřejnost, které svým obsahem slouží k naplňování cílů společnosti:

-propagace a podpora zdravého životního stylu a aktivního pohybu pro děti a mládež a aktivit pro celé rodiny, organizování zábavných a poznávacích akcí a v tomto směru rozvíjení spolupráce se základní a mateřskou školou na úseku mimoškolních aktivit v daných podmínkách obce Hoříčky;

-seznamování dětí, mládeže a střední generace s kulturním a historickým dědictvím obce Hoříčky a širokého okolí, formou besed nad kronikou, výstavou fotografií, drobnými publikacemi;

-vytváření podmínek pro rozšíření kontaktů se seniory formou kulturně společenského života; -pořádání kurzů, přednášek, exkurzí, poznávacích a zábavných zájezdů, výstav, přehlídek řemesel a dovedností občanů, prodejních a podobných akcí;

-organizace a koordinace využití sportovního zařízení a prostoru pro kulturně společenské akce a ve spolupráci se samosprávou obce věnování zvýšené pozornosti provozování a udržování těchto zařízení;

-ve spolupráci se samosprávou obce podílení se na ochraně životního prostředí a krajiny, údržbě a rekonstrukci veřejné zeleně, v péči o historické památky a drobné památky vesnické architektury v regionu obce Hoříčky;

-ve spolupráci se samosprávou obce vytváření platformy, na níž se bude formulovat vize dalšího rozvoje obce;

-hledání vhodných forem prezentace obce, která vytvoří podmínky pro rozvoj cestovního ruchu v obci a okolí;

-aktivní spolupráce s oběma sbory dobrovolných hasičů a oddílovým klubem kopané FK Hoříčky 07;

-navazování kontaktů pro spolupráci s DSO Stráně, DSO Úpa a vytváření podmínek pro spolupráci s okolními obcemi.

2011

Pořízení nového územního plánu

Původní územní plán obce byl vydán 13. října 2004, přičemž prošel 2 změnami: 21. prosince 2006 (Ing. arch. Milan Vojtěch z Pardubic, nabyla účinnosti 6. ledna 2007) a 7. května 2009 (Ing. arch. Milan Vojtěch z Pardubic, nabyla účinnosti 26. května 2009). 9. června 2010 bylo schváleno pořízení nového územního plánu. Projednávání zadání probíhalo od 4. dubna do 14. července 2011, kdy byl vybrán za zhotovitele plánu atelier URBAPLAN s. r. o. z Hradce Králové a jeho projektantem se stal Ing. arch. Bedřich Falta. K zahájení projednávání návrhu došlo 15. července 2011, stanovisko krajského úřadu bylo vydáno 4. října téhož roku, nový územní plán byl vydán 7. prosince 2011, přičemž nabyl účinnosti 27. prosince 2011.

2012

Putovní výstava Malované opony

Iniciátory realizace a celkové koncepce této putovní výstavy, jež se uskutečnila od 17. do 31. března 2012, byli Kateřina Novotná, ředitelka o. p. s. Z babiččina kapsáře v Mečově a Josef Kačer, člen o. s. Pechanec v Hoříčkách. Podařilo se jim vzbudit zájem 2 sousedních obcí, Hoříček a Slatiny nad Úpou, o dochované významné památky na činnost ochotnických souborů, spojit je s výstavou Malované opony, kterou si zapůjčili v Muzeu českého amatérského divadla v Miletíně a uspořádat v souvislosti s výstavou řadu zajímavých akcí.

Centrálním exponátem výstavy bylo znamenité dílo původně vytvořené Antonínem Gebrlem z Chvalkovic (1870) a dvakrát přemalované (1912, 1924) významným malířem opon a dekorací Janem Lvem z Jilemnice. Vzbudilo zaslouženou pozornost všech účastníků, zvláště těch, kteří vzpomínali na její poslední prezentaci před 61 lety v sále U Vitoušků, když byla posledně spuštěna na závěr inscenace Jiráskovy Vojnarky.

Rovnocennou součástí výstavy byla prezentace několika částí unikátně zachovaného souboru divadelních dekorací ochotníků ze sousední vsi Slatiny nad Úpou.

Vernisáž výstavy navštívená asi 100 občanů byla zahájena výkladem o historii opony i divadelních aktivit v Hoříčkách (MgA. Jiří Valenta, autor projektu Místopisu, Databáze, Muzea českého amatérského divadla, editor publikace Malované opony divadel českých zemí). Vystavené dekorace ze Slatiny nad Úpou pak ožily vystoupením členů divadla Drak z Hradce Králové a Divadla Na tahu z Červeného Kostelce.

V příštích dnech pak výstava patřila dětem. Žádné dlouhé kázání neslyšely, ale potěšila je humorná zkratka muzikálové Červené Karkulky a mohly si pohladit zbloudilého medvěda.

2012

Hoříčky obdržely obecní symboly

Obecní symboly byly Hoříčkám uděleny 18. května 2012. V zeleném štítě znaku je nad stříbrnou horou doleva obrácená rozkřídlená stříbrná holubice se zlatou zbrojí a zlatou pětistou ratolestí v zobáku, provázená pod levým křídlem stříbrným křížem. List vlajky tvoří dva vodorovné pruhy, zelený a vypouklý bílý sahající do sedmi desetin šířky listu, v poměru

4:1. V zeleném pruhu k vlajcímu okraji listu obrácená bílá rozkřídlená holubice se žlutou zbrojí a žlutou pětistou ratolestí v zobáku, provázená pod levým křídlem bílým křížem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

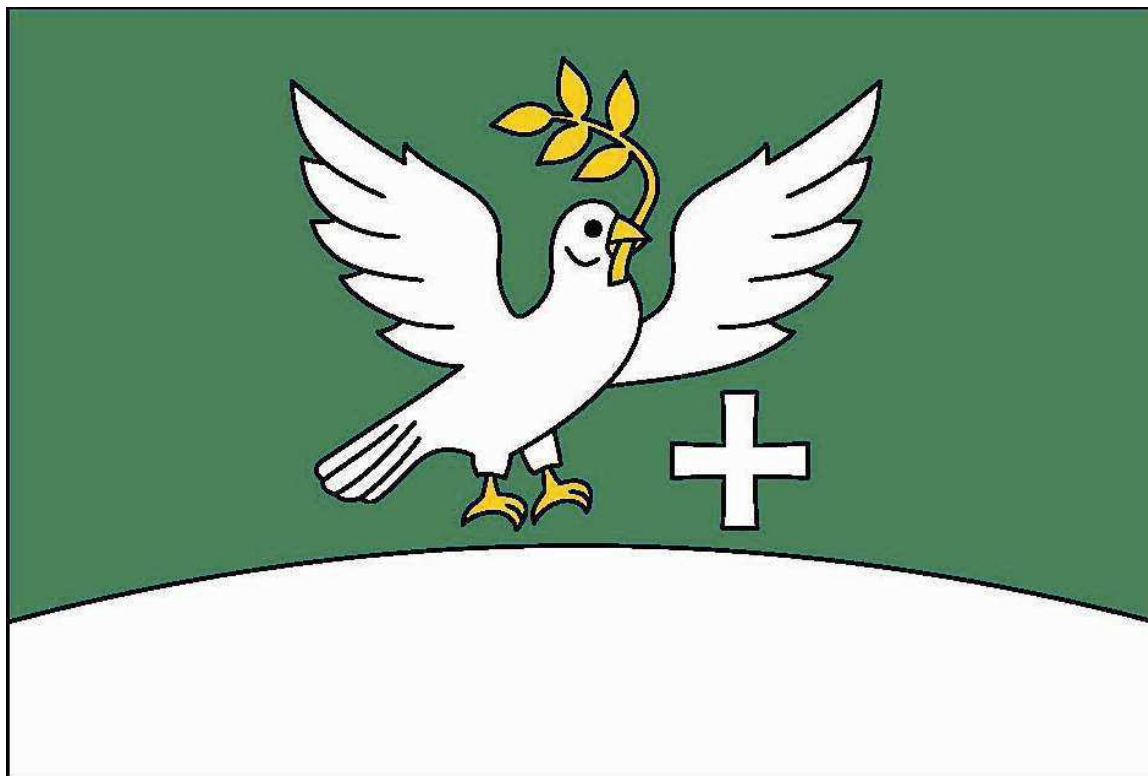
Znak Hoříček

Autorem obecních symbolů je Mgr. Jan Tejkal. Vzorem pro obecní znak a vlajku se stala pečeť Hoříček, jejíž otisk je uložen v Archivu Národního muzea v Praze a pochází z 1. poloviny 19. století. Nachází se v tzv. Eichlerově topografické sbírce, která obsahuje soubor písemností shromážděný jako výchozí materiál pro Sommerovu topografii Čech. Otázkou je, kdy se začala používat pečeť v této podobě³⁵⁴

Ve složce týkající se panství Náchod jsou otištěny pod sebou na řádcích pečeti jednotlivých obcí tohoto rozsáhlého panství a mezi nimi i otisk pečeti obce Hoříčky. Nejedná se o listinu, kde by byla pečeť otištěna jako potvrzení autenticity dokumentu, nýbrž o materiál, kde byly otisky pečeti sebrány jako součást vědeckého topografického bádání. Proto se vedle otisku

³⁵⁴ Hoříčský zpravodaj č. 3/2012, Hoříčky březen 2012.

pečeti nachází pouze jednoslovný nápis označující majitele pečeti, tj. ves Hoříčky. Opis pečeti zní: „*Obec Horzicka Panstwi Nachodski*“ a je na ní zobrazena holubice se snítkou v zobáku, což se zdá být zřejmým odkazem na farní kostel sv. Ducha. Symbol na pečeti tedy zdůrazňuje tehdejší význam obce jakožto sídla farnosti pro okolní vsi.

Vlajka Hoříček

2013-2014

Výstavba kanalizace a čistírny odpadních vod

Důvodem výstavby nové kanalizace bylo to, že v obci byla před zahájením její stavby provozována jen 1 zkolaudovaná kanalizační stoka, které končilo povolení k vypouštění vod k 31. prosinci 2014. Ostatní kanalizační stoky neměly povolení vůbec. Projektovou dokumentaci přípojek na hlavní kanalizační řad zpracovala firma VPK Maurer, s. r. o.

14. ledna 2013 byly otevřeny obálky s předloženými nabídkami. Nejvyšší z nich byla 20573683 Kč bez DPH a nejnižší 14 876 032,87 Kč. 18. ledna téhož roku komise shledala některé nejasnosti v nabídkách, přičemž požádala o jejich vysvětlení. 25. ledna 2013 se znovu sešla hodnotící komise, jež vybrala nabídku společnosti VAKSTAV, s. r. o. Jablonné nad Orlicí. Rovněž bylo ukončeno výběrové řízení na dodavatele revolvingového bankovního úvěru, který následně poskytla Česká spořitelna, a. s.

Od 2. prosince 2013 se začalo s postupným předáváním jednotlivých kanalizačních řadů. 9. prosince téhož roku došlo navíc k postupnému předávání objektu ČOV s instalovanou technologií. 20. prosince 2013 bylo konstatováno, že veškerý potrubní rozvod, kanalizační šachty, čerpací stanice a čistírna odpadních vod jsou v souladu s platnou projektovou

dokumentací. Následně docházelo k připojování objektů a k terénním úpravám. Nově postavená kanalizace se tak skládá ze 12 stok (A, B, B1, B2, C, C1, C1.1, D, E, F, F1, G), 3 čerpacích šachet a vírového separátoru.

Stávající kanalizační sběrač ze středu obce a nové kanalizační sběrače ze severního a jihozápadního okraje zástavby jsou svedeny do prostoru bezejmenné vodoteče na hranici k.ú. Hoříčky a Chlístov u Hoříček a odtud je řešen sběrač na centrální ČOV umístěnou na západním okraji Chlístova, odkud je vyčištěná voda vypouštěna do Válovického potoka.

Na jižním okraji zástavby byla postavena čerpací stanice a odtud se odpadní voda přečerpává do nového kanalizačního sběrače, nacházejícího se na okraji jihozápadní zástavby podél lesních pozemků a směřující k centrální ČOV. Zde došlo ke značnému převýšení terénu (až 25 m).

Realizací tohoto návrhu bylo na centrální ČOV napojeno cca 85 % trvale žijících obyvatel, zdejší ŽŠ a MŠ, 2 penziony s kapacitou kolem 40 osob a příležitostní návštěvníci přibližně 30 rekreačních chalup.

Do stávajících kanalizací jsou v některých případech zaústěny i dešťové svody a nebylo technicky možné je odpojit. Z tohoto důvodu bylo před nátokem do čerpací stanice a následně na ČOV navrženo odlehčení do vodoteče. K tomuto účelu slouží vírový separátor.

Mechanicko-biologická ČOV je přízemní zděný objekt se sedlovou střechou o půdorysu 5,6 x 8,9 m. V objektu je dispozičně umístěna provozní místnost (velín) a dmychárna. Objekt je osazen nad aktivací, denitrifikační a kalovou nádrží, jejichž konstrukce jsou ze železobetonu.

2013

Dřevořezbáři s motorovou pilou

Setkání mistrůřezbářů s motorovou pilou na Hoříčkách, které je doplněno doprovodným programem. První ročník této akce se uskutečnil od 19. do 20. července 2013 a navštívilo ji na 1 500 diváků. Pořadatelem je Pechanec o. p. s. ve spolupráci s obecním úřadem Hoříčky. V sobotu mohli návštěvníci shlédnout v rámci doprovodného programu ukázky dovedností rukou řemeslníků a domácích kutilů, poslechnout si písně v podání místních zpěvaček, své umění předvedly také břišní tanečnice a zájemci si mohli vyzkoušet i umění kovářské a hrnčířské. K vidění byla také nablýskaná historická vozidla. V odpoledních hodinách navštívil obec statečný rytíř Kuneš Bohdanecký z Rýzmburku, majitel Hoříčského zboží z roku 1586 se svojí mladou ženou a pážaty. Hoříčskému rychtáři prodloužil platnost jeho vedení obce. Statečný rytíř pak účastníky provedl závěrečnou prohlídkou výtvarných děl, která bylo možné zakoupit.

2014

Folklorní festiválek Hoříčky

V regionu můžeme navštívit jen tradiční a i v zahraničí známý mezinárodní festival v Červeném Kostelci a to je bohužel v této oblasti všechno. Proto se spolek Přátelé českého a

moravského folkloru Hoříčky-Křižanov rozhodl uspořádat o hodně menší, ale přinejmenším stejně hezký folklorní festiválek.

První ročník proběhl 21. června 2014 v Hoříčkách s účastí několika českých, moravských i zahraničních souborů. Výše zmíněné sdružení požádalo o spolupráci Folklorní sdružení České republiky a s jeho podporou hodlalo uspořádat plnohodnotný festival s doprovodnými staročeskými trhy.

Samotný festival, který probíhal v místním sportovním areálu, měl 2 části. Nejdříve vystoupily dětské soubory, poté následoval doprovodný program a pak hlavní gala program. Tento první ročník byl pouze jednodenní, ale plánuje se jeho rozšíření na dvoudenní.

2014

Rok	Stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Stav 31.12.
1971	591	7	14	8	13	579
1972	579	4	14	10	18	561
1973	561	6	7	3	13	550
1974	550	7	15	15	9	548
1975	548	8	5	9	18	542
1976	542	8	10	11	9	542
1977	542	9	11	17	12	545
1978	545	7	14	23	35	526
1979	526	10	12	15	17	522
1980	522	9	5	11	14	523
1981	532	8	14	9	7	528
1982	528	9	1	15	19	532
1983	532	9	8	11	14	530
1984	530	12	7	11	14	532
1985	532	10	12	20	20	1 361
1986	1 361	17	23	45	67	1 333
1987	1 333	18	34	41	66	1 292
1988	1 292	12	18	16	36	1 266
1989	1 266	20	22	28	42	1 250
1990	1 250	13	21	31	37	1 236
1991	461	11	18	26	18	462
1992	462	9	11	13	15	458
1993	458	16	4	22	25	467
1994	467	4	11	16	15	461
1995	461	6	10	13	6	464
1996	464	10	9	8	11	462
1997	462	4	8	11	5	464
1998	464	9	4	-	6	463
1999	463	4	12	10	19	446
2000	446	2	1	15	5	457
2001	489	4	5	15	5	498

2002	498	3	7	13	11	496
2003	496	1	5	6	9	489
2004	489	6	5	26	12	504
2005	504	2	12	20	8	506
2006	506	3	1	10	10	508
2007	508	5	5	3	10	501
2008	501	6	3	12	12	504
2009	504	3	5	20	5	517
2010	517	5	2	30	23	527
2011	534	3	2	8	7	536
2012	536	7	4	16	15	540
2013	540	11	5	18	25	539
2014	539	8	7	19	15	544

Demografický vývoj Hoříček v letech 1971-2014³⁵⁵

Rok	Sňatky	Rozvody	Potraty
1991	2	-	.
1992	7	2	9
1993	4	-	4
1994	3	2	3
1995	5	2	3
1996	3	1	4
1997	3	4	5
1998	2	2	2
1999	2	1	1
2000	2	-	1
2001	-	-	1
2002	4	1	1
2003	1	1	2
2004	1	3	2
2005	1	2	3
2006	3	-	1
2007	4	1	4
2008	4	5	1
2009	1	2	2
2010	1	5	6
2011	2	2	1
2012	3	-	1
2013	2	2	3
2014	3	1	-

Počet uzavřených sňatků, rozvodů a potratů na Hoříčkách v letech 1991-2014

³⁵⁵ Podle údajů Českého statistického úřadu.

2016

Tragická nehoda v Křižanově

V historii se v tomto místě stala již řada dopravních nehod, více či méně závažných, ale teprve 2. února 2016 došlo k tragédii. Náraz Škody Octavie do rohu čp. 25 byl tak silný, že došlo k úplné destrukci vozidla a také k usmrcení řidiče.

Sepsáno k volnému šíření.

Boris7.